

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 525
Godina : 2021.
Podgorica, 31. mart 2021.

Broj primjeraka : 50

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Romanistika - Francuski jezik** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23.09.2020. godine. Na raspisani Konkurs javile su se tri kandidatkinje: **DR DANIJELA LJEPAVIĆ, DR OLIVERA VUŠOVIĆ i DR SONJA ŠPADIJER.**

Kandidatkinja: DR DANIJELA LJEPAVIĆ

BIOGRAFIJA

Rođena sam 21.10.1984. godine u Kotoru gdje sam završila Osnovnu školu "Drago Milović" sa odličnim uspjehom iz svih nastavnih predmeta uz stečenu diplomu *Luča I*. Školovanje nastavljam u Gimnaziji u Kotoru, društveno-jezički smjer i završavam je takođe sa odličnim uspjehom iz svih nastavnih predmeta uz stečenu diplomu *Luča I*. Upisujem 2003. godine studije francuskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i završavam ih u septembru 2007. godine sa prosjekom 9,2 što me je preporučilo da budem iste akademske godine prva angažovana kao saradnik u nastavi iz prve generacije svršenih studenata na Studijskom programu za francuski jezik i književnost na Filološkom, tada Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Tokom studija sam bila korisnica stipendije Vlade Republike Francuske za studente sa visokim prosjekom (Strazbur 2006). Uz aktivan i uspješan angažman u izvođenju vježbi sa studentima, nastavila sam školovanje na postdiplomskim studijama i magistarski rad iz francuske lingvistike *Tumačenje fiksiranih izraza u francuskom jeziku* (L'interprétation des expressions figées en français) na Filozofskom fakultetu u Nikšiću pod mentorstvom prof. dr Mihaila Popovića i u kometorstvu profesora Univerziteta u Strazburu, Žan Kristof Pela, (Jean Christophe Pellat) odbranila 2009. godine (ocjena A). Rad je pisan i odbranjen na francuskom jeziku. Radeći predano sa studentima bila sam angažovana na predmetima *Savremeni francuski jezik (I-VI), Leksikologija i semantika, Sintaksa francuskog jezika I-II, Konsekutivno prevođenje kao i Francuski-drugi strani jezik na lingvističkim odsjecima (I-VI)*. Kao stipendista Vlade Republike Francuske upisala sam doktorske studije na Univerzitetu u Strazburu iz oblasti francuske lingvistike i prevođenja i iste završila 2015. godine, odbranivši tezu pod nazivom *Interpretacija i problematika prevođenja idiomatskih izraza sa BCMS (crnogorski, sprski, bosanski, hrvatski) na francuski jezik i obratno* (Les expressions figées en français et en BCMS : traduction, comparaison), kod

mentora profesora Žan Kristof Pela (Jean Christophe Pellat) i pred komisijom u sastavu prof. dr Claude Buridant, profesor Univerziteta u Strazburu, prof. dr Mihailo Popović, Univerzitet u Beogradu, prof. dr Paul Louis Thomas, Univerzitet Sorbona, Pariz i prof. dr Jean Christophe Pellat, Univerzitet u Strazburu. Ministarstvo prosvjete i nauke je u decembru 2015. godine izdalo rješenje o nostrifikaciji doktorske diplome.

Uporedo sam se usavršavala u oblastima simultanog i konsekutivnog prevođenja, sudskog prevođenja, retorike kao i iz oblasti psihologije u okviru edukacije za savjetnike. Od 2009. godine sam ispitivač na međunarodno priznatim ispitima za francuski jezik DELF i DALF koje organizuje Francuski institut u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja Republike Francuske. Usavršavala sam se na odgovarajućim seminarima za nastavnike stranih jezika u zemlji i inostranstvu (CIEP 2008, Nantes). Redovno sam angažovana od strane Francuskog instituta i Ambasade Republike Francuske kao konferencijski prevodilac, sudski tumač i predavač na kursovima francuskog jezika. Bila sam prevodilac programa Canal France International za RTCG i angažovana za odgovorne prevodilačke zadatke najviših državnih i međunarodnih institucija. Bila sam član za izradu evropskog jezičkog portfolija za strane jezike u Crnoj Gori (ZZŠ, Evropski jezički portfolio, 2010). Član sam Udruženja profesora francuskog jezika i kao sudski tumač član sam Udruženja sudskih tumača Crne Gore. Pohađam edukaciju u Centru za integrativnu psihodinamsku psihoterapiju, savjetovanje i koučing. Posjedujem sertifikat Evropskog udruženja za Transakcionu analizu (TA 101 Certificate).

Učestvovala sam na brojnim međunarodnim i domaćim konferencijama, objavljivala naučne i stručne autorske radove u časopisima i zbornicima. Bavim se istraživanjima u oblasti leksikologije, kontrastivne lingvistike, dijahronijske lingvistike i teorije usmenog i pismenog prevođenja.

Osim brojnih stipendija za usavršavanje u Francuskoj gdje sam pohađala različite kurseve iz jezika, književnosti, kulture i metodike rada, usavršavala sam se i u Kaliforniji (SAD) kao dobitnik **JFDP** (Junior Faculty Development Program) stipendije za studijski boravak od jednog semestra na Univerzitetu Berkli (Berkeley, Californie, USA) dodijeljenu mladim istraživačima od strane Američkog savjeta za unapređenje nastave na Univerzitetu.

Bila sam organizator brojnih vannastavnih aktivnosti sa studentima kao što su *Dani Frankofonije* i drugi tematski programi koji se organizuju na SP Francuski jezik i književnost. Obavljala sam duži niz godina poslove sekretara Studijskog programa za francuski jezik. Pored francuskog jezika, od stranih jezika služim se engleskim, italijanskim i turskim jezikom i posjedujem priznate diplome o stečenom znanju.

1. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Danijela Ljepavic, <i>La problématique de la traduction des figures de style dans les expressions figées</i>, Káñina, Rev. Artes y Letras, Univ. de Costa Rica XLII (3) 2018 (Octubre -Diciembre): 257-285/ISSN: 2215-2636, p. 257-285, publié le 5 février 2019, revistas.ucr.ac.cr / archives. (ESCI)	4	4
2. Danijela Ljepavic, <i>Domaines fournisseurs des expressions figées</i>, Folia Linguistica et Litteraria, Časopis za nauku o jeziku i književnosti, br. 29,	4	4

	Filološki fakultet, Nikšić, 2019, str.177-191., UDK 82.035, ISSN 1800-8542. Online (ESCI, Scopus)		
3.	Danijela Ljepavic , <i>Les origines des expressions figées</i> , Logos & Littera, Edition spéciale, Issue 5, Volume 2, Francophonie et francophilie au Monténégro : entre un passé romantique et un futur à construire, décembre 2018, ISSN 2336-9884, p. 66-84.	4	4
4.	Danijela Ljepavic , <i>Les expressions figées en français et en BCMS : comparaison, traduction</i> , France-Monténégro : regards croisés ; Revue «Cahiers d'Histoire Culturelle » N. 26/2015, Université François-Rabelais, p. 141-162.	4	4
5.	Danijela Ljepavic , <i>La traduction des expressions figées BCMS-Français</i> , Eurogermanistik, Approche théorique et empirique en phraséologie ; ISSN 0941-6870, ISBN 978-3-95809-123-8. p.335-348.	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Danijela Ljepavic , <i>Le même, le semblable et le différent dans la traduction des expressions figées du BCMS (bosniaque/bosnien-croate-monténégrin-serbe) vers le français</i> , Actes du Colloque international, Skopje, 04-05 novembre 2016, p. 249-262. Faculté de philologie « Blaze Koneski », Université STS Cyrille et Méthode, ISBN 978-608-234-058-6.	2	2
2.	Danijela Ljepavic , <i>Les expressions verbales figées</i> , Actes du Colloque : Le triple visage du langage : forme sens, expression, p.70-88, Université de Banja Luka, Faculté de Philologie, République serbe, Bosnie-Herzégovine, 2019, ISBN 978-99955-58-52-9, COBISS.RS - ID 7967000.	2	2
Ostala stručna djelatnost		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Ispitivač za polaganje međunarodno priznatih francuskih diploma DELF i DALF			1
2. Gostujuće predavanje u Školi za obuku prevodilaca Master Translation (potvrda u prilogu)			1
3.Član za izradu Evropskog jezičkog portfolija (ZZŠ, 2010)			1
4.Član i koordinator komiteta za organizaciju Dana frankofonije u Crnoj Gori (2007-2008)			1
5.Prevod kratke knjige kao uvoda u istorijsku konferenciju "Crna Gora, Bokokotorski zaliv i Ilirske provincije 1809-1813"			1
6.Prevođenje i titlovanje filmova i dokumentarnih emisija, Canal France International, za potrebe RTCG			1
7. U okviru festivala kratke priče "Odakle zovem", prevod kratke priče "Mesar" Andreja Nikolaidisa.Les nouvelles, Sibilia Librairie Karver, Podgorica 2009, ISBN: 978-9940-9215-1-4			1
8. U okviru projekta saradnje između Ministarstva pravde CG i Republike Francuske, prevod priručnika : "Pravo u vašoj blizini", "Praktični priručnik iz sudske medicine za potrebe službenika sudske prakse".			1
9. Prevod izlaganja na promociji monografije "Francuski jezik i kultura u Crnoj Gori (1830-1914). prof. dr Ivone Jovanović (mart 2017).			1
10. Sudski tumač za francuski jezik, Rješenje Ministarstva pravde br. 03-745-1799/17			1
R18 Boravak na inostranoj instituciji (minimum 6 mjeseci) podržan od strane renomiranih fondacija (Marie Curie, Alexander von Humboldt foundation, Fulbright scholar program i slično)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	JFDP stipendije za studentski boravak na Univerzitetu Berkli (Berkeley, Californie, USA); Program JFDP (Junior Faculty Development Program) dodijeljena mladim istraživačima od strane Američkog savjeta za unapređenje nastave na Univerzitetu.	10	10
Projekti			
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zavod za školstvo, Projekat izrade Evropskog jezičkog portfolija 2010.	2	2

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu potvrde prodekana za nastavu i anketa studenata	do 5	5

Djelatnost	Broj radova	Broj bodova
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	7	24
2. PEDAGOŠKI RAD		5
3. STRUČNI RAD		22
UKUPNO		51

IZVJEŠTAJ RECENZENTA
Prof. dr Ivana Jovanovića
o kandidatu dr Danijeli Ljepavić

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Danijela Ljepavić je osnovne studije francuskog jezika i književnosti završila u septembru 2007. godine na Filološkom fakultetu u Nikšiću. Godine 2009. odbrnila je magistarski rad pod nazivom *Tumačenje fiksiranih izraza u francuskom jeziku* na Filološkom fakultetu u Nikšiću, a doktorsku tezu *Interpretacija i problematika prevođenja idiomatskih izraza sa BCMS (crnogorski, srpski, bosanski, hrvatski) na francuski jezik i obratno* odbrnila je na Univerzitetu u Strazburu 2015. godine.

Na osnovu navedenog, možemo konstatovati da kandidatkinja ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

U svojoj dosadašnjoj akademskoj karijeri, dr D. Ljepavić objavila je ukupno 7 (sedam) radova iz svoje uže naučne oblasti. 5 (pet) radova publikovala je u časopisima kategorije Q5 (rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama), dok su dva rada objavljena u kategoriji K2 (rad na međunarodnom naučnom skupu štampan u celini). U okviru svog naučnog polja, kandidatkinja D. Ljepavić bavi se frazeologijom francuskog jezika u poređenju sa crnogorskom, srpskom, hrvatskom i bosanskom jezičkom matricom, sa leksičko-semantičkog, lingvokulturološkog, istorijsko-etimološkog i traduktološkog stanovišta. U svojim analizama primenjuje naučno-istraživački instrumentarijum baziran na tradicionalnim teorijsko-metodološkim okvirima i odgovarajućem jezičkom korpusu. Bibliografske reference koje kandidatkinja navodi u svojim radovima, uprkos tome što su zastarele i zahtevaju dopunu jedinicama novijeg datuma, relevantne su za datu oblast. Analiza korpusa, interpretacija rezultata i argumentacija na zadovoljavajućem su nivou. O rečenim karakteristikama mogu nam posvedočiti sledeća tri rada kandidatkinje: 1. *Domaines fournisseurs des expressions figées*; 2. *Les origines des expressions figées*; 3. *La traduction des expressions figées BCMS-Français*.

Napomena: dr Danijela Ljepavić nema objavljene radove u kategorijama Q1, Q2, Q3 i Q4 te ne ispunjava formalne uslove konkursa definisane i propisane "Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje" od 20. juna 2016. godine koje je usvojio Savjet za visoko obrazovanje Crne Gore".

OCJENA STRUČNOG RADA (Rezime rezultata stručnog rada sa naglašenim stručnim rješenjima i patentima za koja recenzent smatra da predstavljaju značajan doprinos kandidata u izvještajnom periodu)

Stručni rad dr Danijele Ljepavić ogleda se u mnogobrojnim aktivnostima i angažovanjima kao što su učešće u ispitivanjima za polaganje međunarodno priznatih francuskih diploma DELF i DALF, gostujuće predavanje u Školi za obuku prevodilaca Master Translation, izrada Evropskog jezičkog portfolija i različite prevodilačke delatnosti. Kandidatkinja je takođe i sudski tumač za francuski jezik. Korisnik je JFDP stipendije za studijski boravak na Univerzitetu Berkli koja se dodeljuje mladim istraživačima od strane Američkog saveta za unapređenje nastave na Univerzitetu. Dr D. Ljepavić učestvovala je na nacionalnom naučnom projektu Zavoda za školstvo koji se odnosi na izradu Evropskog jezičkog portfolija.

Na osnovu rečenog, zaključujemo da kandidatkinja ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu stručnog rada.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih

studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Na osnovu potvrde prodekana za nastavu od 1. 10. 2020. godine, br. 01-1978, kvalitet pedagoškog rada kandidatkinje u anketama studenata iz prethodnih pet godina ocenjen je izuzetno visokim ocenama, koje se kreću od 4.80 do 5.00. Najveći broj studenata smatra da su predmeti iz kojih izvodi nastavu dobro organizovani.

Na osnovu svega izrečenog, možemo konstatovati da kandidatkinja D. Ljepavić ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu pedagoške osposobljenosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			7			24
2. STRUČNI RAD						22
3. PEDAGOŠKI RAD						5
UKUPNO						51

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu gorenavedenih podataka i „Mjerila o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje“ od 20. juna 2016. godine koje je usvojio Savjet za visoko obrazovanje Crne Gore, zaključujemo da dr Danijela Ljepavić **ne ispunjava sve uslove vezane za izbor u akademsko zvanje** (nema objavljene radove u kategorijama Q1, Q2, Q3 i Q4 pa ne ispunjava formalne uslove konkursa), te ne može biti izabrana u zvanje docenta za oblast Romanistika – francuski jezik na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

RECENZENT
 Prof. dr Ivan Jovanović
 Niš

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Iz priložene dokumentacije se može utvrditi da je kandidatkinja dr Danijela Ljepavić u roku završila osnovne studije na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću (sa prosječnom ocjenom 9.2). Na istom fakultetu je uspješno završila i postdiplomske magistarske studije iz oblasti Nauke o jeziku, odbranivši, na francuskom jeziku, magistarski rad „Tumačenje fiksiranih izraza u francuskom jeziku“ (*L'interprétation des expressions figées en français*) 2009. godine, pod mentorstvom prof. dr Mihaila Popovića i komentorstvom prof. dr Žan-Kristofa Pela (Univerzitet u Strazburu). Kao stipendista Vlade Republike Francuske, naučni stepen doktora nauka stekla je 2015. na Univerzitetu u Strazburu, odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom „Les expressions figées en français et en BCMS: traduction, comparaison“, pred komisijom u sastavu prof. dr Žan-Kristofa Pela (Univerzitet u Strazburu, mentor), prof. dr Klod Buridan (Univerzitet u Strazburu), prof. dr Paul-Louis Thomas (Univerzitet Sorbona) i prof. dr Mihailo Popović (Univerzitet u Beogradu). Na osnovu pregleda konkursne dokumentacije konstatujem da u pogledu stepena

obrazovanja dr Danijela Ljepavić bez ikakve sumnje ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i važećim Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Od odbrane doktorske disertacije pred eminentnom komisijom na Univerzitetu u Strazburu, dr Danijela Ljepavić je objavila pet naučnih radova u međunarodnim časopisima i dva u zbornicima radova sa međunarodnih naučnih konferencija. Naučnoistraživački rad kandidatkinje je usmjeren na proučavanje francuskih idiomatskih izraza koji predstavljaju svojevrsan lingvokulturalni izazov i nude veoma bogat korpus za različite nivoe jezičkih i kulturoloških analiza. Kako u samoj disertaciji, tako i u radovima kojima se ova oblast dodatno obogaćuje, dr Danijela Ljepavić demonstrira izuzetno visok stepen stručnosti i interdisciplinarnih znanja neophodnih za poredenje navedenih izraza u različitim jezicima. U isto vrijeme, kandidatkinja pokazuje visok stepen poznavanja metoda i rezultata dijahronijske lingvistike, frazeologije, kontrastivne analize i traduktologije. Svi radovi su objavljeni na francuskom jeziku visokog akademskog stila uz spretno baratanje stručnom terminologijom, sa razudnim i jasnim sintaksičkim strukturama.

U radu "La problématique de la traduction des figures de style dans les expressions figées" objavljenom 2019. u časopisu za književna i jezička pitanja "Káñina" se bavi kompleksnom problematikom prevođenja stilskih figura kojima obiluju idiomatski izrazi. U njemu dr Danijela Ljepavić istražuje traduktološke prepreke vezane za različito tumačenje realnosti u različitim tradicijama i kulturama reflektovane u jezičkoj tradiciji. Radi se o dobro strukturisanom i metodološki prezentiranom štivu koje daje uvid u funkcionisanje stilskih figura, mogućnosti i prepreke njihovog prenošenja na BCHS jezike i otkriva bogato prevodilačko iskustvo kandidatkinje. Rad je kako u cjelini, tako i u segmentima direktno primjenljiv u nastavi francuskog jezika govornicima crnogorskog, bosanskog hrvatskog i srpskog jezika.

U radu "Domaines fournisseurs des expressions figées" objavljenom u časopisu "Folia Linguistica et Litteraria" indeksiranom na Scopus listi, dr Danijela Ljepavić sagledava idiomatske izraze BCMS i francuskog jezika iz sasvim drugog ugla, osvjetljavajući njihovo porijeklo i ukorijenjenost u jezičkoj kulturi i tradiciji. Kandidatkinja detaljno izlaže najfrekventnije oblasti na koje se oslanjaju pomenuti izrazi, poput istorije, vjerovanja, sujevjerja, religije i odnosa prema vremenu u proučavanju jezicima-kulturama. Posebnu zanimljivost ovog teksta čini rasvjetljavanje brojnih izraza koji su čak i za savremene izvorne govornike netransparentni, čime se olakšava pronalazjenje ekvivalenata u jeziku prevoda.

Treći rad dr Danijele Ljepavić koji bismo istakli je "Les expressions figées en français et en BCMS: comparaison, traduction", koji je objavio francuski časopis "Cahiers d'Histoire Culturelle". U njemu kandidatkinja znalački kontrastira idiomatske izraze u francuskom i BCHS jezicima sortirajući ih prema gradaciji međusobnog saglasja u datim jezicima, na kalkove, transparentne i netransparentne izraze. Rad sadrži i korisne savjete za prevođenje ovih izraza potkrijepljene konkretnim primjerima iz kontrastiranih jezika.

Pored značajnog naučnoistraživačkog doprinosa, dr Danijela Ljepavić je uspjela da izgradi raznovrsnu prevodilačku karijeru. U oblasti pismenog prevođenja, njene aktivnosti obuhvataju objavljene prevode književnih tekstova i stručnih izdanja, audiovizuelno prevođenje ali i veoma zahtjevno sudsko prevođenje. Kada je u pitanju usmeno prevođenje, dr Danijela Ljepavić se može pohvaliti visoko odgovornim angažmanima u oblasti konsekvativnog i simultanog prevođenja. Naglašavam da se radi o djelatnosti kompatibilnoj sa istraživačkim i pedagoškim radom koja zahtijeva lingvističke i interkulturalne kompetencije široko primjenjive u aktivnostima sa studentima i nastavi savremenog francuskog jezika.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Danijela Ljepavić je bila prva studentkinja Studijskog programa za francuski jezik i književnost Filološkog, tada Filozofskog fakulteta u Nikšiću koja je angažovana kao saradnik u nastavi odmah po završetku studija 2007 godine. Izvodila je nastavu na predmetima *Savremeni francuski jezik I, II, III, IV, V, VI, Francuski jezik (drugi strani), Francuski jezik 3 – Leksikologija i semantika I* na osnovnim akademskim studijama, kao i na predmetu *Konsekvativno prevođenje* na postdiplomskim specijalističkim studijama. Dr Danijela Ljepavić je od 2009. godine ispitivačica na međunarodno priznatim ispitima za francuski jezik DELF i DALF

koje organizuje Francuski institut u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja Republike Francuske. Usavršavala se na seminarima za nastavnike stranih jezika u zemlji i inostranstvu (CIEP 2008, Nantes) i aktivna je članica Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore. Bila je korisnica **JFDP** (Junior Faculty Development Program) stipendije za studijski boravak na Univerzitetu Berkli (Berkeley, Californie, USA) dodijeljenu mladim istraživačima od strane Američkog savjeta za unapređenje nastave na Univerzitetu. Organizovala je brojne vannastavne aktivnosti sa studentima kao što su *Dani Frankofonije* i drugi tematski programi Studijskog programa Francuski jezik i književnost. Studenti su njen rad ocijenili najvišim ocjenama u anketama i priloženoj potvrdi prodekana za nastavu Filološkog fakulteta, pa možemo utvrditi da u potpunosti ispunjava uslove pedagoške osposobljenosti za izbor u zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	7		7	24		24
2. STRUČNI RAD				5		22
3. PEDAGOŠKI RAD				22		5
UKUPNO				51		51

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u cjelokupan dosadašnji naučnoistraživački, pedagoški i stručni rad dr Danijele Ljepavić, zaključujem da se ona afirmisala kao ugledna članica crnogorske i regionalne akademske zajednice. Objavljeni radovi kandidatkinje nesumnjivo doprinose kako razvoju lingvo-kulturalnih proučavanja, tako i njihove konkretne didaktičke primjene. Dokazi o pedagoškom radu kandidatkinje a i iskustvo direktne profesionalne saradnje sa njom potvrđuju da se radi o posvećenom pedagoškinji. Njena raznovrsna stručna djelatnost je impresivna kada imamo u vidu da se radi o mladoj naučnici. S obzirom na sve prethodno navedeno, predlažem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Danijelu Ljepavić izaberu u akademsko zvanje docentkinje za oblast Romanistika – Francuski jezik na Filološkom fakultetu.

RECENZENTKINJA

Jasmina Anđelić Vanredna profesorica
Filološki fakultet UCG

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

prof. dr Tatjane Samardžije
za kandidata dr Danijelu LJEPAVIĆ (1984)

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslov budući da je stekla naziv doktora nauka o jeziku 2009. na Univerzitetu u Strazburu, odbranivši tezu pod naslovom *Les expressions figées en français et en BCMS: traduction, comparaison (Intepretacija i problematika prevođenja idiomatskih izraza sa BCMS (bosanski, crnogorski, hrvatski, srpski))*. Nostrifikacija obavljena 2015. godine od strane Ministarstva prosvjete CG.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Sudeći po priloženoj bibliografiji, kandidatkinja nije objavila nijedan rad u međunarodnom časopisu koji je indeksiran na SSCI/A&HCI listama. Za izbor u zvanje docenta, neophodno je da kandidat ima bar jedan rad s neke od ovih lista.

Svi radovi kandidatkinje odnose se na domen frazeologizama, njihovog porekla i prevođenja. Kandidatkinja daje zanimljive primere iz oba jezika, i nastoji da ih poredi.

U radu „*La problématique de la traduction des figures de style dans les expressions figées*“ („Problematika prevođenja stilskih figura u frazeološkim izrazima“, 2019), kandidatkinja poredi veliki broj frazeologizama u francuskom i bosanskom/hrvatskom/crnogorskom/srpskom jeziku. Ona nastoji da ukaže na različite tipove frazeologizama, zavisno od tipa stilske figure na kojoj se zasnivaju. Glavni zaključak rada, koji smo mogli i očekivati, jeste da je mogućnost pronalaženja prevodnog ekvivalenta za izraze na oba jezika veoma ograničena. Međutim, primjećuje se metodološka nepreciznost, kao i odustvo bilo kakvih jasnih rezultata ili zaključaka koji mogu da unaprede prevođenje frazeologizama ili njihovu obradu u nastavi.

U radu „*Domaines fournisseurs des expressions figées*“ („Područja iz kojih potiču frazeološki izrazi“, 2019), kandidatkinja razmatra područja koja generišu frazeologizme, među kojima su istorija, praznoverje, religija, vreme. Ona u uvodu rada naglašava da se poređenje vrši od bosanskog/hrvatskog/crnogorskog/srpskog prema francuskom, s obzirom na daleko veći broj radova o francuskim frazeologizmima. Međutim, dok to načelo poštuje u delu rada o frazeologizmima nastalim u istoriji našeg i raznih drugih naroda, kao i onima koji se tiču praznoverja, u delu o frazeologizmima u religiji ona se okreće najpre grupi francuskih izraza nastalih u katoličkom miljeu, ne dajući pravoslavne ekvivalente, da bi potom prešla na komparativno proučavanje niza francuskih religijskih frazeologizama, za koje onda navodi naše ekvivalente. Poslednji deo, koji se tiče izraza sa vremenom, veoma je kratak, štur i drugačije vizuelno strukturisan. U ovom radu izrazito je naglašeno odsustvo teorijske podloge, što se vidi i u navedenoj literaturi, koja uglavnom broji izvore korpusa, ali ne i teorijske radove iz frazeologije.

Treći najbolje rangirani rad kandidatkinje je „*Les origines des expressions figées*“ („Poreklo frazeologizama“, 2018). I ovde se autorka bavi kako poređenjem, tako i poreklom frazeologizama, kao i u prethodnom radu. Ona navodi primere francuskih arhaizama i izraza književnog porekla, da bi onda prešla, u istom odseku rada, na bosanske/hrvatske/crnogorske/srpske frazeologizme koji nisu potekli iz književnosti, i koji pripadaju uglavnom govornom jeziku. Potom u četvrtom odseku prelazi na latinizme i grecizme u francuskom, da bi u petom delu, pod naslovom „*Svakodnevn život*“, opet prešla na bosanske/hrvatske/crnogorske/srpske zraze. Zaključak ovog rada podseća na prethodne, a takođe mu nedostaje naučna preciznost.

U radu „*Les expressions figées en français et en BCMS: comparaison, traduction*“ („Frazeologizmi u francuskom i bosanskom/hrvatskom/crnogorskom/srpskom: poređenje i prevod“, 2015), razmatra se još jednom mogućnost prevođenja frazeologizama, samo uz mnogo više naučnog truda, i daleko bolju teorijsku podlogu. Frazeologizmi se poredi u oba smera, od francuskog ka našem, i od našeg ka francuskom jeziku.

I ostali navedeni radovi kandidatkinje ukazuju na istovetnu osnovnu temu. Njihov sadržaj i pristup odaju ugao posmatranja prevodioca, praktičara, a ne teoretičara, što je dragoceno u prevodilačkom, lektorskom radu. Istovremeno, ovakvom pristupu nedostaje snažan naučni temelj i metod istraživanja, kao i jasni rezultati, koji zahtevaju bogatiji i bolje obrađen korpus.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Kandidatkinja je visoko ocenjena u studentskim anketama. Usavršavala se na mnogobrojnim seminarima za nastavnike Francuskog kao stranog jezika. Ujedno je ispitivač za DELF i DALF Francuskog instituta. Učestvovala je u izradi Evropskog jezičkog portfolija Republike Crne Gore za učenike osnovne škole od 12 do 15 godina.

Ima veliko prevodilačko iskustvo, koje uključuje i stručno usavršavanje iz različitih vrsta usmenog i pismenog prevođenja (sudski je tumač za francuski jezik). Govori i italijanski, engleski i turski. Ovakvo iskustvo predodređuje je za izvršnog lektora.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			7			24
2. STRUČNI RAD						22
3. PEDAGOŠKI RAD						5
UKUPNO						51

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Mišljenja smo da stručni i pedagoški rad dr Danijele Ljepavić po svemu ukazuje na dragocene kvalitete lektora, ali da njen naučno-istraživački rad, u celini gledano, **ne zadovoljava uslove za nastavničko zvanje docenta.**

RECENZENT

prof. dr Tatjana Samardžija-Grek
Beograd

Kandidatkinja: **DR OLIVERA VUŠOVIĆ**

BIOGRAFIJA

LIČNI PODACI, koji pored ostalog sadrže: dan, mjesec i godinu rođenja, mjesto rođenja i državu

PODACI O OBRAZOVANJU, koji pored ostalog sadrže: fakultet, univerzitet, mjesto i datum završetka osnovnih i postdiplomskih studija, naziv magistarskog rada, naziv doktorske disertacije i datum odbrane.

Rođena sam 05. 10. 1987. u Nikšiću, gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju „Stojan Cerović“. Dobitnik sam diplome „Luča I“ za odličan uspjeh (5.00) u svim razredima.

Na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću, 2009. sam završila osnovne akademske studije (prosječna ocjena 10.00), 2010. postdiplomske specijalističke studije (prosječna ocjena 9.93), a 06. aprila 2012. i postdiplomske magistarske studije (prosječna ocjena 10.00) iz oblasti Nauke o jeziku, odbranivši rad na temu „*Leksičko-semantička analiza specijalizovane leksike iz oblasti krivičnog prava*“.

Kao stipendista Vlade Republike Francuske, naučni stepen doktora nauka stekla sam 11. marta 2016. na Univerzitetu u Strazburu, odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom „*La langue du droit de l'Union européenne : étude linguistique comparée et traduction en français et en BCMS*“, pred komisijom u sastavu prof. dr Thierry Grass (Strazbur), prof. dr Jean-Christophe Pellat (Strazbur), prof. dr Francis Grossman (Grenobl) i prof. dr Mihailo Popović (Beograd).

U toku školovanja, osvajala sam prve nagrade na takmičenjima iz francuskog jezika (Republičko takmičenje, Dani frankofonije u Crnoj Gori), a dobitnik sam i nagrade ZAMTES-a u vidu boravka u „Vladinom kampu talenata“ (2005). Za uspjeh u toku studija, dobila sam stipendiju Ambasade Republike Francuske u vidu boravka u Parizu tokom ljeta 2007. Studijske 2008/2009. godine, dobila sam nagradu Univerziteta Crne Gore za najboljeg studenta Filozofskog fakulteta, sa prosječnom ocjenom A (10.00). U istom svojstvu, bila sam dio delegacije najboljih crnogorskih studenata koji su u decembru 2009, povodom liberalizacije viznog režima, nagrađeni putovanjem u Rim. Bila sam višegodišnji korisnik stipendije za talentovane učenike i studente Ministarstva prosvjete i nauke i Opštine Nikšić. Dobitnik sam Studentske nagrade „18. septembar“ za najbolje studente Opštine Nikšić.

Osim na Univerzitetu u Strazburu, usavršavala sam se na Univerzitetu Pariz 8, u okviru TEMPUS projekta „*Quality in Research*“ (2014), u svojstvu odabranog mladog istraživača Univerziteta Crne Gore, kao i na Univerzitetu u Nici, gdje sam, u okviru *Erasmus* + trening mobilnosti za akademsko osoblje, boravila

2018. i 2019. godine. Pohađala sam preko 20 seminara u zemlji i inostranstvu. Član sam Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore. U Ispitnom centru Crne Gore bila sam član Komisije za realizaciju državnog takmičenja, matuskog i stručnog ispita iz francuskog jezika. Bavim se pismenim prevodenjem, a bila sam angažovana i kao konsektivni prevodilac od strane Fondacije Petrović Njegoš. Osim francuskog, govorim engleski i španski jezik (međunarodno priznata diploma DELE Instituta Servantes, Beograd).

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA, uključujući: nazive firmi i radna mjesta, akademsko zvanje, nazive institucija, univerzitet i datum izbora i reizbora u proteklom periodu.

Na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filološkog fakulteta u Nikšiću zaposlena sam od 2010. godine, u

svojevremeno saradnika u nastavi. Poslove sekretara studijskog programa obavljala sam od 2010. do 2014. kao i 2018. i 2020. godine. U dosadašnjem radnom angažmanu, izvodila sam nastavu na sljedećim predmetima: *Savremeni francuski jezik I, II, III, IV, V, VI, Francuski jezik (drugi strani) I, II, III, IV, V, VI, Francuski jezik 4 – Leksikologija i semantika 2* na osnovnim akademskim studijama, kao i na predmetima *Francuski jezik I* i *Prevodenje tekstova pravne struke* na postdiplomskim specijalističkim studijama. Od 2017. godine držim predavanja pod mentorstvom nastavnika sa akademskim zvanjem.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

1 NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scoposovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vušović, Olivera (2019) « Vocabulaire du droit de l'Union européenne et l'adhésion du Monténégro: de l'analyse lexicométrique aux interprétations linguistiques. » <i>Revue roumaine de linguistique. (Romanian Review of Linguistics)</i> Editura Academiei Romane / Publishing House of the Romanian Academy. 64.1. 83-98. ISSN 0035-3957 (SSCI)	6*1.5=9 (težinski koeficijent)	9
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
2.	Vušović, Olivera (2019) « Outils d'aide à la traduction de la législation de l'UE : pratiques européennes et cas du BCMS », <i>Folia linguistica et litteraria</i> , br. 29, Filološki fakultet, Nikšić (SCOPUS, ESCI) ISSN 2337-0955 (Online) ISSN 1800-8542 (Print) 157-175.	4	4
3.	Vušović, Olivera (2015) « Langue française de spécialité juridique : rapport avec la langue générale et quelques particularités », <i>Filološki pregled XLII</i> 2015 (1), Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu. ISSN 0015-1807, 133-146.	4	4
4.	Vušović, Olivera (2015) « Codes pénaux français et monténégrin : parallèle socioculturel », <i>Cahiers d'histoire culturelle</i> , N°26, 127-141. Université François Rabelais, Tours (France). ISSN : 1281-6019, ISBN : 978-2-918815-11-2.	4	4
5.	Vušović, Olivera (2014) « Approches théoriques de la terminologie et nature de termes : quelques considérations », <i>Studii de Știință și Cultură</i> (Studies of Science and Culture), Volumul X, Nr. 4, p. 83-90, ISSN (print) 1841-1401, ISSN (online) 2067-5135. Universitatea de Vest « Vasile Goldis » Arad (Rumunija) u saradnji sa Aix-Marseille Univerzitetom (Francuska), Univerzitetom Pariz 3 – Sorbonne Nouvelle (Francuska) i Univerzitetom u Novom Sadu. (CEEOL, EBSCO, INDEX COPERNICUS, DOAJ)	4	4
6.	Vušović, Olivera (2013) « Vocabulaire du droit pénal français : cas de polysémie externe », <i>Linguistica LIII</i> (2), Univerza v Ljubljani, Filozofski fakulteta, Slovenia. Ljubljana University Press. Print ISSN: 0024-3922, Online ISSN: 2350-420X, p. 211- 225. (SCOPUS)	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
7.	Vušović, Olivera (2018) « Outils de stockage de données linguistiques dans le contexte de la traduction de la législation de l'UE », Colloque international et pluridisciplinaire en littérature, linguistique et didactique <i>La mémoire et ses enjeux. Balkans – France : regards croisés</i> . Filološki fakultet, Nikšić, 29-30. jun 2018, p. 24.	0.5	0.5
8.	Vušović, Olivera (2015) « Terminološke varijacije u francuskom jeziku pravne struke », <i>Peti međunarodni kongres primenjene lingvistike – Nove tendencije u teoriji i praksi</i> , Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, 27-29. novembar 2015, Filozofski fakultet u Novom Sadu. Knjiga sažetaka, ISBN: 978-86-6065-337-8, p. 45.	0.5	0.5
9.	Vušović, Olivera (2015) „Leksikometrijska analiza francuskih verzija sporazuma između Crne Gore i EU-a“, <i>XXIX međunarodni znanstveni skup Metodologija i primjena lingvističkih istraživanja</i> , Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, Zadar, 24-26. april 2015. In: Cergol Kovačević,	0.5	0.5

	K. & Udier, S. L. (Eds.) Book of Abstracts, ISBN: 978-953-7963-26-2, p. 98.		
10.	Vušović, Olivera (2012) « Vocabulaire des faits divers français : analyse sémiologique », <i>Međunarodna konferencija « Jezici i kulture u vremenu i prostoru »</i> , 24. novembar 2012, Filozofski fakultet u Novom Sadu, p. 96	0.5	0.5

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
3.5. Kvalitet pedagoškog rada Rezultati studentskih anketa na SNIKE portalu, potvrda prodekana za nastavu br. 01-1904 od 28. 09. 2020.	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Ostala stručna djelatnost		
Studijski boravci u inostranstvu (međunarodni projekti, stipendije)		
1. Boravak na Univerzitetu u Nici, Laboratorija <i>Bases, Corpus, Langage</i> (14-22. septembar 2019), Erasmus + trening mobilnost za akademsko osoblje Univerziteta Crne Gore.		
2. Boravak na Univerzitetu u Nici, Laboratorija <i>Bases, Corpus, Langage</i> (05-11. mart 2018), Erasmus + trening mobilnost za akademsko osoblje Univerziteta Crne Gore.		
3. Boravak na Univerzitetu Pariz 8 (12-26. maj 2014) za odabrane mlade istraživače Univerziteta Crne Gore, TEMPUS projekat <i>Quality in Research</i> , finansiran od strane Evropske komisije.		
4. Jednomjesečni boravci na Univerzitetu u Strazburu 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015. godine, stipendija Vlade Republike Francuske za doktorske studije.		
5. Boravak u Parizu, jul 2007. <i>Rencontre internationale des jeunes</i> , stipendija Ambassade Republike Francuske.		
Seminari i obuke		
6. ReLDI (Regional Linguistic Data Initiative) seminar "Uvod u statističku analizu podataka", Filološki fakultet, Nikšić, 28-30. jun 2018, Međunarodni projekat SCOPES Švajcarske nacionalne fondacije za nauku.		
7. Obuka TXM softver, Univerzitet u Strazburu, 27. novembar 2014.		
8. Seminar LILPA (Séminaire de rentrée scientifique, Didactique des langues), Univerzitet u Strazburu, 21. novembar 2014.		
9. Seminar « Mise en forme de la thèse », URFIST, Strazbur, 18. novembar 2014.		
10. Seminar « Statistique lexicale avec Iramuteq », URFIST, Strazbur, 22. novembar 2013.		
11. Konferencija « Quels sont les défis du XXI ^e siècle que l'Europe va devoir surmonter? », Collège doctoral européen, Strazbur, 20. novembar 2013.		
12. Seminar « Outils de veille », URFIST, Strazbur, 20. novembar 2013.		
13. Seminar « Zotero – initiation », URFIST, Strazbur, 14. novembar 2013.		
14. Seminar « Les bases du Web of science », URFIST, Strazbur, 3. novembar 2013.		
15. Seminar « Bibliométrie : modèles, outils et méthodes », URFIST, Strazbur, 12. novembar 2013.		
16. Godišnji seminar Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore, Rafailovici, 18-20. oktobar 2013.		
17. Seminar « Pristupni pregovori sa EU », Uprava za kadrove, Podgorica, 16. april 2013.		
18. Seminar « Pristup web bazama podataka Evropske unije », Uprava za kadrove, Podgorica, 11. april 2013.		
19. Seminar « Institucije i proces odlučivanja u EU », Uprava za kadrove, Podgorica, 22. mart 2013		
20. Seminar « Pravni sistem Evropske unije », Uprava za kadrove, Podgorica, 14. mart 2013.		
21. Seminar "Evropski sud za ljudska prava", Uprava za kadrove, Podgorica, 15. februar 2013.		
22. Godišnji seminar Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore, Cetinje, 05-07. oktobar 2012.		
23. Seminar LILPA, Univerzitet u Strazburu, 9. novembar 2012.		
24. Godišnji seminar Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore, Petrovac, 06-09. oktobar 2011.		
25. Seminar « Uvod u konsektivno prevodenje », Uprava za kadrove, Podgorica, predavač : prof. Sacha Sirovec (École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs, Pariz), 29. mart-01. april 2010.		
26. Seminar « Konferencijsko prevodenje », Institut za strane jezike, Podgorica, predavač : prof. Benoît Delatre (Institut de Traducteurs, d'Interprètes et de Relations Internationales, Strazbur), 22-26. jun 2009.		
Organizacija naučnih skupova		

27. Međunarodna konferencija « <i>La mémoire et ses enjeux. Balkans – France : regards croisés</i> ». Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, Nikšić, 29-30. jun 2018.		
28. Međunarodna konferencija « <i>France – Monténégro : regards croisés</i> », Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet, Nikšić, 5. oktobar 2013.		
Ostalo	20	20
29. Član Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore.		
30. Član Komisije za realizaciju državnog takmičenja, maturalnog i stručnog ispita iz francuskog jezika (Ispitni centar Crne Gore).		
31. Usmeno i pismeno prevodenje.		
32. Sekretar Studijskog programa za francuski jezik i književnost od 2010. do 2014, kao i 2018. i 2020. godine.		
33. Član Komisije za odbranu specijalističkih radova na Studijskom programu za francuski jezik i književnost.		
34. Strani jezici: osim francuskog, engleski i španski (međunarodno priznata diploma DELE Instituta Servantes, Beograd).		

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		10		31
2. UMJETNIČKI RAD				
3. PEDAGOŠKI RAD				5
4. STRUČNI RAD				20
UKUPNO				56

IZVJEŠTAJ RECENZENTA
Prof. dr Ivana Jovanovića
o kandidatu dr Oliveri Vušović

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja Olivera Vušović završila je osnovne akademske studije 2009. godine sa prosečnom ocenom 10.00 na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Godine 2010. završava Postdiplomske specijalističke studije (prosečna ocena 9.93), a 06. aprila 2012. i postdiplomske magistarske studije (prosečna ocena 10.00) iz oblasti Nauke o jeziku, odbranivši rad na temu « *Leksičko-semantička analiza specijalizovane leksike iz oblasti krivičnog prava* ». Kao stipendista Vlade Republike Francuske, naučni stepen doktora nauka stekla je 11. marta 2016. na Univerzitetu u Strazburu, odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom *La langue du droit de l'Union européenne : étude linguistique comparée et traduction en français et en BCMS*, pred komisijom u sastavu prof. dr Thierry Grass (Strazbur), prof. dr Jean-Christophe Pellat (Strazbur), prof. dr Francis Grossman (Grenobl) i prof. dr Mihailo Popović (Beograd).

Na osnovu navedenog, zaključujemo da dr O. Vušović ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu stepena obrazovanja

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Kandidatkinja Olivera Vušović u svojoj dosadašnjoj akademskoj karijeri objavila je ukupno 6 naučnih radova. Jedan rad pod nazivom: *Vocabulaire du droit de l'Union européenne et l'adhésion du Monténégro : de l'analyse lexicométrique aux interprétations linguistiques* publikovala je u časopisu koji pripada kategoriji Q3 (rad u međunarodnom časopisu – časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju), dok je pet radova objavila u kategoriji Q5 (rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama). Svi radovi su uredno navedeni i priloženi u okviru prijave na konkurs za izbor u akademsko zvanje. Dr O. Vušović učestvovala je na četiri naučna skupa organizovana u zemlji i inostranstvu. U svojim naučnim istraživanjima kandidatkinja se bavi pitanjima i problemima jezika struke, preciznije, pravnom terminologijom na globalnom planu, ali u

kontekstu Evropske unije, kao i njenim prevodenjem na crnogorski, srpski, hrvatski i bosanski jezik. U svim radovima primenjena je odgovarajuća naučna metodologija, relevantni teorijski okviri, jasno definisani i odabrani istraživački korpusi. Analiza korpusa, interpretacija rezultata i naučna argumentacija nedvosmisleno pokazuju visok nivo znanja i smisao za naučnoistraživački rad. Sa zadovoljstvom ističemo da su tri dole navedena rada dr Olivere Vušović najznačajnija i najreprezentativnija u naučnoistraživačkom domenu, s obzirom na to da su u njima primenjene savremene naučne metode i teorijski modeli, kao i interdisciplinarni pristupi u analizi i obradi podataka. Ova tri naučna rada predstavljaju izuzetan doprinos kontrastivnim jezičkim proučavanjima u oblasti jezika struke i pravne terminologije, ne samo na planu francuskog i crnogorskog jezika, već i šire (srpskog, hrvatskog, bosanskog).

1. Vušović, Olivera (2019) « Outils d'aide à la traduction de la législation de l'UE : pratiques européennes et cas du BCMS », *Folia linguistica et litteraria*, br. 29, Filološki fakultet, Nikšić (SCOPUS, ESCI) ISSN 2337-0955 (Online) ISSN 1800-8542 (Print) 157-175.
2. Vušović, Olivera (2019) « Outils d'aide à la traduction de la législation de l'UE : pratiques européennes et cas du BCMS », *Folia linguistica et litteraria*, br. 29, Filološki fakultet, Nikšić (SCOPUS, ESCI) ISSN 2337-0955 (Online) ISSN 1800-8542 (Print) 157-175.
3. Vušović, Olivera (2015) « Codes pénaux français et monténégrin : parallèle socioculturel », *Cahiers d'histoire culturelle*, N°26, 127-141. Université François Rabelais, Tours (France). ISSN : 1281-6019, ISBN : 978-2-918815-11-2.

Na osnovu rečenog, konstatujemo da kandidatkinja ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu naučnostručnog rada.

OCJENA STRUČNOG RADA (Rezime rezultata stručnog rada sa naglašenim stručnim rješenjima i patentima za koja recenzent smatra da predstavljaju značajan doprinos kandidata u izvještajnom periodu)

Stručni rad dr Olivere Vušović artikuliše se u okviru četiri celine : 1. Studijski boravci u inostranstvu (međunarodni projekti, stipendije), 2. Seminari i obuke, 3. Organizacija naučnih skupova, 4. Ostalo. Kandidatkinja je u više navrata boravila u Francuskoj, na Univerzitetima u Nici, Strazburu i Parizu, u okviru nastavničke mobilnosti Erasmus+ programa i Tempus projekta. Dva puta je bila stipendista Francuske Vlade i Ambasade Francuske u Crnoj Gori. Pohađala je seminare i obuke iz oblasti statističke obrade podataka i korišćenja softvera, veliki broj seminara iz didaktike i metodike nastave francuskog kao stranog jezika, seminare i radionice iz oblasti simultanog i konsekutivnog prevodenja. Učestvovala je u organizaciji dva naučna skupa održana na Filološkom fakultetu u

Nikšiću. Član je Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore, član Komisije za realizaciju državnog takmičenja, matorskog i stručnog ispita iz francuskog jezika (Ispitni centar Crne Gore), bila je sekretar Studijskog programa za francuski jezik i književnost od 2010. do 2014. kao i 2018. i 2020. godine. Član je Komisije za odbranu specijalističkih radova na Studijskom programu za francuski jezik i književnost.

Na osnovu navedenog, zaključujemo da dr Olivera Vušović ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu stručnog rada.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Na osnovu Potvrde izdate od strane prodekana za nastavu doc. dr Zdravka Babića od 28. 9. 2020. godine (br. 01-1904) zaključujemo da je dr O. Vušević, u anketama studenata za poslednjih pet godina, ocenjena visokim ocenama koje se kreću od 4.80 od 5.00. Najveći broj studenata smatra da su predmeti iz kojih izvodi nastavu dobro organizovani.

Na osnovu analize, konstatujemo da dr O. Vušović ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu pedagoške osposobljenosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			10			31
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						5
4. STRUČNI RAD						20
UKUPNO						56

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu gorenavedenih podataka i „Mjerila o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja“ od 20. juna 2016. godine koje je usvojio Savjet za visoko obrazovanje Crne Gore, konstatujemo da **dr Olivera Vušović ispunjava sve uslove** vezane za izbor u akademsko zvanje, te predlažemo **da bude izabrana u zvanje docenta** za oblast Romanistika – francuski jezik na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

RECENZENT
Prof. dr Ivan Jovanović
Niš

IZVJEŠTAJ RECENZENTA
prof. dr Tatjane Samardžije-Grek
za kandidata dr Oliveru Vušović (1987)

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja je 2016. godine na Univerzitetu u Strazburu odbranila doktorsku tezu *La langue du droit de l'Union européenne: étude linguistique comparée et traduction en français et en BCMS (Pravni jezik Evropske unije: uporedna lingvistička studija i prevod na francuski i BCMS)*. Diploma doktorskih studija nostrifikovana je iste godine. Time je kandidatkinja ispunila uslov za izbor u zvanje docenta koji se odnosi na stečeni stepen obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Kandidatkinja je objavila jedan rad u međunarodnom časopisu koji je indeksiran na SSCI/A&HCI listama, čime je zadovoljila minimalan naučno-istraživački uslov za izbor u akademsko zvanje docenta. Reč je o radu „Vocabulaire du droit de l'Union européenne et l'adhésion du Monténégro: de l'analyse lexicométrique aux interprétations linguistiques“ („Pravni rečnik Evropske unije i pristupanje Crne Gore: od leksikometrijske analize do lingvističkog tumačenja“, 2019). U teorijsko-metodološkom okviru korpusne lingvistike, koji je odlično prezentovala na temelju reprezentativne bibliografije, kandidatkinja se služi programom *IraMuTeQ* radi statističke obrade korpusa koji je ekscerpiran iz „Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju Crne Gore Evropskoj uniji“, čime se najpre postiže „padajuća hijerarhijska klasifikacija“ najfrekventnijih tema i lema. Svaka od četiri velike tematske klase su analizirane po učestalosti imenica, prideva, glagola i priloga. Za svaku tematsku klasu pokazana je zastupljenost ove četiri vrste reči, a za glagole je posebno predložen „konkordans“, koji pokazuje učestalost glagola karakterističnih za pravne akte Evropske unije poput *assurer, coopérer, renforcer, développer* itd. Na taj način je kandidatkinja ukazala na terminološku strukturu datog korpusa, na „leksičke svetove“ u ovoj vrsti pravnih dokumenata, kao i na jezička sredstva koja dominiraju u njima.

Vrlo je zanimljiv rad „Outils d'aide à la traduction de la législation de l'UE: pratiques européennes et cas du BCMS“ („Pomoćne alatke u prevodenju pravnih dokumenata EU: evropsko iskustvo i BCMS“, 2019). Ovaj rad obuhvata pravne i traduktološke aspekte, predstavljajući dragoceni i bogati pregled prevodilačke prakse i mehanizama unutar prevodilačkih službi EU i skorije pridruženih zemalja. Prevodenje pravnih akata predstavlja više od interkulturalne medijacije, koja povezuje zemlje EU. Od početaka EU do danas, kako pokazuje kandidatkinja, razvijen je veliki broj programa za prevodenje, što i dalje ne umanjuje značaj brojnih prevodilaca, posebno u Evropskoj komisiji. Kandidatkinja daje spisak ključnih programa, pretraživača i baza podataka kojima se služe pravници i prevodioci EU kako bi se postigla što veća terminološka ujednačenost. Kandidatkinja predstavlja i protokol prevodenja unutar Evropske komisije, kao i odnos pravnog usklađivanja buduće članice EU sa prevodenjem novih pravnih dokumenata, što pokreće terminološke inovacije u jeziku članice. Na taj način, kao što podvlači kandidatkinja, pridruživanje EU povlači za sobom veliki napor terminologizacije pravnih dokumenata, ali i terminološke standardizacije. Na kraju autorka skreće pažnju na dominantan uticaj engleskog jezika na prevodioce pravnih dokumenata u Hrvatskoj, Srbiji, Bosni i Crnoj Gori.

U radu „Vocabulaire du droit pénal français: cas de polysémie externe“ („Rečnik francuskog krivičnog prava: eksterna polisemija“, 2013), autorka se ponovo bavi pravnom terminologijom, i to iz ugla „eksterne polisemije“. Naime, premda je jedan od vodećih imperativa u sferi terminologije upravo monosemija svakog termina, pokazuje se, kako kaže kandidatkinja, da ovaj imperativ u praksi biva modifikovan uslovima konteksta, koji obezbeđuje deo značenja termina. U ovom smeru ide i socioterminologija, kao i sociokognitivni pristup, koji pokazuje da način pretakanja iskustva u termine zahteva manje krut pristup monosemiji termina. Stoga kandidatkinja razmatra najpre odnos opšteg i stručnog rečnika, pokazujući odnos inkluzije potonjeg u odnosu na prvi. Pošto je ukazala na ključne razlike opšteg i stručnog rečnika, kandidatkinja na čitavom nizu primera pokazuje kako, zavisno od konteksta i tipa diskursa, reč iz opšteg rečnika postaje „nomad“ i prerasta u termin, koji od discipline do discipline potpuno menja značenje, često utemeljeno na metaforičkom odnosu prema značenju polazne reči.

Izdvojićemo još jedan rad iz 2015. godine objavljen na francuskom jeziku, „Codes pénaux français et monténégrin: parallèle socioculturel“ („Francuski i crnogorski krivični zakon: sociokulturna paralela“). Rad pruža zanimljivo poređenje između istorijskog iskustva dve zemlje u razvoju krivičnih zakonika, vođen Renoovim zapažanjem da se krivični zakon uvek mora dovesti u vezu sa vremenom u kom je nastao. Što se tiče Francuske, rad kreće od X veka i srednjevekovnih kraljevskih zakonika, sa tipovima prekršaja i kaznama, preko pravnih propisa XVIII veka. Potom se razmatraju revolucionarni sudovi, Deklaracija o pravima i Napoleonov kazneni zakon iz 1810. Istorija crnogorskih krivičnih propisa počinje takođe srednjim vekom i Dušanovim zakonikom, nastavlja se periodom turske okupacije, a posebna se pažnja posvećuje zakonodavnom uticaju nekih vladika, poput Petra Prvog Njegoša, Danila Njegoša i Nikole Petrovića Njegoša. Na XX i početku XXI veka kandidatkinja se izrazito malo zadržava, da bi odmah prešla na zaključak, koji ne

sadrži nikakvu lingvističku dimenziju. Ovaj rad, ma kako bio interesantan, ne pokazuje nikakve jezičke odlike, a i u naučnom smislu je najslabiji.

Sveukupno gledano, međutim, pokazuje se da celina naučnih radova kandidatkinje pokriva nekoliko relevantnih tema iz primenjene lingvistike, a to je pre svega jezik prava, prevođenje i terminologija. U većini svojih radova, kandidatkinja pokazuje sposobnost analize jezika struke, kao i upućenost u stručnu literaturu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški rad kandidatkinje Olivere Vušović dobio je od studenata veoma visoke ocene između 4.80 i 5.00.

Kandidatkinja je svoje pedagoške veštine usavršavala na preko 20 seminara. Učestvovala je u organizaciji takmičenja iz jezika, i radila kao konsektivni prevodilac.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			10			31
2. STRUČNI RAD						20
3. PEDAGOŠKI RAD						5
UKUPNO						56

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Kandidatkinja ispunjava sve obrazovne, naučno-istraživačke i pedagoške uslove za kandidaturu za nastavno zvanje. Kao recenzent, predlažem da se dr Olivera Vušović proizvede u zvanje docenta za oblast *Romanistika-Francuski jezik* na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

prof. dr Tatjana Samardžija-Grek
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Iz priložene dokumentacije se da utvrditi da je kandidatkinja dr Olivera Vušović u roku završila osnovne i specijalističke studije na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću (sa prosječnom ocjenom 9.93). Na istom fakultetu je uspješno završila i i postdiplomske magistarske studije (prosječna ocjena 10.00) iz oblasti Nauke o jeziku, odbranivši rad na temu "Leksičko-semantička analiza specijalizovane leksike iz oblasti krivičnog prava" 2012. godine. Kao stipendista Vlade Republike Francuske, naučni stepen doktora nauka stekla je 2016. na Univerzitetu u Strazburu, odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom „La langue du droit de l'Union européenne : étude linguistique comparée et traduction en français et en BCMS“, pred komisijom u sastavu prof. dr Tijeri Gras (Univerzitet u Strazburu), prof. dr Žan-Kristof Pela (Univerzitet u Strazburu), prof. dr Fransis Grosman (Univerzitet Grenobl) i prof. dr Mihailo Popović (Univerzitet u Beogradu). Na osnovu pregleda konkursne dokumentacije konstatujem da u pogledu stepena obrazovanja dr Olivera Vušović neosporno ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje docentkinje predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i važećim Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučnoistraživački rad kandidatkinje dr Olivere Vušović je još od perioda magistarskih studija vrlo precizno usmjeren na jezička istraživanja u oblasti francuskog jezika prava i francuskog kao

izvornog jezika pravne tekovine Evropske Unije (acquis communautaire). Radi se, naime, o veoma živoj, aktuelnoj i u svakodnevnoj jezičkoj praksi primjenljivoj oblasti koja podrazumijeva usku specijalizaciju, ali u isto vrijeme počiva na detaljnim i temeljnim opšteingvističkim i traduktološkim istraživanjima. Tema doktorske disertacije koju je dr Olivera Vušović pred eminentnom komisijom odbranila na Univerzitetu u Strazburu ide u prilog navedenoj konstataciji i ukazuje na interesovanje kandidatkinje ne samo za analizu osobnosti korpusa pravnih tekstova na francuskom govornom području, već i za komparativna jezička istraživanja u datoj oblasti. Dr Olivera Vušović je u petogodišnjem periodu od odbrane doktora objavila vrijedne naučne radove koji sagledavaju francuski jezik prava sa različitim aspektima - leksičkog, terminološkog, traduktološkog i interkulturalnog i pored ga sa ekvivalentnim tekstovima bosanskog, crnogorskog, hrvatskog i srpskog jezika. Važno je naglasiti i to da su svi pomenuti radovi objavljeni su na francuskom jeziku i odlikuju se preciznim, njegovanim jezičkim izrazom koji je u potpunosti usklađen sa visokim zahtjevima akademskog stila.

Posebno ističemo rad «Vocabulaire du droit de l'Union européenne et l'adhésion du Monténégro: de l'analyse lexicométrique aux interprétations linguistiques» objavljen 2019. godine u časopisu "Revue roumaine de linguistique" indeksiranom na SSCI listi u kategoriji Q3 prema Scopus rangiranju čime kandidatkinja zadovoljava i važan formalan uslov za izbor u zvanje prema Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanja Univerziteta Crne Gore. Ovaj rad predstavlja korpusnu i leksikometrijsku analizu vokabulara Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i Crne Gore sprovedenu putem softvera IRaMuTeQ koja nam otkriva kako se politika stabilizacije i pridruživanja EU u odnosu na Crnu Goru reflektuje u jeziku. Dr Olivera Vušović znalački i strukturisano izlaže tehnički minucioznu korpusnu analizu i tumači njene rezultate došavši do zanimljive potvrde da jezik ključnog okvirnog dokumenta procesa stabilizacije i asocijacije reflektuje tematsku i terminološku konzistentnost važećih evropskih politika proširenja. Zaključci u pogledu postupka nominalizacije kao pogodnog načina za pravničko depersonalizovanje diskursa su posebno zanimljivi zbog mogućnosti njihove traduktološke primjene i dalje analize. Autorkina umješna analiza potvrđuje i heterogenost jezika pravnih dokumenata EU po kojoj se oni u znatnoj mjeri razlikuju od standardnih zakonodavnih tekstova, što je opet nezanemarljiv aspekt njihovog prevođenja na crnogorski jezik.

U radu «Outils d'aide à la traduction de la législation de l'UE : pratiques européennes et cas du BCMS » objavljenom 2019. u časopisu *Folia linguistica et litteraria* indeksiranom u SCOPUS bazi, dr Olivera Vušović daje dragocjen hronološki pregled razvoja prevođenja koje je pratilo izgradnju kompleksnog institucionalnog okvira Evropske unije od 1950. godine do danas. Autorka iscrpno prikazuje najvažnije prevodilačke alate koje su razvile evropske institucije i njihovo mjesto u složenom ciklusu koji barata sa 24 radna jezika čime znalački uvodi temu proširenja Unije na zapadni Balkan posmatranu sa jezičkog i traduktološkog aspekta. Posebno je vrijedan opis prevodilačkih izazova u zemljama Zapadnog Balkana kada je u pitanju usvajanje pravne tekovine i funkcionisanje unutar Evropske Unije (primjer Hrvatske) i pregled alata za pismeno prevođenje dokumenata EU koje posjeduju Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija, kao i kritički osvrt na prednosti i nedostatke ovog vida opremljenosti za evropske integracije u zemljama potpisnicama ASA sporazuma. Posebna vrijednost ovog rada je u mogućnosti njegove upotrebe u didaktičke svrhe, zahvaljujući metodološkom izlaganju koje omogućava jasan hronološki uvid u veoma kompleksnu i izuzetno važnu tematiku koja prevazilazi lingvistička istraživanja. Neosporno je i autorkino izvrsno poznavanje problematike prevođenja pravnih dokumenata EU na različitim nivoima, njihove tipologije i strukture.

Treći rad koji, po našem mišljenju, zavređuje posebnu pažnju je «Codes pénaux français et monténégrin : parallèle socioculturel», objavljen 2015. u *Cahiers d'histoire culturelle* Univerziteta Fransa Rable iz Tura (Francuska). U ovom radu, autorka se upustila u smjelu ali uspješnu lingvokulturnu komparaciju razvoja osnova krivičnog prava u Francuskoj i Crnoj Gori. Njime se daje jedan neophodni, a u člancima o specijalizovanom prevođenju često nedostajući uvod u razumijevanje istorijskih interkulturalnih razlika kao osnove za probleme u pronalaženju prevodnih ekvivalenata u oblasti krivičnog zakonodavstva. Autorka sintetički opisuje razvoj koncepta krivičnog djela i sankcije u Francuskoj i Crnoj Gori od srednjeg vijeka do danas, opisujući društvene i političke okolnosti obje zemlje u različitim periodima, ali i ističući kulturne razlike među dvijema državama koje utiču na pravne koncepte i odgovarajuće tekstove. Dr

Olivera Vušović na izloženim primjerima Francuske i Crne Gore uspješno potvrđuje presudni uticaj sociokulturnog konteksta za oblikovanje krivičnih normi jednog društva i ukazuje na značaj ovih činjenica za uspješno prevođenje i usklađivanje pravne terminologije na različitim jezicima.

Ostali objavljeni radovi i izlaganja na međunarodnim naučnim konferencijama dr Olivera Vušović svjedoče o njenoj sposobnosti da rezultate svojih istraživanja uspješno prezentuje oslanjajući se na referentnu literaturu. Studijski boravci u Nici i Parizu u okviru projekata razmjene Tempus i Erasmus +, te boravci u Strazburu i Parizu na osnovu dobijenih stipendija svjedoče o dinamičnom stručnom usavršavanju. To potvrđuje i učešće dr Olivera Vušović na impresivnom broju seminara iz oblasti korpusne lingvistike, prava i didaktike stranih jezika.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kao jedan od najboljih studenata UCG, Dr Olivera Vušović je angažovana na radnom mjestu saradnice u nastavi na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filološkog fakulteta u Nikšiću od 2010. godine. Izvodila je nastavu na predmetima *Savremeni francuski jezik I, II, III, IV, V, VI, Francuski jezik (drugi strani) I, II, III, IV, V, VI, Francuski jezik 4 – Leksikologija i semantika 2* na osnovnim akademskim studijama, kao i na predmetima *Francuski jezik I i Prevođenje tekstova pravne struke* na postdiplomskim specijalističkim studijama. Od 2017. godine uspješno drži predavanja pod mentorstvom nastavnika sa akademskim zvanjem. Rezultati svih studentskih anketa koji se odnose na njene časove i brojne studentske pohvale pokazuju da dr Olivera Vušović ostvaruje odličnu komunikaciju u učionici i postiže odlične rezultate u radu se studentima. To potvrđuje i potvrda prodekan za nastavu Filološkog fakulteta br. 01-1904 od 28. 09. 2020.

Dr Olivera Vušović je članica Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore i redovan učesnik skupova i edukacija koje organizuje ova asocijacija. Bila je članica komisije Ispitnog centra Crne Gore za realizaciju državnog takmičenja, maturalnog i stručnog ispita iz francuskog jezika. Smatramo da u pogledu pedagoške osposobljenosti kandidatkinja ispunjava uslove za izbor u docentsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD			10			31
3. PEDAGOŠKI RAD						5
4. STRUČNI RAD						20
UKUPNO						56

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega izloženog kao i na osnovu ličnog iskustva saradnje na SP za Francuski jezik i književnost, zaključujem da kandidatkinja dr Olivera Vušović svojim dosadašnjim naučnoistraživačkim, pedagoškim i stručnim radom u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje docentkinje predviđene važećim zakonodavstvom i Mjerilima za izbor u zvanje Univerziteta Crne Gore. Visok kvalitet njenog naučnog rada, potvrđena stručnost i neosporni pedagoški kvaliteti potvrđuju da će u nastavničkom zvanju dati značajan doprinos lingvističkim istraživanjima i unapređenju univerzitetske nastave. Sa osobitim zadovoljstvom predlažem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore **da dr Oliveru Vušović izaberu u zvanje docentkinje** za oblast Romanistika – Francuski jezik, na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filološkog fakulteta.

RECENZENTKINJA

Jasmina Anđelić Vanredna profesorica
Filološki fakultet UCG

Kandidatkinja: DR SONJA ŠPADIJER

I BIOGRAFIJA

LIČNI PODACI I PODACI O OBRAZOVANJU

Rodena sam na Cetinju 1965. godine gdje sam završila osnovnu i srednju školu. Diplomirala sam 28. 6. 1990. godine, na odsjeku za Francuski jezik i književnost, Filozofski fakultet Univerzitet u Novom Sadu. U preddiplomskom periodu, usavršila sam govorni francuski jezik tokom šestomjesečnog boravka u Švajcarskoj.

Intenzivnu nastavu iz primijenjene lingvistike, teorije nastave stranih jezika i teorije učenja L2, pohađala sam na Univerzitetu Franš-Konte u Bezansonu, u Centru za primijenjenu lingvistiku, i na Univerzitetu Stendal u Grenoblu, tokom dva ljetnja mjeseca prve godine nastavne karijere.

U narednom periodu, uz rad, studirala sam italijanistiku na Filološkom fakultetu u Beogradu i usavršavala se na Univerzitetu za strance u Perudi.

Tokom tri godine pohađala sam obuku za nastavnike mentore, u Crnoj Gori, Srbiji i Francuskoj. Isti projekat omogućio mi je da učestvujem u koncipiranju seminara za mlade profesore francuskog jezika i u njihovoj pripremi za rad u učionici.

Na Univerzitetu Mark Blok u Strazburu realizovala sam studijski boravak za nastavnike mentore u trajanju od četiri sedmice i obavila dio istraživanja za izradu master rada.

Master – diplomske akademske studije po starom programu završila sam 3. 9. 2008. godine na SP Romanistika, Filozofski fakultet Univerzitet u Novom Sadu, odbranivši rad pod nazivom *Hipotetičke klauze uvedene veznikom si i njihovi ekvivalenti u srpskom jeziku*.

Na Univerzitetu Sorbona Pariz–IV, tri studijska boravka omogućila su mi da konsultujem literaturu u čuvenoj interuniverzitetskoj Biblioteci Sen-Zenevjev i da pripremam doktorsku tezu *Semantičke i morfosintaksičke karakteristike francuskih idiomatskih izraza - djelovi glave i tijela*.

Doktorsku tezu odbranila sam 22. 3. 2016. godine na SP Francuski jezik i književnost, Filološki fakultet, UCG.

U okviru cjeloživotnog obrazovanja, pohađala sam obuke kroz projekte UCG namijene profesionalnom razvoju akademskog osoblja (*Train, Clarivate Analytics, Reflaime – From texts to handouts and textbooks, HERE Erasmus + Rangiranje ustanova visokog obrazovanja, Karijerni centar – Perspektive za razvoj karijere istraživača, i dr.*) kao i onlajn seminare za unapređivanje nastave na daljinu (*Erasmus + AUF – Evaluer les apprentissages à distance, CLE International, CLE Formation – e-café pédagogique: Confinés, mais à vos côtés, Erasmus + TECOLA – Online class, Workshops in the TeCoLa Virtual World, i dr.*).

PODACI O RADNIM MJESTIMA

Nastava, istraživanje i ekspertski rad predstavljaju glavne pravce razvoja moje karijere.

Zaposlila sam se ubrzo nakon završetka osnovnih studija 1990. kao profesor francuskog jezika u Gimnaziji na Cetinju gdje sam radila pet godina.

U kratkom periodu, između 1995. i 1997. bila sam prevodilac arhivske građe sa francuskog i italijanskog jezika u Narodnom muzeju na Cetinju a nakon toga, prevodilac jezika struke u kompaniji Icom u Beogradu. Budući da me je nastava najviše motivisala, 1997. godine zaposlila sam se kao profesor francuskog i latinskog jezika u Gimnaziji Slobodan Škerović u Podgorici.

Od 2007. zaposlena sam na Institutu za strane jezike, a nakon integracije, na Filološkom fakultetu. Kao lektorka za francuski jezik a zatim i kao saradnica u nastavi na Univerzitetu Crne Gore, u okviru časova vježbi i predavanja, na osnovnim i posleddiplomskim studijama, bavim se svim jezičkim podsistemima.

Osobeni pedagoški pristup obogaćujem prateći relevantnu naučnu i stručnu literaturu na engleskom i na drugim svjetskim jezicima. Po ugledu na relevantne izvore, realizujem istraživanja čiji je cilj poboljšanje učenja L2 i unapređivanje nastavnih procesa.

Podsticaj mojim istraživačkim aktivnostima dale su dvije realizovane mobilnosti u okviru projekata *Basileus V* (2016) i *Erasmus +* (2018) na Univerzitetu Nica, Sofija Antipolis, na odsjeku Lingvistika, u timu Logometrija, politički, medijski i književni korpus UMR 7320: Baze, Korpusi, Jezici.

Teme koje proučavam vezuju se za nauke o jeziku kao i za interdisciplinarnu oblast jezika i književnosti. Istraživanja pripadaju

oblastima traduktologija, korpusna lingvistika, analiza diskursa, sociolingvistika, logometrija, leksikologija, semantika, sintaksa, primijenjena lingvistika. Metode koje koristim su statistička obrada teksta, semantička i sintaksička analiza, KA, analiza grešaka, IL i druge.

Naučni radovi objavljeni u Engleskoj, Francuskoj, Slovačkoj, Rumuniji, Crnoj Gori, uvršteni su u baze WoS, SCOPUS, DOAJ, Erih Plus, EBSCO, ProQuest's LLBA, Linguist List, MLA Bibliography, MLA Directory of Periodicals, CiteFactor i MIAR, a dva rada objavljena su kod renomiranih izdavača, američkog *Sage Publications* i francuskog *Presses Universitaires*.

U oblasti ostvarivanja kvaliteta u visokom obrazovanju, pored primjene koncepta izvrsnosti u radu sa studentima, dajem svoj doprinos u izradi aplikacija za nove projekte (akcija Žan Mone), ali i

kao ekspert pri Agenciji za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

Predavala sam francuski jezik na kursovima Instituta za strane jezike i Francuskog instituta.

U svojstvu predsjednice Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore doprinijela sam razvoju ove asocijacije. Saradujući sa krovnim obrazovnim institucijama, Zavodom za školstvo i Ispitnim centrom CG, dala sam doprinos koncipiranju i inovaciji predmetnih programa za osnovnu školu, opštu, matematičku i filološku gimnaziju, srednje stručne škole, maturalnih kataloga. Učestvovala sam u izradi novih silabusa na UCG. Recenzentkinja sam udžbenika i naučnih radova a svojim prevodima doprinijela sam prenošenju znanja, ideja i kulture.

II KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		BROJ BODOVA	
		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu indeksiranom na A&HCI listi, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spadijer S (2020) L'analyse de discours des journaux de presse français à propos de la crise de migrants en France, en 2016. <i>French Cultural Studies</i> . Volume 31, Issue 3, August 2020, pp. 230–245. SAGE Journals, United Kingdom SAGE Publications Ltd. ISSN: 0957-1558, E-ISSN: 1740-2352. https://doi.org/10.1177/0957155819868963 5-Year Impact Factor 0,157 Journal Indexing and Metrics.	8	8
Q5 Radovi u međunarodnim časopisima koji nijesu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spadijer S (2018) Les indices du discours indirect libre au XX ^{ème} siècle : un sujet didactique d'actualité. <i>Xlinguae, European Scientific Language Journal</i> . Volume 11, Issue n° 1XL, pp. 206–216. eISSN : 2453-711X, ISSN : 1337-8384 http://www.xlinguae.eu/issue_n_1_2018.html Scopus ELSEVIER	4	4
2.	Spadijer S (2018) Irealne kondicionalne klauze uvedene veznikom <i>si</i> i njihovi prevodni ekvivalenti u crnogorskom jeziku. <i>Folia linguistica et litteraria</i> , n° 25, pp. 21–49. Institute for Language and Literature, Faculty of Philology, Nikšić. ISSN: 1800-8542 E-ISSN: 1800-8542 http://www.folia.ac.me/arihiva25.html Scopus ELSEVIER, WoS – ESCI.	4	4
3.	Spadijer S (2016) La définition lexicographique: un outil pour redécouvrir les expressions idiomatiques françaises. <i>Xlinguae, European Scientific Language Journal</i> , Volume 9, Issue n° 1, pp. 30-46. Slovak Republic: EV 2747/08 ISSN 1337-8384 ISSN 2453-711X. http://www.xlinguae.eu/issue-n_1_2016.html Scopus ELSEVIER	4	4
4.	Spadijer S (2015) Les expressions idiomatiques et la didactique de français langue étrangère : pistes à explorer. <i>The Journal of Linguistic and Intercultural Education – JoLIE</i> . Edition 7/2014, pp. 183–196. Centre for Research and Innovation in Linguistic Education – CIEL of 1 Decembrie 1918 University of Alba Iulia, Romania. ISSN: 2065-6599. http://jolie.uab.ro/index.php?pagina=pg&id=12&l=en EBSCO. ProQuest. Cabells WordCat. The Linguist List	4	4
5.	Spadijer S, Dardompré C (2015) Expressions idiomatiques et l'enseignement du français langue étrangère: problématique et perspectives. <i>Slavonic Pedagogical Studies Journal – The scientific educational journal</i> , Volume 4, Issue 1, February 2015, pp. 89–107. Nitra, Slovakia. ISSN: 1339-8660. http://www.pegasjournal.eu/issue-n1-vol4-2015.html ERIH PLUS. Cross Ref. OAJI: Open Academics Journal Index.	4	4
6.	Dardompré C, Spadijer S (2015) L'oralité dans le roman Hadriana dans tous mes rêves de René Depestre. Haïti: la révolte en mots et en couleurs. <i>Inter-Lignes Revue de la Faculté des lettres et des Sciences Humaines</i> , Automne 2014 n°13, p.73–83, Laboratoire Art Culture et Transmission. Toulouse: Les Presses Universitaires, Institut Catholique de Toulouse, France. ISSN : 1959-6995. SUDOC (Le catalogue du Système Universitaire de documentation en France, http://www.sudoc.abes.fr).	4	2
7.	Spadijer S (2014) Expressions idiomatiques (images liées au corps humain) et leur figement, <i>Logos & Littera, Journal of Interdisciplinary Approaches to Text</i> , n°1, 68–92. Filološki fakultet, UCG. ISSN 2336-9884 http://www.ll.ac.me/issues.html	4	4
8.	Spadijer S (2014) Somatizmi u francuskome jeziku : sintaksičko-semantički modeli. <i>Lingua montenegrina, časopis za jezikoslovna, književna i kulturna pitanja</i> , 7/1, br. 13, str. 153–167. Institut za crnogorski	4	4

	jezik i književnost. Podgorica. ISSN: 1800-7007 http://www.fcjk.me/lingua-montenegrina WoS – ESCI		
9.	Spadijer S (2013) Kategorija kauzativnosti i hipotetičke klauze uvedene veznikom <i>si</i> u francuskome jeziku. <i>Lingua Montenegrina, časopis za jezikoslovna, književna i kulturna pitanja</i> , sv. 1, br. 11, str. 83–96. ICJK, Podgorica. ISSN: 1800-7007 http://www.fcjk.me/lingua-montenegrina WoS – ESCI	4	4
10.	Spadijer S (2013) Préfaces des dictionnaires phraséologiques: est-ce un genre à part entière? Aperçu sur les ressemblances et les différences entre les expressions idiomatiques et les proverbes. <i>Lingua Montenegrina, časopis za jezikoslovna, književna i kulturna pitanja</i> , 6/2, br. 12, str. 67–83. ICJK, ISSN: 1800-7007 http://www.fcjk.me/lingua-montenegrina WoS – ESCI	4	4
11.	Spadijer S (2012) O kondicionalu u francuskome jeziku. <i>Lingua Montenegrina, časopis za jezikoslovna, književna i kulturna pitanja</i> , sv. 2, br. 10, str. 87–99. ICJK, Podgorica. ISSN 1800-7007 http://www.fcjk.me/lingua-montenegrina WoS – ESCI	4	4
12.	Spadijer S (2017) Mercenaire, <i>Camera lucida, prvi crnogorski filmski magazin</i> , n° 28, pp. 10–11. ISSN: 1800-8550. http://cameralucida.net	1,5	1,5
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spadijer S (2013) Kritička analiza prevoda francuskog romana <i>Osvajanje prostora</i> , autora Žana Ešnoza, sa elementima morfosintaksičke, semantičke i stilističke analize. Lakić, Igor (ur.), Kostić, Nataša (ur.). <i>Kroz jezike i kulture: zbornik radova sa Treće međunarodne konferencije Instituta za strane jezike (ICIFL3) i Treće međunarodne konferencije o interkulturalnoj komunikaciji</i> , pp. 673–680. 4. – 6. jul 2009. Podgorica: Institut za strane jezike.	2	2
K4 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spadijer S (2018) Étude de la structure du vocabulaire dans la presse écrite française visant le thème « les migrants » : le cas des quotidiens Le Figaro, La Croix, Le Monde et L’Humanité. <i>La mémoire et ses enjeux. Balkans-France: regards croisés</i> . Filološki fakultet, 29. – 30. jun, Nikšić.	0,5	0,5
2.	Spadijer S (2013) Quelques idées pour décrire un corpus d’expressions idiomatiques françaises. <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru 3</i> , Filozofski fakultet, 16. novembar, Novi Sad.	0,5	0,5
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	(2015) Les défigements dans la bande-dessinée Silex and the City : mode d’emploi. <i>Logos et Litterae</i> , Issue 2, Institut za strane jezike, UCG. Recenzija rada 18. 9. 2015. (Potvrda od 20. 9. 2020.)	4	0,5
R13 Recenziranje rada objavljenog u zborniku sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	(2015) (Ne) Zastupljenost predmeta Strani jezik u programima obrazovanja za zanimanje turistički vodič – primjeri Crne Gore i Francuske.) <i>Word across cultures – Zbornik radova sa Pete konferencije Instituta za strane jezike – ICIFL5 i Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore</i> (12. – 13. jun 2014.), edited by Bratić V i Vuković M. Recenzija rada 23. 3. 2015. (Potvrda od 20. 9. 2020.)	2	0,2
R10 Recenziranje udžbenika za preduniverzitetski nivo obrazovanja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Recenzija udžbenika <i>Crnogorski jezik za strance, nivo A1</i> . Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Crne Gore. (Recenzija udžbenika realizovana 2014. Odluka br. 041/20-05-1810/1)	2	0,3

STRUČNA DJELATNOST		BROJ BODOVA	
S5 Stručna knjiga izdata u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Spadijer S (2015) <i>Transcription des noms propres français en monténégrin</i> . Trilingual Press, Cambridge, MA, USA. ISBN 13: 978-1-936431-26-7, ISBN 10: 1-936431-26-2. (30 strana)	2	2
Ostala stručna djelatnost			
R18 Prevod književnog djela, prevod priručnika, prevod poglavlja u enciklopediji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ešnoz Ž <i>Osvajanje prostora</i> . <i>Ars</i> , 2003, god. 8, br. 5/6, str. 61–63. ISSN 0352-6739 [COBISS.CG-ID 5957389]	3	3
2.	Little D, Perclova R, Backović, S (urednik). <i>Evropski jezički portfolio za nastavnike i mentore</i> . Podgorica: Ministarstvo prosvjete i nauke, Conseil de l’Europe, 2003. 125 str. [COBISS.CG-ID 5108240]	3	3
3.	Ančić Vojin V (urednik), Nikitović V (urednik, prevodilac). <i>Velika tematska enciklopedija Larousse</i> . Beograd: Mono & Mañana press, 2005. 2	3	3

	Knj. (XV, 1387 str.), ilustr. Poglavlja <i>Nauka i tehnika; Istorija sveta;</i> (Todorović V i Špadijer S) ISBN 86-7804-018-1. ISBN 86-7804-019-X.		
	Ekspertski rad, članstva	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
4.	2018 – Članica Naučnog odbora konferencije <i>Colloque international et pluridisciplinaire en littérature, linguistique et didactique: La mémoire et ses enjeux. Balkans-France: regards croisés.</i> UCG, Filološki fakultet, 29. – 30. jun, Nikšić.		0,2
5.	2019 – Ekspertski rad u komisiji za akreditaciju studijskih programa osnovnih studija i akademskih master studija u Agenciji za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore. (Odluke br. 02-631/19-83/2, 02-631/19-156/2)		1
6.	2019/2020 – predstavnica sa UCG u komisijama za izradu novih reformisanih nastavnih programa francuskog jezika u opštoj, filološkoj i matematičkoj gimnaziji, u Zavodu za školstvo Crne Gore. (Rješenje br. 04-1-1596/1)		1
7.	2017 – predstavnica sa UCG u komisijama za izradu novih reformisanih nastavnih programa francuskog jezika u osnovnim i srednjim stručnim školama, u Zavodu za školstvo Crne Gore. (Rješenje br. 04-1-664/1)		1
8.	Ekspertski rad u komisijama Ispitnog centra Crne Gore: 2019 – Autorka maturalnog ispitnog kataloga za francuski jezik, 2017/2018 – Članica komisije za utvrđivanje mjerila za pretvaranje bodova u ocjene za potrebe realizacije stručnog ispita, za predmet Francuski jezik, 2016/2017 Članica komisije za utvrđivanje mjerila za pretvaranje bodova u ocjene za potrebe realizacije eksterne provjere znanja na kraju III ciklusa za predmet Francuski jezik. 2005/2006 – Autorka testova i članica Komisije za regionalno takmičenje za francuski jezik. (Potvrda br. 01-1308/2)		1
9.	2005/2006 – Članica komisija za izradu predmetnih programa: obavezni izborni predmeti francuski jezik I, II, III i IV razred opšte gimnazije; francuski jezik VII, VIII i IX razred devetogodišnje osnovne škole; nastavni predmet: drugi strani jezik francuski jezik I, II, III i IV razred opšte gimnazije; prvi strani jezik: predmetni programi francuski jezik I, II, III i IV razred opšte gimnazije; francuski jezik, IV, V, VI, VII, VIII i IX razred devetogodišnje osnovne škole.		0,2
	Prezentacije na savjetovanjima i seminarima koje nijesu štampane	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
10.	Špadijer S (2014) <i>Expressions idiomatiques (images liées au corps humain) et leur figement. 5th International Conference of Foreign Languages (ICIFL5) and The Society of Applied Linguistics of Montenegro Word Across Cultures</i> , 12. – 13. jun, Podgorica.		0,2
11.	Špadijer S (2013) <i>Un texte littéraire francophone dans la classe de FLE. Colloque annuel des professeurs de français du Monténégro</i> , 18. – 20. oktobar, Budva (Rafailovići).		0,2
12.	Špadijer S (2011) <i>La traduction et l'isotopie de textes. Translation & interpreting as intercultural mediation</i> , Institut za strane jezike, 9. – 11. jun, Podgorica, Crna Gora.		0,2

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

PEDAGOŠKA DJELATNOST		BROJ BODOVA	
P12 Mentorstvo u okviru programa stručnog osposobljavanja i obuke pripravnika i mladih profesora francuskog jezika		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Mentorski rad sa pripravnicom na ISJ, UCG, u okviru programa realizacije stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, Zavod za zapošljavanje Crne Gore i Uprava za kadrove (Na osnovu Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem ("Sl. list CG" broj 38/12). (Nastavnik mentor: Špadijer S, ljetnji semestar 2013/2014)		0,5
2.	Obuka pripravnika i mladih profesora francuskog jezika CG – Radionica: <i>Évaluer, c'est... Colloque de l'Association des professeurs de français du Monténégro</i> , Udruženje profesora francuskog jezika u Crnoj Gori, Ministarstvo prosvjete i nauke Crne Gore i l'Antenne de Podgorica du Service de Coopération de d'Action culturelle de l'Ambassade de France, 27. – 29. jun, Cetinje. (Nastavnici mentori: Jovanović I i Špadijer S, 2003)		0,5
3.	Obuka pripravnika i mladih profesora francuskog jezika CG – Radionica: <i>Exploitation pédagogique d'un document vidéo (et/ou audio) et d'une bande dessinée en classe de langue, 4ème Stage linguistique Jeunes professeurs</i> , L'Antenne de Podgorica du Service de Coopération de d'Action culturelle de l'Ambassade de France, Ministarstvo prosvjete i nauke Crne Gore i Udruženje profesora francuskog jezika u Crnoj Gori, 17. – 21. jun, Cetinje. (Nastavnici mentori: Dorboz A i Špadijer S, 2002)		0,5
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu anketa studenata i potvrde prodekana za nastavu br. 01-1903 od 28. 9. 2020. (Kvalitet pedagoškog rada u studentskim anketama u posljednjih pet godina kreće se od 4,45 do 5,00).	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	19		19	55,5		55,5
2. PEDAGOŠKI RAD	3		3	6,5		6,5
3. STRUČNI RAD	13		13	16		16
UKUPNO			35			78

IZVJEŠTAJ RECENZENTA
Prof. dr Ivana Jovanovića
o kandidatu dr Sonji Špadijer

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja Sonja Špadijer osnovne akademske studije francuskog jezika i književnosti završila je na Odseku za francuski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, diplomiravši 28. juna 1990. godine. Master diplomske akademske studije po starom programu završila je 3. septembra 2008. godine na Studijskom programu Romanistika, na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, odbranivši rad pod nazivom *Hipotetičke klauze uvedene veznikom si i njihovi ekvivalenti u srpskom jeziku*. Doktorsku tezu odbranila je 22. marta 2016. godine na Studijskom programu Francuski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu svega navedenog, konstatujemo da kandidatkinja ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Dr Sonju Špadijer odlikuje značajna naučna produkcija. Uvidom u priloženu dokumentaciju, možemo konstatovati da je kandidatkinja objavila ukupno 16 (šesnaest) naučnih radova. Od toga 1 rad u kategoriji Q2 (rad u eminentnom međunarodnom časopisu indeksiranom na A&HCI listi, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju), 12 radova u kategoriji Q5 (rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama), 1 rad u kategoriji K2 (rad na međunarodnom naučnom skupu štampan u celini), 2 rada u kategoriji K4 (naučni rad na međunarodnom naučnom skupu štampan u izvodu). Kandidatkinja ima jednu referencu u kategoriji R12 (recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima), jednu referencu u kategoriji R13 (recenziranje rada objavljenog u zborniku sa skupa međunarodnog značaja) i jednu referencu u kategoriji R10 (recenziranje udžbenika za preduniverzitetski nivo obrazovanja). Posebno bismo izdvojili sledeća tri rada kandidatkinje: 1. *L'analyse du discours des journaux de presse français à propos de la crise des migrants en France* (Q2); 2. *Les indices du discours indirect libre au XXème siècle: un sujet didactique d'actualité* (Q5); 3. *Les expressions idiomatiques et la didactique de français langue étrangère: piste à explorer* (Q5). Navedeni radovi dr Sonje Špadijer naučno su utemeljeni i poseduju jasno definisan teorijsko-metodološki okvir, korpus istraživanja, adekvatno odabranu i osavremenjenu literaturu, izuzetnu naučnu argumentaciju, preciznu analizu i interpretaciju rezultata istraživanja. Ovi radovi predstavljaju izuzetan doprinos kontrastivnim jezičkim istraživanjima u oblasti analize diskursa, frazeologije i didaktike francuskog kao stranog jezika, s obzirom na to da artikulišu nove pristupe u jezičkoj analizi datih fenomena i pojava.

Na osnovu navedenih podataka, zaključujemo da dr Sonja Špadijer ispunjava uslove po pitanju naučnoistraživačkog rada.

OCJENA STRUČNOG RADA (Rezime rezultata stručnog rada sa naglašenim stručnim rješenjima i patentima za koja recenzent smatra da predstavljaju značajan doprinos kandidata u izvještajnom periodu)

U okviru stručnog angažovanja kandidatkinje Sonje Špadijer, navodimo podatak da su objavljene 4 publikacije. 1 publikacija u kategoriji S5 (stručna knjiga izdata u inostranstvu) i 3 publikacije u kategoriji R18 (prevod književnog dela, prevod priručnika, prevod poglavlja u enciklopediji). Kada je reč o ekspertskom radu i članstvima kandidatkinje, posebno bismo izdvojili podatak da je S. Špadijer bila članica Naučnog odbora međunarodne konferencije na Filološkom fakultetu u Nikšiću, član ekspertskog tima za akreditaciju studijskih programa osnovnih i master akademskih studija u Agenciji za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore i predstavnica UCG za izradu novih reformisanih nastavnih programa francuskog jezika u opštoj, filološkoj i matematičkoj gimnaziji, u osnovnim i srednjim stručnim školama u Zavodu za školstvo Crne Gore. Kandidatkinja je u svojoj prijavi na konkurs istakla da je učestvovala na tri naučna skupa s prezentacijama koje nisu štampane. **Na osnovu izloženih činjenica, možemo konstatovati da kandidatkinja S. Špadijer ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu stručnog rada.**

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

U pogledu pedagoške delatnosti kandidatkinje, želimo da istaknemo da je Sonja Špadijer obavljala mentorski rad u okviru programa stručnog osposobljavanja i obuke pripravnika i mladih profesora francuskog jezika (kategorija P12). Kada je reč o kvalitetu pedagoškog rada, odnosno, o kvalitetu nastave, dr S. Špadijer je na osnovu ankete studenata ocenjena ocenama koje se kreću od 4,45 do 5,00. U konkursnoj dokumentaciji priložena je potvrda prodekana za nastavu br. 01-1903 od 28. 9. 2020. Godine.

Na osnovu rečenog, zaključujemo da S. Špadijer ispunjava uslov za izbor u akademsko zvanje u pogledu pedagoške osposobljenosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	19		19	55,5		55,5
2. STRUČNI RAD	13		13	6,5		6,5
3. PEDAGOŠKI RAD	13		13	16		16
UKUPNO			35			78

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu gorenavedenih podataka i „Mjerila o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje“ od 20. juna 2016. godine koje je usvojio Savjet za visoko obrazovanje Crne Gore, zaključujemo da dr Sonja Špadijer **ispunjava sve uslove** vezane za izbor u akademsko zvanje, te predlažemo **da bude izabrana u zvanje docenta** za oblast Romanistika – francuski jezik na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

RECENZENT

Prof. dr Ivan Jovanović, Niš

IZVJEŠTAJ RECENZENTA
prof. dr Tatjana Samardžija
o kandidatu Sonji Špadijer (1965)

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja je doktorsku tezu *Semantičke i morfosintaksičke karakteristike francuskih idiomatskih izraza – dijelovi glave i tijela* odbranila 2016. godine na Univerzitetu Crne Gore. Time je ispunila uslov u pogledu stepena obrazovanja da se kandiduje za zvanje docenta.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Kandidatkinja je recenzentima predočila spisak literature, koji uključuje i rad indeksiran na listi A&HCI, čime zadovoljava minimalni uslov za izbor u zvanje docenta. Reč je o radu „L'analyse du discours des journaux de presse français à propos de la crise des migrants en France, en 2016“ („**Diskursna analiza napisa francuske dnevne štampe o migrantskoj krizi u Francuskoj 2016. godine**“, 2020). Putem diskursne analize, kao i različitih leksikometrijskih programa, kandidatkinja je merila frekvenciju imenica, prideva i glagola u novinama različite političke orijentacije kako bi ispitala kakav odnos ove novine imaju prema migrantima. Na ovaj način je pokazala kako frekvencija glagolskih, imenskih i pridevskih leksema ukazuje na različite stavove ovih medija prema datom fenomenu. Ovaj rad karakteriše izuzetna naučna utemeljenost, kao i metodološka i sadržajna aktuelnost.

Pored toga, kandidatkinja je objavila značajan broj drugih radova u značajnim inostranim i domaćim časopisima, kao i u zbornicima sa naučnih skupova, od kojih ćemo izdvojiti samo dva.

Prvih od njih, pod naslovom „**The indications of the free indirect speech in French in the XIXth century: a topical didactic issue**“ („Obeležja slobodnog indirektnog govora u francuskom jeziku 19. veka kao aktuelno didaktičko pitanje“, 2018), predlaže didaktizaciju slobodnog indirektnog govora, ali se mnogo više bavi samim osobinama slobodnog indirektnog govora, posebno polifonijom kao naglašenim svojstvom ovog duskrzivnog fenomena. Analiza slobodnog indirektnog govora bogato je potkrepljena relevantnim radovima, koji nas podsećaju na istorijat izučavanja slobodnog indirektnog govora, a korpus je preuzet iz prozih dela savremenih francuskih i frankofonih autora. I u ovom radu kandidatkinja pokazuje upućenost u relevantnu literaturu i izrazit talenat za višestranu analizu jezičkih pojava.

Kada je reč o radu „**Irealne kondicionalne klauze uvedene veznikom SI i njihovi prevodni ekvivalentni u crnogorskom jeziku**“ (2018), ovaj tip adverbijalnih rečenica sagledan je iz sintaksičko-traduktološkog ugla. Na temelju korpusa preuzetog iz francuskih prozih dela i njihovih prevoda, kandidatkinja najpre daje detaljan pregled varijanti tzv. drugog i trećeg tipa hipotetičkih rečenica na SI, uključujući i upotrebu subjunktiva u protazi i apodozi. Njena analiza se ne bavi samo dobro poznatim kombinacijama glagolskih vremena u francuskom i „BCHS“ jeziku, već, posebno, retko didaktiziranim primerima slaganja vremena u složenim rečenicama sa hipotetičkom klauzom, pod uticajem šireg konteksta u kom je referentna tačka odmeravanja smeštena u prošlost. Prava je šteta što se Prustovim primerima koji ilustruju ovaj fenomen kandidatkinja bavi na samom kraju rada, jer ovaj segment predstavlja njegov najzanimljiviji deo. Kao i uvek, ova iscrpna analiza temelji se na dobro odabranoj teorijskoj podlozi.

Pomenimo još i rad „**Préfaces des dictionnaires phraséologiques: est-ce un genre à part entière?**“ („**Predgovori frazeoloških rečnika: da li je reč o posebnoj vrsti?**“, 2013), zbog njegove zaokupljenosti leksikografskim statusom poslovice i idiomatskih izraza. U radu je primetno da se kandidatkinja dotiče nekoliko različitih podmeta, među kojima su priroda i sadržaj predgovora frazeoloških rečnika, zatim frazeologizmi i njihova razlika u odnosu na poslovice. Premda se u radu uzimaju u obzir relevantni naučni radovi za svaku od podmeta, rad završava naprasno vrlo kratkim zaključkom.

Sveukupno gledano, bibliografiju Sonje Špadijer karakteriše veoma velika raznovrsnost tema kojima se bavi – leksikoloških, sintaksičkih, leksikografskih, didaktičkih, pa čak i književnih – kao i upoznatost sa relevantnom literaturom, te značajna veština lingvističke analize.

U svojoj klasifikacionoj bibliografiji, kandidatkinja pod „Stručnom djelatnošću“ svrstava kao „stručnu knjigu“, i to „izdatu u inostranstvu“, brošuru od samo 30 strana. **Smatramo krajnje**

neprikladnim da se brošura od 30 strana naziva *knjigom*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja je u anketama studenata dobila visoke ocene, što je kvalifikuje za nastavnika.

Osim toga, mora se podvući da kandidatkinja poseduje značajno iskustvo u izradi nastavnih programa za francuski jezik. Ovde prvenstveno ističemo njeno učešće u prevodenju „Evropskog jezičkog portfolija za nastavnike i mentore“ Dejvida Litla i Ratke Perclova.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	19		19	59,5		59,5
2. STRUČNI RAD	13		13	16		16
3. PEDAGOŠKI RAD	3		3	6,5		6,5
UKUPNO			35			82

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa „Mjerilima za izbor u zvanje docenta“, ističemo da dr Sonja Špadijer objedinjuje sve uslove za izbor u ovo zvanje, te predlažemo **da bude izabrana za docenta za oblast Romanistika- Francuski jezik** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
prof. dr Tatjana Samardžija-Grek
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Iz priložene dokumentacije se da utvrditi da je kandidatkinja dr Sonja Špadijer 1990. godine završila osnovne studije na Katedri za francuski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Master studije je završila 2008. godine, takođe na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu - Katedra za romanistiku odbranivši rad „Hipotetičke klauze uvedene veznikom si i njihovi ekvivalenti u srpskom jeziku“. 2008. godine. Naučni stepen doktora nauka stekla je 2016. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore, odbranom doktorske disertacije pod nazivom „Semantičke i morfosintaksičke karakteristike francuskih idiomatskih izraza - dijelovi glave i tijela“. Na osnovu pregleda konkursne dokumentacije konstatujem da u pogledu stepena obrazovanja dr Sonja Špadijer ispunjava uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i važećim Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U periodu od 2012. do 2020, dr Sonja Špadijer je objavila trinaest naučnih radova na francuskom i BCHS jezicima u oblasti nauke o jeziku. Značajan dio navedenih radova su tematski bliski temi njene doktorske disertacije koja se bavi leksikološkim, ali i sintaksičkim istraživanjima idiomatskih izraza i problematikom njihovog prevodenja. Važno je pomenuti da radovi dr Sonje Špadijer imaju i praktično primjenljivo didaktičku komponentu, koja se oslanja na dugogodišnje iskustvo kandidatkinje u nastavi francuskog jezika ali i u evaluaciji i koncipiranju programa nastave na različitim nivoima. Ostali radovi su tematski vezani za sintaksu rečenice, proučavanje francuskog kondicionala i zavisnih kondicionalnih rečenica, ali i za analizu diskursa na primerima francuske štampe. Kandidatkinja u svom naučnoistraživačkom radu pokazuje istančan osjećaj za različite

nivoje jezičke analize i interkulturalna istraživanja, a radovi objavljeni na francuskom jeziku odlikuju se visokim akademskim stilom. Kako bismo prikazali raznovrsnost naučnih interesovanja kandidatkinje, izdvojićemo radove iz različitih područja jezičkih istraživanja.

Rad "L'analyse de discours des journaux de presse français à propos de la crise de migrants en France en 2016" je objavljen u časopisu "French Cultural Studies" indeksiranom na WoS u kategoriji Q2 (A&HCI lista). U njemu dr Sonja Špadijer primjenom kritičke analize diskursa i leksikometrijskih alata istražuje načine na koje francuski mediji prikazuju migrantsku krizu u Francuskoj na primjeru izbjegečkog kampa u Kaleu i otkriva kako im različita jezička sredstva omogućavaju da promoviraju dominantne ideološke poruke. Dosljednom primjenom alata korpusne lingvistike - faktorijske analize učestalosti imenica, pridjeva, zamjenica glagola, kandidatkinja potvrđuje neutralnost diskursa najuticajnijih francuskih štampanih medija kada je u pitanju migrantska kriza. Pored studiozno izvedenih zaključaka koji se uklapaju u zvaničnu migrantsku politiku Francuske i EU, potvrđuju uticaj medija i minimiziraju njihovu ideološku udaljenost po ovom pitanju, ovaj rad po našem mišljenju otvara vrata novim analizama i komparativnim proučavanjima francuskog i crnogorskog medijskog diskursa.

Sljedeći rad dr Sonje Špadijer koji izdajamo je "Les indices du discours indirect libre au XXème siècle : un sujet didactique d'actualité" objavljen 2018. u časopisu "Xlinguae, European Scientific Language Journal" indeksiranom na Scopus listi. Kandidatkinja u njemu opisuje, detaljno analizira i primjerima potkrepljuje indirektni upravni govor kao osobenost francuskog književnog stila s kraja XIX vijeka, ali i savremene književnosti, sa aspekta njegove prepoznatljivosti na osnovu sintaksičkih i diskurzivnih pokazatelja. Pored pregledne i dobro strukturisane analize, zanimljivost ovog rada je u njegovoj konkretnoj didaktičkoj upotrebljivosti sa ciljem jačanja studentskih jezičkih kompetencija na čemu autorka s pravom insistira.

Rad "Irealne kondicionalne klauze uvedene veznikom *si* i njihovi prevodni ekvivalenti u crnogorskom jeziku", objavljen je 2018. u crnogorskom časopisu *Folia linguistica et litteraria* indeksiranom na Scopus listi. Ovaj rad još jednom potvrđuje raznovrsnost naučnih interesovanja kandidatkinje jer tretira drugačiju tematiku u odnosu na prethodno navedene radove. Zaključci se izdvoje kontrastiranjem raznovrsnih primjera francuskog književnog teksta sa prevodima na crnogorski i srpski jezik. Ovaj vid analize jedne podvrste francuskih zavisnih kondicionalnih rečenica i ekvivalentnih struktura u crnogorskom (BHS) jeziku može naći široku primjenu u nastavi sintakse glagolskih vremena i sintakse složene rečenice francuskog jezika kao stranog za govornike BHS jezika.

Dr Sonja Špadijer je prevela sa francuskog na crnogorski jezik Evropski jezički portfolio za nastavnike i mentore, veoma važan dokument Savjeta Evrope za nastavu i evaluaciju stranih jezika. Okušala se uspješno i u književnom prevodenju, o čemu svjedoči objavljena pripovijetka Žana Ešnoza "Osvajanje prostora". Članstvo i angažovanje kandidatkinje u brojnim stručnim komisijama Zavoda za školstvo i Univerziteta Crne Gore predstavlja svojevrsnu potvrdu njenih stručnih kvaliteta, dok aktivno učešće na stručnim seminarima i savjetovanjima dokazuje kontinuirano interesovanje za razmjenu stručnih iskustava.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Dr Sonja Špadijer ima dugo i bogato iskustvo u nastavi, od srednjoškolskog obrazovanja (Cetinjska gimnazija i gimnazija "Slobodan Škerović" u Podgorici) do Univerziteta Crne Gore gdje je od 2007. je angažovana kao lektorka, potom saradnica u nastavi za francuski jezik na osnovnim i master studijama (Institut za strane jezike i Filološki fakultet). Članica je, a bila je i predsjednica Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore. Kao saradnica Zavoda za školstvo i Ispitnog centra Crne Gore, učestvovala je u koncipiranju predmetnih programa za osnovnu školu, opštu, matematičku i filološku gimnaziju i srednje stručne škole. Učestvovala je u izradi novih silabusa na Univerzitetu Crne Gore. Dr Sonja Špadijer je odgovorno i vrijedno usavršavala svoje pedagoške vještine, pohađala je obuku za nastavnike mentore, u Crnoj Gori, Srbiji i Francuskoj, kao i onlajn seminare za unapređivanje nastave na daljinu. Kvalitet njenog pedagoškog rada je potvrđen visokom ocjenom u studentskim anketama, o čemu svjedoči potvrda prodekana Filološkog fakulteta, pa nema nikakve sumnje da u pogledu pedagoške osposobljenosti kandidatkinja ispunjava uslove za izbor u docentsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	19		19	59,5		59,5
2. PEDAGOŠKI RAD				6,5		6,5
3. STRUČNI RAD				16		16
UKUPNO			19	82		82

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Sonja Špadijer ima sposobnost da autorski interpretira i proširuje naučna znanja u oblasti francuske lingvistike, o čemu svjedoče njeni objavljeni radovi. Pregled njene bibliografije ukazuje na to da se radi o posvećenom pedagoškoj radnici koja je istovremeno dokazala bogatu dugogodišnju stručnu djelatnost. Budući da dr Sonja Špadijer nesumnjivo ispunjava sve zakonom i važećim mjerilima propisane uslove, imam zadovoljstvo da predložim Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore **da je izaberu u docentsko zvanje.**

RECENZENTKINJA

Jasmina Anđelić Vanredna profesorica
Filološki fakultet UCG

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Montenegristika – Crnogorska i južnoslovenske književnosti**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 7. septembra 2020. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR TATJANA ĐURIŠIĆ-BEČANOVIĆ.**

BIOGRAFIJA

Rođena sam u Nikšiću 13. IX 1969. godine.

Osnovnu i srednju školu završila sam s odličnim uspjehom (diploma *Luča*).

Na Filozofski fakultet (Nikšić) Univerziteta "Veljko Vlahović" upisala sam se 1988. godine na Odsjek za srpskohrvatski jezik i jugoslovenske književnosti (četvorogodišnji studij) i na Odsjek za engleski jezik i književnost (dvogodišnji studij). Diplomom nastavnika engleskog jezika stekla sam u junu 1992. godine (sa prosječnom ocjenom 8,96). Na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i književnost diplomirala sam 27. jula 1994. godine sa prosječnom ocjenom 8,85, odbranivši rad "*Sporedno nebo Vaska Pope*" sa ocjenom 10 (deset).

Postdiplomske studije upisala sam 1994. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, smjer nauka o književnosti. Magistarski rad pod naslovom "Poezija i poetika Rista Ratkovića" odbranila sam 10. septembra 1999. godine pred komisijom: prof. dr Novica Petković (mentor), prof. dr Jovan Delić i prof. dr Radivoje Mikić.

Doktorsku disertaciju pod naslovom "Poetika Lalićeve trilogije (*Zlo proljeće, Lelejska gora i Hajka*)" odbranila sam 23. novembra 2004. na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, pred komisijom: prof. dr Novica Petković (mentor), prof. dr Jovan Delić i prof. dr Aleksandar Jovanović.

Aktivno znanje engleskog jezika, pasivno italijanskog, španskog i njemačkog.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Stalni radni odnos zasnovala sam 1996. godine na Filozofskom fakultetu kao saradnik-stipendista za predmete Književnost renesanse i baroka i Hrvatska književnost na Odsjeku za srpski jezik i književnost. U zvanje asistenta izabrana sam 25.05.2000. godine za predmete: Crnogorska književnost, Književnost renesanse i baroka i Hrvatska književnost.

U akademsko zvanje docent izabrana sam 26.05.2005. godine za predmete: Crnogorska književnost XVIII i XIX vijeka, Crnogorska književnost XX vijeka i Teorija književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

U akademsko zvanje vanredni profesor izabrana sam 24.06.2010. godine za predmete: Tumačenje književnog djela I i II, na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i na Studijskom programu za srpski jezik i

južnoslovenske književnosti; Crnogorska književnost I i II, na Specijalističkom studiju Studijskog programa za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti; Teorija književnosti I i II, na nematičnim studijskim programima (ruski, italijanski, francuski i njemački jezik i književnost), na Filozofskom fakultetu.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	47
Broj referenci*broj bodova		2*16	1*10	3*21		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		56,5
Broj referenci*broj bodova		2*12	4*16 2*6	4*6		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	63,2
Broj referenci*broj bodova			20*35	1*1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1.	1.4.2.	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						166,7
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova						
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	5
Broj referenci*broj bodova			1*5			
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	4
Broj referenci*broj bodova			1*4			
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	87
Broj referenci*broj bodova				12*24	30*63	
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						9,5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						105,5
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	24
Broj referenci*broj bodova				6*24		
4.3. Stručni članak					4.3.1.	4
Broj referenci*broj bodova					4*4	
4.4. Objavljeni prikazi					4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci					4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost					4.6.1.	35
Broj referenci*broj bodova					2*35	
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						63

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
M 2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Endangering of the Silk Road Metaphor – Intercultural Dialogue in Balkans, One road – one belt, Poznanj, 2018. novembar, rad je u štampi.	6	6
M 4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		

<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Njegoševa filozofija odbrane, u: <i>Besjede o Njegošu</i> (Zbornik radova povodom 170 godina <i>Gorskog vijenca</i>), Zbornici radova, knj. 12, Odjeljenje humanističkih nauka, knj. 1, ISBN 978-86-7215-416-0, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2017, str. 181–203.	2	2
Q 4 Rad u međunarodnom časopisu		
<u>Bečanović, Tatjana Đurišić</u> : Mythology and Politics – The Case of Kosovo. <i>European Journal of Language and Literature</i> , [S.I.], v. 6, n. 2, p. 100-107, aug. 2020. ISSN 2411-4103.	6	6
Q 5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran		
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Epski model romana u crnogorskoj književosti, UDK 821.163.4.09-31(497.16), Riječ, nova serija, br. 12, ISSN 0354-6038, Institut za jezik i književost, Filološki fakultet, Nikšić, 2015, str. 29–45.	4	4
K 1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini		
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Konstruisanje crnogorskog identiteta između srpskog i crnogorskog nacionalističkog diskursa, u <i>Tožsamość Slowian zachodnich i południowych</i> , Katowice, 2017, str. 301–327.	3	3
K 2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu		
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Ilustrativna citatnost Njegoševog spjeva <i>Luča mikrokozma</i> , Međunarodni naučni skup <i>Njegoševi dani 6</i> , Nikšić, Herceg Novi, 26–29. avgusta 2015, u zborniku <i>Njegoševi dani 6</i> , Filološki fakultet i Univerzitet Crne Gore, Nikšić, ISBN 978-9940-694-03-6, 2017, str. 71–89.	2	2
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Diskurs moći u Njegoševim dramama <i>Gorski vijenac i Lažni car Šćepan Mali</i> , Međunarodni naučni skup <i>Njegoševi dani 7</i> , Kotor, 4–7. septembra 2017, u zborniku <i>Njegoševi dani 7</i> , Filološki fakultet i Univerzitet Crne Gore, Nikšić, ISBN 978-86-7798-100-6, 2019, str. 65–78.	2	2
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : O osnovnim poetičkim postulatima stvaralaštva Mirka Kovača, u zborniku <i>Slovo o Aliji Isakoviću i Mirku Kovaču</i> , ur. Dijana Hadžizukić i Edim Sator, ISBN 978-9926-434-37-3, Četvrta međunarodna konferencija posvećena stvaralaštvu hercegovačkih autora, Mostar, 19. i 20. 04. 2018, Fakultet humanističkih nauka Univerziteta „Džemal Bijedić“, Mostar, 2020, str. 189–199.	2	2

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P 9 Mentorstvo na doktorskim studijama		
Olga Vojičić-Komatina: <i>Crnogorska poezija između dva svjetska rata</i> , 2016.	4	4
P 10 Mentorstvo na master studijama		
Ksenija Rakočević: <i>Prostorne strukture u crnogorskoj književnosti na primjerima romana Lelejska gora Mihaila Lalića, Mrtvo Duboko Čeda Vukovića i Monigrani Jevrema Brkovića</i> , 2016.	2	2
P 11 Mentorstvo na specijalističkim studijama		
Vanja Nikolić: <i>Semantička struktura čojstva i junaštva u Njegoševom djelu Gorski vijenac</i> , 2018.	1	1
Irena Vuković: <i>Elementi pokreta socijalne literature i njena poetika u zbirci pripovijedaka Seljaci Nikole Lopičića</i> , 2018.	1	1
Irma Trubljanin: <i>Varoški model kulture u romanu Nečista krv Borisava Stankovića</i> , 2018.	1	1
Đordžije Đukanović: <i>Odlike modernističkog postupka u Pesmi tišine Stevana Raičkovića</i> , 2020.	1	1
P 17 Kvalitet pedagoškog rada	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
S 4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Prokletstvo dukljanskog pjesnika, predgovor antologiji <i>Lirika Duklje</i> , izbor iz poezije Jevrema Brkovića, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2019, str. 7–45.	1	1
R 6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja		
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Ilustrativna citatnost Njegoševog spjeva <i>Luča mikrokozma</i> , Međunarodni naučni skup <i>Njegoševi dani 6</i> , Nikšić – Herceg Novi, 26–29. avgusta 2015, u zborniku <i>Njegoševi dani 6</i> , Filološki fakultet i Univerzitet Crne Gore, Nikšić, ISBN 978-9940-694-03-6, 2017, str. 361.	2	2
<u>Đurišić-Bečanović, Tatjana</u> : Diskurs moći u Njegoševim dramama <i>Gorski vijenac i Lažni car Šćepan Mali</i> , Međunarodni naučni skup <i>Njegoševi dani 7</i> , Kotor, 4–7. septembra 2017, u zborniku <i>Njegoševi dani 7</i> , Filološki fakultet i Univerzitet Crne Gore, Nikšić, ISBN 978-86-7798-100-6, 2019.	2	2
R 11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q3)		
Horrible Dreamer from Hell: Hassan-i Sabbah in the Novel <i>Alamut</i> by Vladimir Bartol, <i>Slavia Meridionalis</i> , (Literature and Literary Theory Q3).	2	2
Pravoslavni rastanci u Mulihovu Zrcalu pravdenom (1742), <i>Slavia Meridionalis</i> , (Literature and Literary Theory Q3).	2	2

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	8	69	27	193.7
2. UMJETNIČKI RAD				
3. PEDAGOSKI RAD	8	108	17	122.5
4. STRUČNI RAD	5	14	9	72
UKUPNO	22	1. 191	2. 53	3. 388.2

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Stepen obrazovanja

Na Konkurs, objavljen u Dnevnom listu „Pobjeda“ od 7. septembra 2020. godine, za izbor u zvanje redovni profesor za oblast Montenegristika – Crnogorska i južnoslovenske književnosti, na Filološkom fakultetu u Nikšiću, javio se jedan kandidat, dr Tatjana Đurišić-Bečanović, vanredni profesor na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

Dr Tatjana Đurišić-Bečanović je nakon završenog Filozofskog fakulteta u Nikšiću svoje naučno usavršavanje nastavila na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gde je 1999. godine odbranila magistarsku tezu „Poezija i poetika Rista Ratkovića“, da bi doktorsku disertaciju pod naslovom „Poetika Lalićeve trilogije (*Zlo proljeće*, *Lelejska gora* i *Hajka*)“ odbranila na istom Fakultetu 2004. godine. Nakon toga izabrana je u zvanje **docent** na Univerzitetu Crne Gore 26. 05. 2005. godine za predmete: Crnogorska književnost XVIII i XIX vijeka, Crnogorska književnost XX vijeka i Teorija književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a 24. 06. 2010. godine i u zvanje **vanredni profesor**. Reizabrana je 19. novembra 2015. godine.

Stoga možemo konstatovati da u pogledu stepena obrazovanja kandidatkinja ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore.

Naučnoistraživački rad

Na osnovu uvida u Klasifikacionu bibliografiju potvrđujem da je dr Tatjana Đurišić-Bečanović autor 69 naučnoistraživačkih radova iz oblasti za koje konkuriše, što je svakako preporučuje za najviše akademsko zvanje. Najveći broj tih radova posvećen je izučavanju crnogorske književnosti i rekonstrukciji crnogorskog književnog

kanona, čijim se kohezivnim elementima autorka bavi od početka svoje akademske karijere. Njen doprinos montenegristici i međunarodnoj promociji crnogorske književnosti i kulture zaista je impresivan, što potvrđuju brojni naučni radovi objavljeni u međunarodnim publikacijama.

Naučni rad dr Tatjane Đurišić-Bečanović „Endangering of the Silk Road Metaphor – Intercultural Dialogue in Balkans“ biće objavljen u monografiji od međunarodnog značaja, koju finansira kineska Vlada preko projekta One road – One belt. Ovaj rad je prezentiran na prestižnoj konferenciji održanoj u Poznanju, gdje je kandidatkinja učestvovala na osnovu poziva međunarodnog Organizacionog odbora, koji je izvršio strogu selekciju učesnika. Tom prilikom, ona je na najbolji način predstavila savremene tokove u montenegristici i humanističku metodologiju, kojom je obradila interkulturni dijalog na Balkanu, kao i njegove interaktivne strategije.

U svom naučnom radu kandidatkinja je ukazala na ugrožavanje metaforičkih značenja sintagme *Silk Road* (Put svile) u savremenom političkom i ideološkom diskursu na Balkanu, posebno u identitetskim naracijama, u kojima dominiraju verbalna agresivnost i disensni govorni činovi. Ona tvrdi da nacionalizam, kao dominantna ideološka paradigma u južnoslovenskoj semiosferi, i religijski kodovi ugrožavaju interkulturni dijalog, i da oni svojim retrogradnim, ali nažalost veoma rasprostranjenim uticajem, teže da razdvajaju a ne da povežu i spajaju. Nacionalizam je, po njenom mišljenju, baziran uglavnom na mitološkom načinu mišljenja, promovise agresivne strategije komunikacije, ograničava slobodu misli i podstiče agresivnost prema drugosti, što je dovodi do zaključka da je nacionalizam veoma opasna ideološka platforma, čije bi dalje snaženje moglo biti fatalno, ako se uzmu u obzir balkanske kulturalne i religijske različitosti. Autorka predlaže da se sintagma *Silk Road* interpretira kao ideološka paradigma suprotna nacionalizmu, kao neagresivni tip dijaloga, čiji je cilj da povezuje ljude i kulture, da obogati kodove ponašanja i komunikacije, te da dovede do poboljšanja egzistencijalnih modela i aksioloških sistema, zbog čega je treba promovisati kao simbol prijateljskih susreta. Ona ukazuje na

najznačajniju religijsku razliku, uspostavljenu u balkanskim i južnoslovenskim kulturama, između hrišćanstva i islama, kao na posledicu istorijskih događaja i kolonijalne situacije, koja je već imala fatalan epilog u građanskom ratu u Jugoslaviji. Dr Tatjana Đurišić-Bečanović tvrdi da istorija pokazuje kako su vojne operacije u ovoj oblasti po pravilu praćene krvoprolićem do kojeg dolazi između pripadnika različitih religijskih identiteta, posebno između hrišćana i muslimana, pa zaključuje da će ova religijska različitost uvek predstavljati izvor agresivnosti na svim nivoima kulture, te ne sme biti produbljivana niti ohrabrivana u javnom diskursu, posebno ne u političkom. Ona predlaže da se religijske tenzije smiruju neagresivnim modelima mišljenja i ponašanja, kooperativnim strategijama komunikacije i pozitivnom semiotizacijom drugosti, što je izuzetno važno nakon poslednje izbegličke krize u Evropi koja će dovesti do porasta antiislamskog raspoloženja. Upravo zbog toga je neophodno da se metafora *Silk Road* semiotizuje kao svojevrsni kulturalni most, koji će spajati a ne razdvajati, miriti a ne svadati različite nacije i kulture, pri čemu utorka zaključuje da se njeno semantičko polje već kreće u tom pravcu.

Dr Tatjana Đurišić-Bečanović analizira kolonijalnu komunikaciju koja se uspostavlja između domicilne kulture i kolonijalne sile, i zaključuje da su njeni agresivni modeli ostavili ozbiljne verbalne, aksiološke i kulturalne posledice i na savremene diskurse: „The communication established between the colonial force and colonized culture always includes the modification of cultural codes as a necessary consequence of the colonial dialogue. There are always numerous disorders or deviations in every communicational interaction, whose presence disrupts the process of conveying a message. For centuries, the major disturbing factor in Balkans was a colonial situation, which imposes numerous disense speech acts as the primary regulators of the interaction. Thus, the culture of the colonized and the colonizer's are treated as interlocutors in a colonial dialogue. A good strategy of linguistic interaction is a very important element of any communication, including the colonial one, as speakers, depending on the interactional goal, elect certain speech acts that will help them achieve this goal. However, the colonial situation imposes very aggressive aims, harmonized with an interaction strategy that focused on obedience to a particular submitted culture and maintenance of its inferiority, so the communication has to rely on various disense forms and speech acts, such as: judgment (verdictives), commands (exercitives) and commissives. At the same time, it is necessary to bear in mind the illocutionary power of speech acts, and perlocutionary effect they may have on the respondents and thus the realization of the goal, so that the communication strategy of the colonial force is always focused on disens (non-cooperativeness).”

„Konstruisanje crnogorskog identiteta između srpskog i crnogorskog nacionalizma” naslov je predavanja koje je kandidatkinja održala u Katovicama a koje je objavljeno u celini. U ovom obimnom naučnom radu, dr Tatjana Đurišić-Bečanović bavi se proučavanjem identitetske semioze, a posebno uticajem polemičkog diskursa na formiranje identitetskih obrazaca, do čijeg (re)definisavanja dolazi nakon raspada Jugoslavije. Ona ukazuje na činjenicu da dezintegracija jugoslovenske semiosfere uključuje i dezintegraciju srpskohrvatskog jezičkog standarda i nacionalistička izživljavanja nad jezikom koji postaje osnovno sredstvo mitologizacije, glavni nosilac ugroženog identiteta nacije-žrtve, čuvar svete prošlosti i arhetipske istine. Nakon analize semiotičkih procesa, kandidatkinja zaključuje da je jugoslovenski identitet razoren, jer su razgrađeni mitovi i kultovi na kojima je počivao konstrukt jugoslovenske, oduvek krhke nacije – polifone, heterogene i disperzivne, zbog čega je lako dezintegrirana.

Analizirajući identitetske polemike, kandidatkinja ukazuje na svojstva polemičkog diskursa, u kome je estetska funkcija potisnuta na marginu komunikativnog procesa, dok u prvi plan izbijaju konativna i apelativna funkcija jezika, zbog specifične strukture interaktanata, odnosno polemičkih instanci. U polemički kodiranom diskursu na ulančavanje verbalnih jedinica presudno utiče afektivno načelo polemičkih instanci, na čijim se emotivnim egzaltacijama zasniva interakcija, usmerena na disensne govorne činove. Polemički kodirana emocionalnost neraskidivo je povezana sa ideologijom, a sredstva kojima se modifikuje i podešava emocionalni diskurs u polemici naglašeno su disensnog i subverzivnog tipa, zbog čega ideološka (vrednosna) tačka gledišta postaje dominantna u organizaciji polemičkog iskaza.

Dr Tatjana Đurišić-Bečanović zaključuje da je u identitetskoj polemici, u duhu emocionalnog diskursa, sve dovedeno do krajnosti, što se posebno manifestuje u hiperbolizaciji osećanja i uklapa u eruptivni polemički postupak izgradnje sistema krajnosti i isključivosti, koja podrazumeva ideološku disjunkciju, to jest

odsustvo kooperativnosti i saglasnosti sa sagovornikom. Pošto je u polemici glavni izvor egzaltacija upravo ideologija, u polemičkom diskursu gradi se neka vrsta osobenog ideološkog afekta, čiji su signali povišena intonacija, ubrzan ritam, sintaktičke anomalije, praćene nekontrolisanim izlivima besa i agresivnosti, što dovodi do aktiviranja isključivo disensnih komunikativnih strategija i emitovanje indeksne, odnosno ekspresivne informacije. Dezintegracijska, razgrađivačka energija polemičkog žanra podrazumeva razaranje argumenata protivničke strane, a agresivan odnos prema sagovorniku uspostavlja se kao osnovno načelo polemičke interakcije u koju je uključen i postupak hiperbolizacije. Analizirajući polemičke instance, kandidatkinja zaključuje da su one po pravilu egzaltirane, što presudno utiče na artikulaciju njihovog frazeološkog idioma koji je organizovan na principu indeksnog znaka. Na povišen stepen emocionalnosti u polemičkom diskursu ukazuju i frazemi imenovanja koji otkrivaju naglašeno subjektivan stav govornika prema objektu vrednovanja i u kojima se često odražavaju subverzivne polemičke strategije poput karikature, parodije, persiflaže i crnog humora. Ona zaključuje da se konstituisanje crnogorskog identiteta i njegovo redefinisavanje odvija u veoma agresivnoj ideološkoj i političkoj atmosferi, što se negativno odražava na kvalitet javnog diskursa, ali i na stabilnost identitetskih modela.

U naučnom radu „O osnovnim poetičkim postulatima stvaralaštva Mirka Kovača”, dr Tatjana Đurišić-Bečanović tvrdi da je Mirko Kovač poznat po narativnim strategijama koje se zasnivaju na kontroverznim i ironičnim postupcima, čiji je osnovni cilj osporavanje hronologije, pravolinijskog proticanja vremena, logike, uzročnosti i celovitosti, što rezultira razgrađivanjem tradicionalne naracije i preispitivanjem kanonizovanih epistemoloških i aksioloških sistema. Analizirajući i poredeći narativne tekstove iz različitih stvaralačkih faza Mirka Kovačeva, ona zaključuje da je njegova rana naracija veoma agresivna prema socrealističkom modelu kulture, što dokazuje frazeološkim primerima iz ciklusa novela *Rane Luke Meštrevića* (1971), u kome je autor aktivirao čitav arsenal lascivne i nekrofilne leksike, čija se razorna energija usmerava na sve one anomalije, nastale nakon *likvidacije privatne svojine*. Po mišljenju autorke, u novelistički izlomljenom sižeu, u kome se prepliću sudbine različitih likova oštećenih istim državnim mehanizmom, u istom trebinjskom hronotopu, ogoljuje se nasilje režima koji sprovodi teror nad pojedincima preko svojih obaveštajnih službi, posebno UD-be, organa čiji glasovni sklop postaje predmet autorovog poigravanja smislom u potrazi za metaforom dovoljno snažnom da u sebi sažme sve represivne i nasilne radnje komunističkih vlasti. Ona tvrdi da gnjila, tmurna i nekrofilna slika socrealističke stvarnosti, koju je autor izgradio u ovom ciklusu novela, spada među umetnički najupečatljivije negativne projekcije socijalističke kulture u jugoslovenskim književnostima, što je i dovelo do oduzimanja prethodno osvojene književne nagrade „Milovan Glišić”.

Kandidatkinja rekonstruiše poetičke postulate Kovačeve naracije, pri čemu ukazuje na presudnu ulogu stilskog mehanizma metonimije u prikazivanju stvarnosti i istorijskog trajanja, a da bi proizvela efekat realističnosti i dostigla visok stepen referencijalnosti, metonimija mora delovati sintagmatski, zahtevajući od recipijenta da rekonstruiše ostatak sintagme, odnosno celovitu sliku stvarnosti na osnovu datog fragmenta. Ona zaključuje da je Mirko Kovač svoje spisateljsko majstorstvo pokazao upravo kroz postupak fragmentarne naracije i metonimije, što mu je omogućilo da u književnom tekstu rekonstruiše i ponovo ispiše istoriju na upečatljiv, dokumentaran način.

Uspesno primenjujući Ženetovu naratološku metodologiju, dr Tatjana Đurišić-Bečanović detaljno analizira funkcije pripovedačkog subjekta u naraciji Mirka Kovača, pri čemu zaključuje da su one ozbiljno ugrožene i da razgrađivanju narativne instance doprinose figure prekida u pripovedanju, poput narativne elipse i paralipse, kao i narušavanje kompozicionog jedinstva i celovitosti dijegezisa. Ona tvrdi da Kovačev pripovedač skriva određenu količinu narativne informacije ili pak ubrzava tok svoje naracije i preskače pojedine vremenske sekvence, pri čemu nastaju temporalne pukotine, svojevrsne praznine u priči, koje se dopunski semantizuju i učestvuju u raspršavanju dijegezisa i njegove celovitosti. Na osnovu iscrpne analize Kovačevog pripovedačkog postupka, kandidatkinja zaključuje da je, u skladu s postmodernističkom poetikom, celovitost dijegezisa ukinuta, te da se Kovačev narativni tekst organizuje na principima heteroglosije i disperzije. Po njenom mišljenju, heteroglosija je rezultat čestih promena u fokalizaciji, tako da se u narativnim tekstovima Mirka Kovača modeluje razbijena i rasparčana slika stvarnosti, što dovodi do ukidanja apsolutne istine i stabilnog sistema vrednosti u dijegetičkom univerzumu.

Kandidatkinja uočava da je jedan od osnovnih postmodernističkih principa, uključen u naraciju Mirka Kovača, višak ili ogoljavanje postupka, koji nastaje kada modelativni postupci postaju autorefleksivni i upućuju na sebe, te zbog sopstvene ogoljenosti, postaju lako uočljivi i čak nametljivi. Takva ogoljenost narativnog postupka upućuje na konstruktivizam i naglašava uslovnu, konvencionalnu prirodu teksta kao svojevrstne književne konstrukcije što, naravno, ugrožava mimetičko načelo i ukazuje na razvijenu poetičku samosvest posmodernističkog pripovedača. Stoga autorka i zaključuje da se sukob konstruktivističkog i mimetičkog načela uspostavlja kao paradigmatičko obilježje Kovačeve naracije, koja se stalno lomi između konstrukta i verne imitacije stvarnosti. Ona naglašava da jačanje konstruktivnih granica teksta predstavlja takođe jedan od oblika ogoljavanja postupka, koji dovodi do slabljenja uzajamne zavisnosti kompozicionih segmenata i snaženja njihove funkcionalne i semantičke samostalnosti na račun celine, što se uklapa u strategiju fragmentarizacije kao osnovnog organizacionog principa Kovačevog teksta.

Stručni rad

Stručna delatnost dr Tatjane Đurišić-Bečanović oslanja se delimično na naučnoistraživački rad kandidatkinje, pa se najvažniji segment njene stručne delatnosti ogleda u kontinuiranoj aktivnosti na promovisanju i prezentaciji crnogorske književnosti. Upravo s tim ciljem kandidatkinja je organizovala i Međunarodni slavistički skup *Njegoševi dani*, kao redovnu naučnokulturnu manifestaciju koja se svake godine održava u Crnoj Gori i okuplja eminentne slaviste iz najznačajnijih evropskih centara, što je od velikog značaja za razvoj montenegristike kao najmlađe slavističke discipline.

Brojna gostovanja u svojstvu predavača na značajnim evropskim univerzitetima svedoče o tome da je njen stručni i naučni rad visoko valorizovan i u međunarodnoj akademskoj sredini.

Posebno ističem recenzentsku aktivnost kandidatkinje u časopisu *Slavia Meridionalis*, koji objavljuje Poljska akademija nauka a koji spada u kategoriju Q3 za oblast književnosti.

Pedagoški rad

Veliki broj diplomskih radova odbranih uz mentorstvo kandidatkinje svakako svedoči o njenoj angažovanosti i posvećenosti nastavnim procesu, to jest studentima, što potvrđuju i ankete u kojima je njen rad ocenjen najvišom ocenom. To je i očekivano s obzirom na dugogodišnje pedagoško iskustvo sticano upravo u nastavi na Univerzitetu, tako da nema sumnje da će se njena pedagoškonastavna delatnost i dalje nesmetano usavršavati.

Posebno naglašavam da je uz mentorski rad dr Tatjane Đurišić-Bečanović odbranjena doktorska disertacija pod naslovom *Crnogorska poezija između dva svjetska rata*, što je svakako najvažnija pedagoška referenca koja je preporučuje za izbor u najviše akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	8	69	27	193.7
2. UMJETNIČKI RAD				
3. PEDAGOŠKI RAD	8	108	17	122.5
4. STRUČNI RAD	5	14	9	72
UKUPNO	22	191	53	388.2

Konstatujem da je bodovanje izvršeno u skladu sa pravilima koja propisuje Univerzitet Crne Gore, kao i to da kandidatkinja pored kvalitativnih zadovoljava i kvantitativne kriterijume predviđene Mjerilima za izbor u akademsko zvanje – redovni profesor.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu s raspisanim Konkursom, saglasno s Mjerilima za izbor u zvanje redovni profesor, konstatujem da kandidatkinja ispunjava sve uslove jer ostvaruje izuzetne rezultate u oblasti nauke o književnosti; ima javno prezentirane radove u inostranstvu i kod nas, koji se smatraju značajnim naučnim ostvarenjima, od kojih su neki objavljeni na engleskom jeziku.

Dakle, imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitet naučnog, stručnog i pedagoškog rada kandidatkinje, kao i činjenicu da ima odgovarajuću bibliografiju za oblast za koju se bira, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Tatjanu Đurišić-Bečanović **izaberu u akademsko zvanje redovni profesor** za oblast Montenegristika – Crnogorska i južnoslovenske književnosti.

RECENZENT

Prof. zw. dr hab. Boguslaw Zielinski,
[Prof. dr Boguslav Želinjski]
Univerzitet „Adam Mickijević“
Poznanj

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

Stepen obrazovanja

Dr Tatjana Đurišić-Bečanović je nakon završenog Filozofskog fakulteta u Nikšiću svoje naučno usavršavanje nastavila na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gde je 1999. godine odbranila magistarsku tezu „Poezija i poetika Rista Ratkovića“. Doktorsku disertaciju „Poetika Lalićeve trilogije (*Zlo proljeće, Lelejska gora i Hajka*) odbranila je na istom Fakultetu 2004. godine. Nakon toga izabrana je u zvanje *docent* na Univerzitetu Crne Gore 26. 05. 2005. godine za predmete: Crnogorska književnost XVIII i XIX vijeka, Crnogorska književnost XX vijeka i Teorija književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

U akademsko zvanje *vanredni profesor* izabrana je 24. 06. 2010. godine na istom Fakultetu. Stoga zaključujem da kandidatkinja po stepenu obrazovanja ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Statutom Univerziteta Crne Gore za izbor u najviše akademsko zvanje i za predmete za koje konkuriše, jer je iz tih oblasti postigla značajne naučne rezultate, a za njih je birana i u prethodna dva zvanja.

Analiza naučnoistraživačkog rada

Nakon izbora u zvanje *vanredni profesor* dr Tatjana Đurišić-Bečanović nastavlja stvaralačko bavljenje naukom, što potvrđuju originalni brojni i obimni naučni radovi, objavljeni u međunarodnim slavističkim časopisima ili u zbornicima sa međunarodnih naučnih skupova. To svedoči o međunarodnom ugledu i priznatosti njenih naučnih rezultata, čime kandidatkinja ispunjava osnovni uslov za izbor u zvanje redovnog profesora.

Na osnovu uvida u Klasifikacionu bibliografiju i nakon analize priloženih naučnih radova potvrđujem da dr Tatjana Đurišić-Bečanović već godinama svoje naučno interesovanje usmerava na značajne tekstove iz crnogorske književnosti, pri čemu posebnu pažnju poklanja Njegoševom stvaralaštvu, dajući značajan doprinos njegošologiji.

Kandidatkinja dr Tatjana Đurišić-Bečanović u svom radu „Njegoševa filozofija odbrane“ analizira odbrambeno dejstvo *Luče mikrokozma* i *Gorskog vijenca*, pri čemu ukazuje na Njegoševu funkciju u sistemu crnogorske kulture i zaključuje da su one isključivo klasifikacione, jer ovaj pesnik, zahvaljujući svojoj državničkoj aktivnosti, uspostavlja poredak, propisuje norme i obezbeđuje poštovanje i kažnjavanje u slučaju ograđenja. Osim toga, Njegoš proizvodi tekstove značajne na planu samoidentifikacijskih procesa i formiranja identitetskih struktura, što znači da deluje kao najjači semiotički centar crnogorske kulture, pa kandidatkinja ispravno zaključuje da se to odražava i na organizacione principe njegovih tekstova.

Đurišić-Bečanović u brojnim radovima posvećenim Njegoševom stvaralaštvu analizira i ponašanje crnogorske kulture u surovim kolonijalnim uslovima, pri čemu ukazuje na deformacije ugrožene culture, koja aktivira sve raspoložive odbrambene mehanizme, što u montenegristici predstavlja prvu primenu postkolonijalne kritike u interpretaciji Njegoševih tekstova. Ona analizira i veoma suptilnu vezu koja se uspostavlja između kolektivne

memorije, kanonskih tekstova i identiteta, te zaključuje da svaka sociokulturna zajednica čuva sebe i svoj identitet preko tekstova, pri čemu je svest o sebi, pamćenje svog herojskog bića i nadmoći sopstvene kulture pohranjeno u kanonskim tekstovima, kao u svojevrsnim čuvarima kolektivnog identiteta. Upravo takve tekstove, sa izuzetno složenim kulturalnim i semiotičkim funkcijama, kandidatkinja prepoznaje u Njegoševom spevu *Luča mikrokozma* i u drami *Gorski vijenac*, pa ih u skladu s tim definiše kao „estetske proizvode odbrambenog sistema poruka, čija se aktivnost pojačava u slučaju kolonijalne situacije.“ Njene vrlo suptilne analize Njegoševih tekstova dovode je do izuzetno značajnih zaključaka o crnogorskoj kulturi, koja se usmerava na konstantan otpor kolonizatoru – Osmanskoj imperiji, pa kandidatkinja s pravom tvrdi da su i kodovi i tekstovi proizvedeni u ugroženoj kulturi prilagođeni dominantnoj odbrambenoj funkciji. Naime, po riječima kandidatkinje, semiotička aktivnost imperijalne sile orijentisana je na razaranje semiotičkog potencijala inferiorne kulture, posebno njene sakralne sfere, a u kolonijalnoj komunikaciji ukinute su strategije učtivosti i uvedena agresivna logika direktiva, koje superiorna kultura upućuje inferiornoj. Stoga Njegoš u *Luči mikrokozma* reprezentira i brani upravo sakralne hrišćanske znakove i religijske kodove, aktivirajući ogroman semiotički potencijal pohranjen u sakralnom sloju kulture, koji je u svakoj semiosferi najotporniji na promene. Pri tom ona iznosi i dokazuje veoma zanimljivu i potpuno novu tezu o tome da je Njegoš u ovom spevu rekonstruisao jezik pre kolonizacije, što se posebno odrazilo na osu selekcije, koja je usmerena na eliminisanje orijentalizama, to jest na njihovo uvođenje u minus-postupak.

U naučnom radu „Ilustrativna citatnost *Luče mikrokozma*“, kandidatkinja dr Tatjana Đurišić-Bečanović analizira citatne mehanizme ovog Njegoševog kosmogonijskog speva, te tvrdi da u njemu dolazi do citatnog snaženja hrišćanskog kulturnog poretka, pri čemu se pesničkim sredstvima, uz potiskivanje komunikativne i pojačavanje estetske funkcije jezika, reprezentira hrišćanska tradicija i njeni mitovi. Ona objašnjava da autor to postiže, između ostalog, i aktiviranjem automatizovanog žanrovskog koda videnija, jer on čuva pamćenje o tradicionalnom sistemu kodiranja, kao i hrišćanske identitetske modele koji se na taj način organski upisuju u novu pesničku strukturu, uključujući je u veliki ilustrativni dijalog, na kome se zasniva kulturna redundanca, kao zalih značenja formirana da zaštiti crnogorsku semiosferu od upada spolja i uticaja tuđih, islamskih kodova i tekstova, pošto se oni u kolonijalnoj situaciji nasilno nameću domicilnoj kulturi. Ona s pravom zaključuje da je u ilustrativnom citatnom modelu *Luče mikrokozma* i u sličnim tekstovima stvaran kanon crnogorske i južnoslovenske kulture, pri čemu je formirana riznica velikih citatno dostojnih autoriteta.

Proučavanja dr Tatjane Đurišić-Bečanović značajna su i za istoriju književnosti, pa skrećemo pažnju na njene zaključke o funkcijama biblijske citatnosti koja deluje kao osnovni regulatorni model komunikativnih i kulturnih kodova u crnogorskoj kulturi herojsko-patrijarhalnog perioda. Dakle, ona zaključuje da je hrišćanska kulturna tradicija shvaćena kao riznica vredna oponašanja, sa strogom hijerarhijom vrednosti, a Njegošev tekst na svim nivoima ilustruje tuđi, to jest biblijski tekst, njegove semantičke strukture, aksiologiju, položaj u kulturnoj piramidi, kao i receptivni horizont očekivanja.

Proučavajući južnoslovenske književnosti i kulture, kandidatkinja je posebnu pažnju posvetila veoma složenim semiotičkim funkcijama kosovske mitologije, koja igra značajnu ulogu i u Njegoševom stvaralaštvu. U naučnom radu koji je objavljen na engleskom jeziku *Mythology and politics – The Case of Kosovo*, autorka analizira genezu kosovske mitologije i ukazuje na njeno utemeljenje u usmenim kodovima, kao i u (post)kolonijalnom diskursu te tvrdi da je socijalna i kulturna trauma u vidu kolonijalne situacije urezana duboko u kolektivnu memoriju, zbog čega kosovska mitologija deluje kao pokretač različitih odbrambenih mehanizama domicilne, hrišćanske kulture na Balkanu.

Dr Tatjana Đurišić-Bečanović zaključuje da je na suptilan semiotički način Kosovo sačuvano u kolektivnoj memoriji kao sakralni znak, zarobljen u malicioznu mitološku mrežu, sa velikim opsegom transcendentnih značenja u svom semantičkom polju, zbog čega ne može biti tretirano u političkom diskursu i praksi kao bilo koje mesto na geografskoj karti. Kandidatkinja u ovom izuzetno zanimljivom radu proučava uticaj mitoloških kodova na politički diskurs i njegove manipulativne strategije, koje se oslanjaju na pragmatički aspekt znaka, odnosno na stav korisnika prema znaku, što često uključuje visok stepen emocionalnosti. To je dovodi do zaključka da upravo ta pojačana emocionalnost, koju sakralni znakovi po pravilu izazivaju u korisnicima, obezbeđuje Kosovu poseban status u južnoslovenskom semiotičkom prostoru: „For example, the strength of Serbian identity narration is primarily based

on Kosovo mythology, that was built for centuries and remembered in collective memory as a severe trauma with precise time and spacial coordinates, which made it very powerful in the field of social semiotics because it relied on doubtless historical 'truth'. So, in South Slavic, especially Serbian culture an intense process of semiotization of Kosovo took place, while this chronotope, within artistic codes and strategies, is transformed into a powerful simbol of identity.”

Smatram da su naučni radovi kandidatkinje kako u analitičkim, tako i u sintetičkim procedurama uspešan spoj sve tri osnovne discipline nauke o književnosti: književne kritike, književne istorije i književne teorije. Analitičnu, pronicljivu i inovativnu interpretaciju Njegoševu „Crnogorske trilogije“ kandidatkinja je otvorila proučavanjem *Luče mikrokozma*, da bi zatim svoju istraživačku pažnju usmerila na *Gorski vijenac*, centralno mesto njeošologije, kao i na nedovoljno izučenu dramu *Lažni car Šćepan Mali*. Izučavanje Njegoševih tekstova je težak i zahtevan naučni poduhvat, u koji je kandidatkinja ušla uz pomoć semiotičke metode, teorije intertekstualnosti, teorije govornih činova i postkolonijalne kritike, tako da smo u rezultatu dobili novo čitanje i interpretaciju „Njegoševu trilogije“. Analiza naučnoistraživačkih radova dr Tatjane Đurišić-Bečanović pokazuje da je u periodu od poslednjeg izbora kandidatkinja stvaralački nastavila i impresivno razvila svoju intenzivnu naučnoistraživačku delatnost, što me uverava da opravdano konkuriše za izbor u najviše akademsko zvanje.

Ocena stručnog rada

Po mom skromnom sudu, najvažnija stručna i međunarodno prihvaćena aktivnost dr Tatjane Đurišić-Bečanović u nacionalnom crnogorskom i međunarodnom slavističkom krugu, ostaje pokretanje i organizacija Međunarodnog slavističkog skupa *Njegoševi dani*, koji je sa mnogo truda i napora osnovan kao trajna periodična međunarodna naučna manifestacija od nacionalnog značaja u Crnoj Gori, koja će se i ove godine u Crnoj Gori održati po deveti put. Cilj ove naučne manifestacije jeste promovisanje i naučno utemeljena interpretacija Njegoševog stvaralaštva, kao i crnogorske književnosti i kulture uopšte, što prepoznajem kao jedan od osnovnih ciljeva i uspeha naučne, stručne i akademske aktivnosti kandidatkinje.

Izdvajam i recenzentsku aktivnost dr Tatjane Đurišić-Bečanović, i to u časopisu *Slavia Meridionalis*, koji objavljuje Poljska akademija nauka, što predstavlja neosporan dokaz međunarodne priznatosti njenog naučnog i stručnog rada.

Analiza pedagoške osposobljenosti

Visok kvalitet naučnog rada kandidatkinje, zapažena pedagoška aktivnost i iskrena angažovanost dr Tatjane Đurišić-Bečanović već je dala značajan doprinos u procesu studija književnosti na Filozofskom/Filološkom fakultetu u Nikšiću, a broj diplomskih i magistarskih radova, kao i raznovrsno akademsko i stručno delovanje u različitim sferama, koje sam lično upoznao i pratio u minulim godinama, uveravaju me da će koleginica dr Tatjana Đurišić-Bečanović u najvišem naučnom zvanju dati još značajniji doprinos razvoju nauke o književnosti, promovisanju nacionalnog književnog kanona i crnogorskih specifičnosti kroz nastavno-pedagošku djelatnost.

Posebno naglašavam i značajan angažman kandidatkinje u podsticanju i uvođenju mladih saradnika u nauku o književnosti, što potvrđuje više magistarskih radova i doktorska disertacija o crnogorskoj poeziji između dva svetska rata, koje je koleginica mentorisala.

U nastavi dr Tatjana Đurišić-Bečanović pokazuje sva potrebna didaktičkometodička znanja, o čemu svedoči visoka ocena njenog pedagoškog rada u studentskim anketama.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	8	69	27	193.7
2. UMJETNIČKI RAD				
3. PEDAGOŠKI RAD	8	108	17	122.5
4. STRUČNI RAD	5	14	9	72
UKUPNO	22	191	53	388.2

Potvrđujem da je bodovanje izvršeno u skladu sa pravilima koja propisuje Univerzitet Crne Gore, a u koja sam imao uvid.

I ovaj numerički pregled radova, odnosno bodova potvrđuje da dr Tatjana Đurišić-Bečanović ispunjava sve kvantitativne i kvalitativne uslove za izbor u akademsko zvanje – redovni profesor.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz gore navedenih konstatacija o naučnoistraživačkim i nastavno-pedagoškim kompetencijama i uspjesima dr Tatjane Đurišić-Bečanović, nakon pregleda i analize njenih radova, i s obzirom na to da je kao vanredni profesor objavila veoma veliki broj relevantnih naučnih radova, utemeljenih na različitim naučno-teorijskim disciplinama, od poetike i naratologije do versologije, zaključujem da kandidatkinja u potpunosti ispunjava zakonom predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje **redovni profesor**.

Na osnovu uvida u dosadašnji rad kandidatkinje potvrđujem da dr Tatjana Đurišić-Bečanović ostvaruje izuzetne rezultate u oblasti nauke o književnosti; da ima javno prezentirane radove u inostranstvu i u Crnoj Gori, koji se smatraju značajnim naučnim ostvarenjima u izučavanju južnoslovenskih književnosti i kultura; da njeni radovi iz oblasti crnogorske književnosti imaju veliki značaj za afirmaciju crnogorske književnosti na međunarodnoj slavističkoj sceni. Zaključujem da je jedan od glavnih kvaliteta naučnih radova dr Tatjane Đurišić-Bečanović veoma uspješno kombinovanje književnoteorijskih i kulturalnih proučavanja crnogorskog književnog kanona, što je od izuzetne važnosti za razvoj montenegrizike. Osim toga, ona se bavi i semiotičkim funkcijama Kosova u južnoslovenskim književnostima i kulturama, donoseći nove i naučno utemeljene zaključke. Smatram da kandidatkinja dr Tatjana Đurišić-Bečanović ispunjava sve uslove za izbor u zvanje **redovni profesor**, predviđene Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja.

Sa zadovoljstvom ističem da se radi o kompetentnom naučniku i pedagogu i predlažem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Tatjanu Đurišić-Bečanović izaberu u akademsko zvanje **redovni profesor** za oblast Montenegrizika – Crnogorska i južnoslovenske književnosti, na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

RECENZENT

Dr Vladimir Osolnik,
redovni profesor, emeritus
Filozofski fakultet
Univerziteta u Ljubljani

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Stepen obrazovanja

Na osnovu konkursne dokumentacije potvrđujem da dr Tatjana Đurišić-Bečanović u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore. Adekvatan profil obrazovanja, to jest doktorat iz oblasti nauke o književnosti, kao i zvanje vanrednog profesora stečeno 24. 06. 2010. godine dozvoljava joj da se javi na Konkurs, objavljen u Dnevnom listu „Pobjeda” 7. septembra za oblast: Montenegrizika – Crnogorska i južnoslovenske književnosti.

Analiza naučnoistraživačkog rada

U naučnom radu „Epski model romana u crnogorskoj književnosti” dr Tatjana Đurišić-Bečanović analizira narativne strategije, postupke i tehnike na kojima se zasniva epski model romana u crnogorskoj književnosti, kao najstariji, ali u estetskom smislu i najslabiji tip romana. Autorka proučava i metatekstualne veze uspostavljene između epskog tipa romana i narodne epske pjesme, koja funkcioniše kao njegov ključni prototekst, zasićen (post)kolonijalnim ideologemama, što će se posebno odraziti na aksiološki sklop ovog tipa romana, odnosno na njegovu ideološku, vrednosnu tačku gledišta. Osim toga, obrađena je i citatna dimenzija epskog romana koja je usmerena na dijalog s Njegoševim tekstovima, posebno s *Gorskim vijencem*, kao riznicom identitetskih informacija.

Kandidatkinja tvrdi da u epskom tipu romana presudan uticaj na organizaciju prostora ima (post)kolonijalni diskurs, pa je u skladu s tim romaneskni prostor podijeljen na dvije podstrukture koje se uzajamno ne sijeku i među kojima se uspostavlja oštra opozicija: naš (crnogorski, odnosno hrišćanski) i tuđi (turski, odnosno islamski) prostor.

U uvodnom dijelu rada, autorka se osvrnula na dosadašnje proučavanje crnogorskog romana o kome je, po njenim riječima, pisano sporadično, bez dijahronijske perspektive i sintetičkog pristupa, pa on nije nikada tumačen metodologijom istorije književnosti koja bi otkrila njegovu genezu, poetičke i motivacione sisteme, žanrovsko raslojavanje, modelativne procedure i na osnovu toga uspostavila adekvatnu tipologiju. Romani u crnogorskoj književnosti tvore svojevrsan književni, žanrovski jasno profilisan sistem koji se uspostavlja ulančavanjem pojedinačnih romaneskni tekstova, nastalih na različitim slojevima dijahronije i pod uticajem različitih poetičkih sistema, pa kandidatkinja tvrdi da se romaneskni lanac, odnosno žanrovski sistem sa izuzetno visokim estetskim dometima i kulturogenim potencijalom, uključuje u šire semiotičke sisteme i čini veoma značajan dio crnogorskog semiotičkog prostora. Ona naglašava da je u crnogorskoj književnosti primjetna velika otpornost plemenske kulture i njenih mnemoničkih i produkcionih modela, što se odrazilo i na genezu crnogorskog romana čiji formativni obrasci trpe snažan uticaj epskog diskursa – osnovnog estetskog proizvoda plemenske zajednice. A pošto je unutrašnja organizacija književnosti izomorfna sa kulturom, jer ponavlja opšta načela njene organizacije, u romaneskni strukturama nalaze se ključne semiotičke jedinice plemenske kulture (ognjište, loza, krv, pleme, kamen, bratstvo, obraz, čojstvo i junaštvo, čast, sloboda), koje su po svojim funkcijama bliske simbolima, zbog toga što djeluju duž kolektivne memorije kao kohezioni činioci crnogorske kulture i kao mnemonički mehanizmi identitetskih modela. Izomorfni sa kulturom, romani se uključuju u poseban književni kanon, rekonstruišući crnogorski sociokulturni kod i hronotopie, a zbog svoje dominantno ikoničke prirode i visokog stepena mimetizma, autorka zaključuje da su oni veoma uvjerljivi u oslikavanju stvarnosti.

Pošto plemenski model kulture, sa dominantnim epskim kodovima, presudno utiče na organizaciju ranog crnogorskog romana, kandidatkinja predlaže da se on nazove epskim, te da se proučava kao početni tip u crnogorskom romaneskom lancu. Kao epske, ona analizira roman *Na prelomu* Mićuna M. Pavićevića i Mata Hanžekovića-Gabrijela, objavljen 1939, kao i neobjavljene romane *Ili Kuć* Jovana Dučića i *Despu* Nikole I Petrovića, čija je geneza stoga nepotpuna. S obzirom na to da je proces njihovog generiranja okončan decenijama nakon što su napisani, njihova analiza i mjesto u sistemu književnosti i u crnogorskom semiotičkom prostoru vrlo je nestabilno i problematično, jer oni više ne mogu ispuniti ciljeve niti ostvariti namjere autora, a činjenica da su oba romana naglašeno tendenciozna i društveno angažovana još više produbljuje njihovu recepcijsku tragediju. Dostupni javnosti tek krajem 20. i početkom 21. vijeka, oni jasno ukazuju na to da je za adekvatnu recepciju neophodno barem elementarno podudaranje produkcionih i receptivnih modela. Autorka tvrdi da su prvi čitaoci ovih romana, ako se izuzmu rijetki pojedinci koji su imali kontakt sa rukopisom, poetički i kulturno veoma udaljeni od epskog kodiranja i epskih parametara, što negativno utiče na procjenu njihovog estetskog kvaliteta, jer ako je recepcija romana sastavni dio njegove geneze, kako to upečatljivo dokazuje Vladimir Biti, onda je jasno koliko je ugroženo mjesto u romanesknom nizu koje pripada *Ili Kuću* i *Despi*.

Na osnovu detaljne analize pomenutih romaneskni tekstova, dr Tatjana Đurišić-Bečanović zaključuje da epski model romana u crnogorskoj književnosti funkcioniše kao osobeni mnemonički mehanizam koji čuva modela ponašanja, mišljenja i vrednovanja, kao i naraciju o događajima od ključnog značaja za opstanak i identitet crnogorske sociokulturne zajednice, stoga su njegove ideološke i identitetske funkcije važnije od estetskih.

U naučnom radu „Diskurs moći u Njegoševim dramama *Gorski vijenac* i *Lažni car Šćepan Mali*“, dr Tatjana Đurišić-Bečanović proučava diskurs moći i strategije njegove izgradnje u Njegoševim dramama *Gorski vijenac* i *Lažni car Šćepan Mali*, pri čemu posebno pažnju posvećuje sceni pregovora s (domaćim) Turcima, jer ona funkcioniše kao kulminatorna tačka u razvoju sukoba između dvije religije, kako u *Gorskom vijencu*, tako i u *Šćepanu Malom*. Ona iznosi i dokazuje veoma zanimljivu tezu da Njegoš narušava ustaljene i predvidljive moduse distribucije moći, pa inferiornim sagovornicima dodjeljuje komunikativne strategije nadmoćnih učesnika u komunikaciji, pri čemu kretanje moći postaje veoma važno stilogeno sredstvo, čije se funkcije moraju razmatrati u interpretaciji dramskog diskursa. Stoga kandidatkinja minuciozno analizira pregovore s (domaćim) Turcima, koji su u odnosu na Crnogorce modelovani i kao kolonijalno i kao religijsko Drugo, dokazujući da ta scena u oba teksta funkcioniše kao moćan izvor dramskog sukoba.

Autorka sasvim ispravno tvrdi da se ključna etička opozicija između dobra i zla u Njegoševim dramama razrešava po kolonijalnim kriterijumima, pa je i sistem vrednovanja time uslovljen, pri čemu su pozitivno vrednovani oni koji se brane – Crnogorci, a negativno oni koji osvajaju – Turci. S tim je, naravno, povezana i maksima kvaliteta, pa je sposobnost artikulisanja istine na strani ugrožene, inferiorne kulture i njenih predstavnika u dramskom diskursu, dok je laž rezervisana za kolonijalnu silu. Kandidatkinja zaključuje da su kolonijalne ideologeme presudne za uspostavljanje maksime kvaliteta, odnosno za sposobnost govorenja istine u obje Njegoševe drame, te da je komunikacija u *Gorskom vijencu* i u *Šćepanu Malom* uslovljena kolonijalnom situacijom i vrednosnom, ideološkom tačkom gledišta autora, koja je nedvosmisleno na strani ugrožene hrišćanske kulture, što uslovljava i distribuciju moći u ovim dramama, čiji su likovi, između ostalog, i kolonijalne instance, pa se to odražava i na jezičku interakciju, kao i na formiranje diskursa moći.

Dr Tatjana Đurišić-Bečanović tvrdi da je, za razliku od Njegoševog kosmogonijskog spjeva *Luča mikrokozma*, u kome dolazi do veoma osobene distribucije moći uslovljene metafizičkim i mitološkim kriterijumima, u Njegoševim dramama *Gorski vijenac* i *Lažni car Šćepan Mali* diskurs moći motivisan realnim sociokulturnim prilikama i kolonijalnom situacijom, pri čemu se moć distribuira među likovima koji svoju dramsku egzistenciju ostvaruju u istorijski determinisanom hronotopu, modelovanom po uzoru na realni prostor Crne Gore, pa oba teksta u podnaslovu nose informaciju o svojoj „istorijskoj“ utemeljenosti.

Poredeći organizacione principe Njegoševih dramskih tekstova, autorka ukazuje i na veoma bitnu razliku u modelovanju pregovora, koji su u *Gorskom vijencu* mučni, prijeteći i epski monumentalni, dok su u *Šćepanu Malom* deformisani stalnim ironijskim otklonom i nepodudaranjem verbalnog ponašanja sa stvarnim ideološkim stavovima, što im oduzima epsku monumentalnost, pa su tragikomični, praćeni smijehom Turaka, a tako karnevalizovani, usklađeni su u potpunosti sa demitologizovanom slikom herojskog svijeta koju Njegoš gradi u ovoj drami.

Dr Tatjana Đurišić-Bečanović tvrdi da je moć u Njegoševim dramama direktno vezana za govorenje, odnosno diskurs, ali i za kolonijalnu podjelu prostora, posebno za maksimu kvaliteta ili istinitosti, tako da će diskurzivno najmoćnija u tekstu biti ona dramska instanca koja perlukocijski efektno i upečaljivo saopštava istinu: u *Gorskom vijencu* to su vladika Danilo i iguman Stefan, a u *Šćepanu Malom*, to je iguman Teodosija. U skladu s tim, ona zaključuje da su perlukocijski i ideološki, etički i diskurzivno najmoćnije instance u Njegoševim dramama uvijek svestena lica, kao najvjerniji čuvari hrišćanskog ideniteta, koji je posebno ugrožen u uslovima kolonijalnog nasilja.

Kandidatkinja uočava da Njegoš u svojim dramama uvijek remeti sociokulturnu raspodjelu moći, te diskurzivnu nadmoć daje onim identitetima koji su po sociokulturnim i situacionim kriterijumima inferiorni, a ta je strategija uslovljena, između ostalog, i kolonijalnom situacijom. Stoga je čak i etički vrlo problematičan lik lažnog cara Šćepana Malog modelovan kao odbrambeni mehanizam crnogorske kulture, čija se snaga usmjerava protiv turske kolonijalne sile jer, iako „lažna“, ona služi za jačanje hrišćanske semiosfere i za homogenizaciju plemenskog kolektiva. Ona naglašava da je u svim Njegoševim tekstovima primanje islama, vjere kolonizatora, negativno vrednovano, jer ono iz temelja razara kulturnu redundancu, hrišćanske i crnogorske identitetske, kognitivne, mnemoničke i aksiološke modele, što je Njegoš u *Šćepanu Malom* ilustrovao primjerom kadija Bošnjaka, koji nakon primanja islama, poju o „tuđoj“ istoriji i kultovima uz „tuđi“ instrument, dakle, ne uz gusle, nego uz tambure.

Na osnovu iscrpne analize Njegoševih drama *Gorski vijenac* i *Lažni car Šćepan Mali*, kandidatkinja zaključuje da je komunikacija

u Njegoševim dramama uslovljena kolonijalnom situacijom i vrednosnom, ideološkom tačkom gledišta autora, koja je nedvosmisleno na strani ugrožene hrišćanske kulture, što uslovljava i distribuciju moći u Njegoševim dramama, čiji su likovi, između ostalog, i kolonijalne instance, pa se to odražava i na jezičku interakciju, kao i na formiranje diskursa moći.

Od naučnih i stručnih referenci dr Tatjane Đurišić-Bečanović posebno izdvajam priređivanje antologije *Lirika Duklje* u kojoj je kandidatkinja, u veoma obimnom predgovoru, detaljno analizirala pjesništvo Jevrema Brkovića, najznačajnijeg crnogorskog pjesnika druge polovine dvadesetog vijeka, prateći njegove produkcione modele od najranijih zbirki pjesama i ciklusa. Ona u Predgovoru ukazuje na značaj ovakve antologije, čiji je izdavač Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, tvrdeći da izbor iz poezije nekog pjesnika čitaocu treba da ponudi najbolja pjesnička ostvarenja, koja će zahvaljujući svom estetskom kvalitetu biti memorisana kao antologijski tekstovi i postati elementi tradicije, što će im obezbijediti povlašćeno mjesto u sistemu nacionalne kulture. Autorka definiše i tip citatnosti koji se aktivira u antologiji, a to je ilustrativna citatnost, jer se selektovani tekstovi tretiraju kao egzemplarni primeri, odnosno tekstovi uzori, što doprinosi afirmaciji autorske poetike, žanrovskog koda ili pak stilske formacije i snaženju njihove pozicije u književnom kanonu, te zaključuje da antologija funkcioniše kao svojevrsan program za memorisanje najboljih tekstova, pa stoga igra veoma značajnu ulogu u konstituisanju kanona nacionalne književnosti. Kandidatkinja ukazuje na posebnu važnost koju antologija dobija u periodima formiranja, stabilizovanja ili redefinisivanja nacionalnih književnosti, a upravo takvi procesi odvijaju se u južnoslovenskom semiotičkom prostoru, gdje je došlo do dezintegracije jugoslovenskog književnog kanona, što podrazumijeva prevrednovanje svih književnih pojava, koje će zauzeti novo i drugačije mjesto u posebnim nacionalnim kanonima, odnosno u lancu tekstova i znakova presudnih za formiranje nacionalnog semiotičkog prostora. Ona naglašava da je za institucionalizaciju crnogorske književnosti i redefinisivanja njenog kanona od presudnog značaja izbor iz poezije Jevrema Brkovića, čiji su stihovi nosioci velike količine identitetskih sema, koji su izuzetno funkcionalni u izgradnji crnogorske identitetske naracije, pa samim tim postaju bitni na planu socijalne semiotike, što je u institucionalnom, estetskom i evolutivnom smislu značajno za nacionalni sistem književnosti.

Moram pohvaliti senzibilitet autorke antologije, jer su se u ovom izboru našle pjesme koje su dostigle najviši estetski kvalitet, grupisane po srodnosti motiva i hronologiji, da bi čitalac stekao utisak o razvojnoj liniji i sazrijevanju pjesnikovog talenta, uočio faze njegove pjesničke evolucije te prepoznao dominantne lirske postupke i strategije. Na osnovu sintagmatike ponuđenog izbora, čitalac može uočiti da je Brkovićevo višedecenijsko stvaranje dalo u rezultatu izuzetno dinamičan pjesnički diskurs, u kome variraju oblik i dužina stiha, metra i ostalih ritmičko-metričkih jedinica, krećući se od tradicionalnih do modernističkih modela, pri čemu se zahvata raznolik spektar tema, ali se zadržava gotovo konstantno motivsko jezgro, zasnovano na identitetskom supstratu koji je neraskidivo povezan sa izuzetno složenim jezikom prostora i stabilnom strukturom lirskog subjekta.

Posebni ističem autorčin doprinos tumačenju identitetske funkcije koju Brkovićevo poezija nesumnjivo ima. Dr Tatjana Đurišić-Bečanović tvrdi da se pjesnici koji su važni na planu socijalne semiotike, posebno samoidentifikacijskih procesa, odnosno uspostavljanja identitetskih modela, nameću nacionalnom književnom kanonu i semiotičkom prostoru kao centri oko čijih tekstova se formiraju čvrste identitetske strukture. Stvaralaštvo Jevrema Brkovića funkcioniše kao temelj crnogorske identitetske naracije, sa dukljanskim modelom kao podlogom, koji sve više potiskuje identitetski model sa srpsvom u osnovi crnogorskog nacionalnog bića. Slojeve pamćenja koji su izbrisani pod uticajem kulta Nemanjićima i Dušanovog carstva, kao i kasnije kosovske mitologije, Brković reaktivira i unosi u kolektivno sjećanje svoje nacije, što predstavlja izuzetno dragocjen doprinos ovog pjesnika crnogorskoj kulturi.

Kandidatkinja uočava da su u poeziji Jevrema Brkovića aktivirane ključne semiotičke jedinice plemenske kulture, tako da u artikulaciju njegovog pjesničkog iskaza presudno utiče epski model kulture, odnosno polemički dijalog s njegovim ograničenjima i rigidnošću, pri čemu nastaje lirski subjekat koji preispituje rigidnu plemensku normu, pružajući joj otpor čija će snaga razoriti epsku aksiologiju i plemenski model svijeta i mišljenja. Književni tekst je uvijek proizvod određene kulturne prakse i ideologije, odnosno ključnih mitologema i ideologema artikulisanih u nekom semiotičkom prostoru, pa kandidatkinja zaključuje da se u

Brkovićevim pjesničkim tekstovima, zbog njihove orijentacije na prošlost i naglašene semiotizacije dukljanskog „početka“, crnogorska tradicija modeluje se na estetski veoma upečatljiv način. Ona uočava da prototekst koji zauzima uzvišeno, povlašćeno mjesto u Brkovićevom pjesništvu jeste *Ljetopis popa Dukljanina*, jer se on pjesničkim, mitološkim i aksiološkim strategijama pretvara u izvorište crnogorske kulture i njenog dukljanskog utemeljenja. Ljetopisi spadaju u tekstove sa naglašenom modelativnom ulogom početka, a sa otvorenim krajem koji podrazumijeva dopisivanje, pa autorka s pravom zaključuje da Jevrem Brković u svojoj poeziji pristupa dopisivanju i dograđivanju dukljanske mitologije, s namjerom da crnogorsku kulturu veže za tu ljetopisnu tekstualnost i semiotički osnaži njene dukljanske korijene. Dakle, Duklja se u poeziji Jevrema Brkovića modeluje kao idealna zemlja idealnih predaka, čiji su se potomci pod pritiskom teških historijskih prilika odrodili od svojih dukljanskih korijena, pa su stoga ukleti i identitetski rascijepljeni. Zahvaljujući dubini vremena zahvaćenog pjesničkom koncepcijom, prostor se udvaja u temporalnom lijevku, pa su njegovi najdublji dukljanski slojevi vrednosno suprotstavljeni brdanskim, crnogorskim, koji su se deformisali i udaljili od moralne vertikale. Stoga je u poeziji Jevrema Brkovića povratak dukljanstvu modelovan kao moralni čin, kao povratak u prastanje egzistencijalne čistote, koja je s Dukljom izgubljena. Pri tom je pjesnička imaginacija transformisala istorijsku sturu predjele Duklje u raskošne pejzaže uzvišene, mitologizovane prapostojbine, i udahnila život likovima, beskrvnim i tek skiciranim u ljetopisnom žanru, tako da kompletan dukljanski hronotop doživljava upečatljivu citatnu transformaciju i dobija neslućenu reljefnost, metafizičkog i nebeskog kvaliteta.

Dr Tatjana Đurišić-Bečanović tvrdi da u poeziji Jevrema Brkovića veoma značajnu ulogu igra odbrambeni sistem poruka, kao i akumulacija identitetskih informacija, što dovodi do snaženja crnogorske kulture i njene (samo)identifikacije estetskim, pjesničkim sredstvima.

Dakle, na osnovu uvida u naučnoistraživačke radove kandidatkinje zaključujem da dr Tatjana Đurišić-Bečanović veoma uspješno interpretira književne tekstove i pri tom pokazuje dobro poznavanje semiotike, naratologije, kritičke analize diskursa, stihologije i stilistike, kao i suptilno osjećanje za finese i semantičke prelive estetske poruke organizovane po pjesničkom kodu. Posebno naglašavam da u gotovo svim svojim naučnoistraživačkim radovima, bilo da se bavi analizom narativnih, dramskih ili lirskih struktura, ona razmatra i jezičkostilske karakteristike interpretiranih tekstova, otkrivajući sredstva stilske figuracije i njihove funkcije, odnosno njihovu učešće u artikulaciji estetske informacije.

Stručni rad

Od stručnih angažmana dr Tatjane Đurišić-Bečanović, koji upotpunjuju njenu naučnu, pedagošku i akademsku djelatnost, izdvojila bih organizaciju naučnih skupova koji na najbolji mogući način promoviraju crnogorsku književnost i kulturu. Posebno bih istakla njen angažman u svojstvu recenzenta u časopisu *Slavia Meridionalis*, čiji je izdavač Poljska akademija nauka.

Pedagoški rad

Posvećenost predagoškom radu, kao i profesionalan i odgovoran odnos prema nastavi kandidatkinja najbolje pokazuje kroz mentorski rad koji je rezultirao uspješnom odbranom brojnim diplomskih i magistarskih radova sa temama iz crnogorske književnosti, što posredno ukazuje i na veliko interesovanje studenata za nacionalnu književnost.

Kao značajan aspekt njene nastavnopedagoške aktivnosti izdvojila bih Specijalni kurs o Njogošu, za koji je kandidatkinja napisala program zasnivajući obradu nastavnih jedinica na semiotičkoj metodi, kao i veoma uspješan kurs Naratologije, koji izvodi na magistarskoim studijama, uz najviše ocjene u studentskim anketama. Uvjeren sam da će kao redovni profesor postići još bolje pedagoškodidaktičke rezultate, koji se i do sada temelje na njenoj izuzetnoj naučnoistraživačkoj djelatnosti, jer dr Tatjana Đurišić-Bečanović studentima omogućava uvid u najsavremenije metode nauke o književnosti, kao i mogućnosti njihove primjene u tumačenju konkretnog književnog teksta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	8	69	27	193.7
2. UMJETNIČKI RAD				
3. PEDAGOŠKI RAD	8	108	17	122.5
4. STRUČNI RAD	5	14	9	72
UKUPNO	22	191	53	388.2

Na osnovu uvida u Mjerila za izbor u akademska zvanja konstatujem da je bodovanje izvršeno u skladu sa pravilima koja propisuje Univerzitet Crne Gore, te da kandidatkinja pored kvalitativnih, koja sam detaljno opisala u svom Izvještaju, zadovoljava i kvantitativne kriterijume za izbor u zvanje – redovni profesor.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

S obzirom na objavljene radove u relevantnim naučnim publikacijama, zapažene rezultate u nauci i nastavi, kao i na kompetentno vladanje pojmovima i problemima oblasti za koje konkuriše, smatram da kandidatkinja ispunjava sve uslove za izbor u najviše akademsko zvanje. Posebno naglašavam da je naučnoistraživački rad dr Tatjane Đurišić-Bečanović međunarodno priznat, što se vidi iz njene Klasifikacione bibliografije, te konstatujem da kandidatkinja ispunjava sve uslove predviđene Mjerilima, jer ima javno prezentirane radove u inostranstvu i kod nas, koji se smatraju značajnim naučnim ostvarenjima, dok njen doprinos izučavanju montenegrizike ima veliki značaj za nacionalnu kulturu. Naglašavam da se u njenoj bibliografiji nalaze i radovi na engleskom jeziku, od kojih je jedan objavljen na SCI listi.

Stoga sa osobitim zadovoljstvom predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Tatjanu Đurišić-Bečanović izabere u zvanje **redovni profesor** za oblast Montenegristika – Crnogorska i južnoslovenske književnosti.

RECENZENTKINJA

Dr Zorica Radulović, redovni profesor
Filološki fakultet, Nikšić

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast **Solfedo**, na Muzičkoj akademiji Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u ZZZCG, 25.11. 2020. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR VEDRANA MARKOVIĆ**.

BIOGRAFSKI PODACI

Lični podaci

Rođena sam 12.03.1975. godine u Splitu, R Hrvatska. Osnovnu opšteobrazovnu i osnovnu muzičku školu završila sam u Titvu, a Srednju muzičku školu, paralelno teorijski i instrumentalni (klavirski) odsjek, u Kotoru.

Podaci o visokom obrazovanju

Godine 1993. upisujem se na Muzičku akademiju u Podgorici, na odsjek za Opštu muzičku pedagogiju. Diplomirala sam u julu 1997. sa prosječnom ocjenom 9,30 na Cetinju (Muzička akademija se 1996. godine preselila na Cetinje).

Poslijediplomske studije upisujem 1999. godine na Muzičkoj akademiji na Cetinju, smjer Opšta muzička pedagogija, na predmetu Solfedo sa metodikom nastave solfedo. Magistarsku tezu *Analiza i metodski pristup melodijskom i ritmičkom sadržaju*

udžbenika „Intonacija“ Borivoja Popovića, pod mentorstvom redovnog profesora Dorine Radičeve odbranila sam 2003. godine.

Doktorsku disertaciju pod nazivom *Razvoj modela početne nastave solfeđa u radu sa slepom i slabovidom decom*, pod mentorstvom prof.dr Ivane Drobni, odbranila sam na Fakultetu muzičke umetnosti, Univerzitet umetnosti u Beogradu, 9. jula 2015. godine, i time stekla zvanje doktora nauka – oblast muzička pedagogija.

Podaci o radnim mjestima, izborima u akademska zvanja i angažovanjima

Moje prvo radno mjesto bilo je u Osnovnoj školi „Maksim Gorki“ u Podgorici, kao nastavnik predmeta Muzička kultura, 1998. god.

Tokom magistarskih studija angažovana sam kao saradnik stažista za predmete Solfežo i Metodika nastave solfeđa na Muzičkoj akademiji na Cetinju.

Na Muzičkoj akademiji, Univerzitet Crne Gore, u zvanje saradnika u nastavi za predmete Solfežo i Metodika nastave solfeđa, izabrana sam u maju 2005. godine.

Na Muzičkoj akademiji, Univerzitet Crne Gore, u zvanje docenta izabrana sam u decembru 2009. godine, a reizbor (u zvanje docenta) je bio u junu 2015.

Kao izlagač aktivno učestvujem na naučnim i stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu.

Jedan sam od pokretača i organizatora prvog međunarodnog simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije u Crnoj Gori – SIMPED-a, koji okuplja muzičke pedagoge iz zemlje i Evrope.

Jedan sam od osnivača i pokretača manifestacije Solfest – festivala solfeđa koji okuplja učenike osnovnih muzičkih škola i nastavnike solfeđa, sa ciljem veće popularizacije solfeđa i razmjene pedagoških i stručnih znanja.

Kao jedan od autora niza udžbenika za predmet Solfežo, pokrenula sam publikovanje udžbeničke literature za predmet solfežo za osnovne muzičke škole u Crnoj Gori, koja do 2016.godine nije postojala.

Autor sam akreditovanih programa stručnog usavršavanja nastavnika u Zavodu za školstvo, i organizator i predavač brojnih seminara za muzičke pedagoge.

Član sam komisije za izradu maturalnog ispita iz predmeta Muzička umjetnost u gimnaziji.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLJEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA	
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	14	
Broj referenci*broj bodova		3*12		1*2			
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		23	
Broj referenci*broj bodova		1*4	6*19				
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	27,25	
Broj referenci*broj bodova			1*3	11*22	5*2,25		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova							
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	3,5	
Broj referenci*broj bodova			2*1	1*0,5	10*2		
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						67,75	
2. UMJETNIČKA DJELATNOST							
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.	20
Broj referenci/broj bodova		4*4	2*8	2*8			
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						20	
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST							
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	3	
Broj referenci*broj bodova							
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	3	
Broj referenci*broj bodova			3*3				
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	5	
Broj referenci*broj bodova							
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	5	
Broj referenci*broj bodova			5*5				
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5	
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						13	
4. STRUČNA DJELATNOST							
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	7	
Broj referenci*broj bodova				1*4	3*3		
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	4	
Broj referenci*broj bodova			1*4				
4.3. Stručni članak				4.3.1.			
Broj referenci*broj bodova							
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.			
Broj referenci*broj bodova							
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.			
Broj referenci*broj bodova							
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.			
Broj referenci*broj bodova							
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						11	

Pregled radova i bodova nakon posljednjeg izbora

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

2. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M1 Monografija međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković, V. (2019). Influence of Slovenian Culture and Music Pedagogy on the Development of Music Education in Montenegro through Work of Vida Matjan. In Rotar Pance, B. (Edit.), <i>The Journal of Music Education</i> , monographic publication. Ljubljana: Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani, 161-167. ISSN 1318-6876	6	4
2.	Marković, V. (2016). Inclusive education of visually impaired students in music schools in Montenegro. In Gutvajn, N. and Vujačić, M. (Edit.), <i>Challenges and perspectives of inclusive education</i> . Belgrade: Institute for educational Research Belgrade, Serbia; Volgograd: Volgograd State Socio-pedagogical University Volgograd, Russia; Belgrade: Faculty of Teacher Education, University of Belgrade, Serbia, 183-194. ISBN 987-86-7447-128-9	6	4
3.	Marković, V. (2020). Zorislava M. Vasiljević i primjena sinestezije u nastavi solfeđa/Zorislava M. Vasiljević's Application of Synesthesia in Basic Solfeggio Teaching. U Drobnji, I. (ured.), <i>Zorislava M. Vasiljević, život i delo/Zorislava M. Vasiljević – life and work</i> . Beograd: Fakultet muzičke umetnosti, 203-216. ISBN 978-86-81340-22-6	6	4
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		4	
2.		4	
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković, V. (2018). Muzičko obrazovanje slijepih i slabovidnih osoba u Crnoj Gori od sredine XX vijeka do danas. U Mirković Ž. (ured.), <i>Muzičko školstvo u Crnoj Gori – dometi i perspektive</i> . Podgorica: CANU, 11- 20. ISBN 978-86-7215-425-2	2	2
2.			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scoposovom rangiranju) WoS		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		10	
2.		10	
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scoposovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		8	
2.		8	
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scoposovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		6	
2.		6	

Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković V., Coso Pamer, A. (2018). Role and Importance of Klapa Singing for Development of Harmonic Ear in Solfeggio Class. In: Marian-Balasa, M. (Edit.), <i>Journal of Ethnography and Folklore</i> (Bucharest) 1-2/2018, 149-162	4	4
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković V., Marjanović Z. (2019). The Music Tradition of the Paštrovići Region and Budva – Montenegrin Language of Music and Its Use in the Teaching of Music. <i>Journal of Fine Arts</i> , Volume 2, Issue 1, 10-16. ISSN 2637-5885	4	4
2.	Marković, V. (2017). Initial Teaching of Solfeggio Intended for Students With Visual Impairment. U Andrejević, K. (ured.), <i>Srpska nauka danas / Serbian Science Today</i> . Volume 2, No.1. Beograd: Zadužbina Andrejević, 113-116. ISSN 2446-4189	4	3
3.	Coso Pamer, A., Marković, V. (2015). Klapsko pjevanje u Boki Kotorskoj – od tradicije do suvremene interpretacije. U Rojko, P., Zlatar, J. i Burjan, J. (ured.), <i>Tonovi</i> , časopis glazbenih i plesnih pedagoga, br. 65, godište 30. Zagreb: Hrvatsko društvo glazbenih i plesnih pedagoga, 123-128. ISSN 0352-9711 UDK 78:37	4	2
4.	Martinović-Bogojević, J., Marković, V. (2014). Razina poznavanja građe iz područja muzičkog folklor učbenika gimnazijskog usmjerenja u Crnoj Gori. U Pačuka, L. (ured.), <i>Muzika</i> , godina XVIII, br.2. Sarajevo: Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu, Muzikološko društvo FBiH. UDC: 71: 781(05). ISSN: 1512-52	4	2
5.	Marković, V. (2015). Osposobljavanje muzičkih pedagoga za rad sa učenicima sa oštećenjem vida – dodatna edukacija kao imperativ. U Kodela, S. i Dragosavac, S. (ured.), <i>Artefact</i> , br. 1. Niš: Univerzitet u Nišu, Fakultet umetnosti u Nišu, 95-101. ISSN 2406-3134	4	4
6.	Marković, V. (2015). Primjeri iz crnogorske muzičke baštine kao instruktivni primjeri u nastavi solfeda. U Rojko, P., Zlatar, J. i Burjan, J. (ured.), <i>Tonovi</i> , časopis glazbenih i plesnih pedagoga, br. 66, godište 30 (2). Zagreb: Hrvatsko društvo glazbenih i plesnih pedagoga, 135-143. ISSN 0352-9711 UDK 78:37	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković, V. (2019). Specifičnosti paštrovske muzičke tradicije: uloga i primjena u muzičkoj nastavi. U Medin, D., Đurašković, L. i Radojičić, D. (ured.), <i>Nematerijalna kulturna baština Paštrovića, budućnost tradicije, tradicija za budućnost</i> . Zbornik radova s međunarodne multidisciplinarnе naučne konferencije po pozivu. Petrovac na Moru: Društvo za kulturni razvoj Bauo; Budva: JU Muzeji i galerije Budve; Beograd: Etnografski institut SANU, 213-223. ISBN 978-9940-9182-3-1 (Društvo za kulturni razvoj Bauo) ISBN 978-86-433-0092-3 (JU Muzeji i galerije Budve) ISBN 978-86-7587-100-2 (Etnografski institut SANU)	3	3
2.			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
	Marković, V. (2019). Musical education of vision-impaired students – possibilities, obstacles and challenges. U Sabljar, M. (ured.), <i>Zbornik radova sa 1. Međunarodne umjetničke i znanstvene konferencije Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju, održane od 5-6. 12. 2019. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku (u pripremi za štampu)</i>	2	2
2.	Marković, V. (2019). Metodčki postupci u razvijanju stvaralačkih sposobnosti studenata instrumentalnih odsjeka u okviru nastave solfeggia	2	2

	– kreacija kao izazov. U Svalina, V. (ured.), <i>Zbornik radova sa Šestog međunarodnog simpozija glazbenih pedagoga Glazbena pedagogija u svijetlu sadašnjih i budućih promjena 6j</i> , održanog od 11-13. 04. 2019. u Osijeku, Hrvatska (u pripremi za štampu)		
3.	Marković, V. , Coso Pamer, A. (2019). Tradicija kao inspiracija – predstavljanje udžbenika Muzički koraci 2 za drugi razred devetogodišnje osnovne muzičke škole. U Marković, V. i Martinović-Bogojević, J. (ured.), <i>Muzička pedagogija – izazov, inspiracija i kreacija, Zbornik radova s Prvog međunarodnog simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije</i> , održanog na Cetinju 24-27. 5. 2018. Cetinje: Muzička akademija, 256-264. ISBN 978-9940-9540-7-9 COBISS.CG-ID 387300	2	2
4.	Marković, V. (2018). Maternji muzički jezik kao baza početne nastave solfeda u Crnoj Gori. U Martinović-Bogojević, J., Krkeljić, T. (ured.): <i>Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa Muzičko nasljeđe Crne Gore</i> , održanog na Cetinju 2017. godine. Cetinje: Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore, 103-112. ISBN 978-9940-9540-3-1	2	2
5.	Marković, V. (2018). Textbook for the Initial Solfeggio Teaching – Creation and Challenge. U Radočaj-Jerković A. (ured.) <i>Komunikacija i interakcija umjetnosti i pedagogije, Zbornik radova sa 2. Međunarodnog znanstvenog i umjetničkog simpozijuma o pedagogiji u umjetnosti</i> . Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Umjetnička akademija, 227-236. ISBN 978-953-8181-03-0	2	2
6.	Marković V. , Coso Pamer, A., (2018). Muzička početnica – tragom jednog rukopisa. U Petrović, M. (ured.) <i>Zbornik radova 20. Pedagoškog foruma scenskih umetnosti</i> . Beograd, Fakultet muzičke umetnosti. 21-32 (elektronsko izdanje) ISBN 987-86-88619- 98-1	2	2
7.	Marković, V. (2017). Specificities of Initial Rhythm Teaching of Visually Impaired Students. U Vidulin S. (ured.), <i>Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 5</i> . Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Muzička akademija u Puli, 184-196. ISBN 978-953-7320-45-1	2	2
8.	Marković, V. (2016): Pjesme iz istočne Crne Gore kao didaktički primjeri u nastavi solfeda. U Petrović, M. (ured.), <i>Zbornik radova 18. Pedagoškog foruma</i> . Beograd: Fakultet muzičke umetnosti, 16-24. ISBN 978-86-88619-79-5	2	2
9.	Marković, V. (2015): Kompetencije muzičkih pedagoga u radu sa učenicima sa oštećenjem vida. U Petrović, M. (ured.), <i>Zbornik radova 17. Pedagoškog foruma</i> . Beograd: Fakultet muzičke umetnosti, 225-231. ISBN 987-86-88619-63-9	2	2
10.	Marković, V. (2015). Postavka ritmičkih obrazaca u suvremenoj nastavi solfeggia pomoću primjera iz crnogorske muzičke baštine. U V. Balić i D. Radica (ured.) <i>Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 4</i> . Split: Sveučilište u Splitu, Umjetnička akademija u Splitu, 367-376. ISBN 978-953-6617-37-1	2	2
11.	Marković, V. , Veljić, C. (2014). Stavovi muzičkih pedagoga prema inkluzivnom obrazovanju učenika sa oštećenjem vida. U Kovačević, J. i Mačević-Petrović, D. (ured.), <i>Zbornik radova sa 8. Međunarodnog naučnog skupa Specijalna edukacija i rehabilitacija danas</i> . Beograd: Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, 271-275. ISBN 978-86-6203-061-0	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
		1	
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković, V. (2019). Specificities of Teaching Solfeggio in Elementary Music Schools in Montenegro. In: Hahn, M., Goller, M. and Bezold, L. (Edit.) <i>Book of Abstract Music Schools – Masters of Collaboration? Creating Interfaces in Music Education Systems. 2nd European Music School Symposium</i> , October 10th to 11th, 2019, University of Music and Performing Arts, Vienna, Austria, 52.	0.5	0.5
2.	Marković, V. (2019). Značaj profesionalnog muzičkog obrazovanja u životu djece bez i sa ostatkom vida. U Sretenović, I. i Potić, S. (ured.), <i>Zbornik rezimea sa VI stručno-naučnog skupa sa međunarodnim učešćem Aktuelnosti u edukaciji i rehabilitaciji osoba sa smetnjama u razvoju</i> , održanog u organizaciji Resursnog centra za specijalnu edukaciju, Beograd	0.5	0.5

	i Asocijacije za kognitivnu neurorehabilitaciju, Beograd, 25-26. maja 2019. u Beogradu, Srbija, 76. ISBN 978-86-89713-06-0		
3.	Marković, V. (2017). Initial Solfeggio Teaching With Visually Impaired Students in Montenegro: Examples of Openness and Cooperation With the "Resource Centre for Children and Youth in Podgorica". In Schwarzbauer, M. and Wieland, E. (Edit.) Book of Abstract Joint (Ad) Venture Music, 25 th EAS Conference, 6 th European ISME Regional Conference, 19-22 April 2017. Mocartem University, Salzburg, Austria, 62-63. ISBN 978-3-643-90895-7	0.5	0.5
4.	Marković, V., Drobni, T. (2016). <i>Udžbenik za početnu nastavu solfeđa – kreacija i izazov/Textbook for the initial solfeggio teaching – creation and challenge</i> . U Petrović, M. (ured.), Knjiga sažetaka 19. Pedagoškog foruma scenskih umetnosti, održanog u Beogradu, 30.septembar – 2.oktobar 2016. Beograd: Fakultet Muzičke umetnosti, 32-35. ISBN 978-86-88619-66-0	0.5	0.5
5.	Martinović Bogojević, J., Marković, V. (2016): <i>Kreativne sposobnosti studenata muzike kao osnov za razvoj kreativnog pedagoga/Creative abilities of music students as a basic for development of a creative music pedagogue</i> . U Petrović, M. (ured.), Knjiga sažetaka 19. Pedagoškog foruma scenskih umetnosti, održanog u Beogradu, 30.septembar – 2.oktobar 2016. Beograd: Fakultet Muzičke umetnosti, 50-53. ISBN 978-86-88619-66-0	0.5	0.25
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		0.2	
2.		0.2	
K6 Kustoski rad na međunarodnoj izložbi (sa međunarodnom selekcijom i katalogom štampanim na jednom od svjetskih jezika); učešće u žiriju međunarodnog konkursa; učešće u žiriju međunarodnih takmičenja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		1	
2.		1	
K7 Učešće na međunarodnoj izložbi (sa međunarodnom selekcijom i katalogom štampanim na jednom od svjetskih jezika)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
K8 Učešće na izložbi nacionalnog značaja (sa nacionalnom selekcijom i štampanim katalogom)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		1	
2.		1	
Stručne monografije i knjige			
S1 Stručna monografija izdata u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković, V. (2016). <i>Početna nastava solfeđa u radu sa slijepom i slabovidom djecom</i> . Beograd: Zadužbina Andrejević. ISSN 1450-801X ISBN 978-86-0273-8	4	4
2.			
S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
S3 Stručna monografija izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	

S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		1	
2.		1	
S5 Stručna knjiga izdata u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	<u>Marković, V.</u> , Coso Pamer, A. (2020). <i>Muzički koraci 3</i> , udžbenik za treći razred osnovne muzičke škole. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. ISBN 978-86-303-2310-2	1	1
2.	<u>Marković, V.</u> , Coso Pamer, A. (2018). <i>Muzički koraci 2</i> , udžbenik za drugi razred osnovne muzičke škole. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. ISBN 978-86-303-2098-9	1	1
3.	<u>Marković, V.</u> , Coso Pamer, A. (2016). <i>Muzički koraci 1</i> , udžbenik za prvi razred osnovne muzičke škole. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. ISBN 978-86-303-1944-0	1	1
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R1 Uredništvo u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q1		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		10	
2.		10	
R2 Uredništvo u renomiranom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q2		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		8	
2.		8	
R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Accelerando</i> : Belgrade Journal of Music and Dance (Accelerando: BJMD) ISSN: 2466-3913 (Online)	4	4
2.			
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		4	
2.		4	
R6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
R7 Recenziranje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		2	

2.		2	
R8 Recenziranje monografije nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		1	
2.		1	
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Jelena Cvetković (2020): <i>Solfedō</i> , udžbenik za prvu godinu osnovnih akademskih studija. Niš: Univerzitet u Nišu, Fakultet umetnosti u Nišu (u pripremi za štampu).	0.5	0.5
2.	Milena Popović (2019): <i>Zbirka za Solfedō</i> . Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Akademija umetnosti. ISMN 979-0-9014182-4-0	0.5	0.5
R10 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate kod nas		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		0.3	
2.		0.3	
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Artefact</i> , 2018, vol. 4 Jedna recenzija	0.5	0.5
2.		0.5	
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	(2020) Drobni, I. (ured.), <i>Zorislava M. Vasiljević, život i delo/ Zorislava M. Vasiljevic – life and work</i> . Beograd: Fakultet muzičke umetnosti. ISBN 978-86-81340-22-6 Pet recenzija	0.2	1
2.	(2020) Zbornik radova sa naučnog skupa Vlado S. Milošević: etnomuzikolog, kompozitor i pedagog, Tradicija kao inspiracija, održanog u Banjoj Luci od 12.-14. aprila 2019. (u pripremi za štampu). Dvije recenzije	0.2	0.4
3.	(2020) Svalina, V. (ured.), <i>Zbornik radova sa Šestog međunarodnog simpozija glazbenih pedagoga Glazbena pedagogija u svijetlu sadašnjih i budućih promjena</i> , održanog od 11-13. 04. 2019. u Osijeku, Hrvatska (u pripremi za štampu). Tri recenzije	0.2	0.6
R14 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		0.1	
2.		0.1	
Ostala stručna djelatnost			
R15 Izvedeni objekat (enterijer, usvojeni prostorni/urbanistički plan) međunarodnog značaja, pri čemu su glavni rezultati objavljeni i prikazan u međunarodnom časopisu ili monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		6	
2.		6	
R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		3	

2.		3	
R17 Izvedeni objekat (enterijer, usvojeni prostorni/urbanistički plan) nacionalnog značaja, pri čemu su glavni rezultati objavljeni i prikazani u nacionalnom časopisu ili monografiji		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
R18 Boravak na inostranoj instituciji (minimum 6 mjeseci) podržan od strane renomiranih fondacija (Marie Curie, Alexander von Humboldt foundation, Fulbright scholar program i slično)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		10	
2.		10	
Inovativna djelatnost			
I1 Međunarodni patent		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		6	
2.		6	
I2 Nacionalni patent		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		4	
2.		4	
I3 Novi proizvod, tehnologija, software ili hardware, pripremljeni za domaće ili inostrano tržište, rješenje problema recenzirano i prihvaćeno na nacionalnom ili međunarodnom nivou (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		6	
2.		6	
I4 Bitno poboljšani proizvod, tehnologija, software ili hardware, pripremljeni za domaće ili inostrano tržište, rješenje problema recenzirano i prihvaćeno na nacionalnom ili međunarodnom nivou (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		3	
2.		3	
I5 Prototip, nova metoda, softver, standardizovan instrument, nova genska proba (uz dokaz)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		6	
2.			
I6 Realizovan soj, sorta ili rasa, arhitektonsko, građevinsko ili urbanističko autorsko djelo na međunarodnom nivou		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		6	
2.		6	
I7 Realizovan soj, sorta ili rasa, arhitektonsko, građevinsko ili urbanističko autorsko djelo na nacionalnom nivou		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		3	
2.		3	
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		4	
2.		4	
I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA

1.		2	
2.		2	
I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		6	
2.		6	
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		3	
2.		3	

2. UMJETNIČKA DJELATNOST

U 1

U 1.1 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela u inostranstvu na događajima od izuzetnog međunarodnog značaja, sa objavljenom kritikom

UKUPNO ZA REFERENCU

ZA KANDIDATA

1.

do 15

2.

do 15

U 1.2 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela u zemlji, sa objavljenom kritikom (djelo od izuzetnog nacionalnog značaja)

UKUPNO ZA REFERENCU

ZA KANDIDATA

1.

do 10

2.

do 10

U 1.3 Izlaganje umjetničkog djela na samostalnim izložbama u inostranstvu, sa objavljenom kritikom

UKUPNO ZA REFERENCU

ZA KANDIDATA

1.

do 15

2.

do 15

U 1.4 Izlaganje umjetničkog djela na samostalnim izložbama u zemlji, sa objavljenom kritikom

UKUPNO ZA REFERENCU

ZA KANDIDATA

1.

do 10

2.

do 10

U 2

U 2.1 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela na internacionalnim festivalima, smotrana, manifestacijama

UKUPNO ZA REFERENCU

ZA KANDIDATA

1.

do 10

2.

do 10

U 2.2 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela na nacionalnim festivalima, smotrana, manifestacijama

UKUPNO ZA REFERENCU

ZA KANDIDATA

1.

do 5

2.

do 5

U 2.3 Izlaganje umjetničkog djela na kolektivnim (žiriranim) izložbama, salonima ili manifestacijama u inostranstvu

UKUPNO ZA REFERENCU

ZA KANDIDATA

1.

do 10

2.

do 10

U 2.4 Izlaganje umjetničkog djela na kolektivnim (žiriranim) izložbama, salonima ili manifestacijama u zemlji

UKUPNO ZA REFERENCU

ZA KANDIDATA

1.

do 5

2.		do 5	
U 3			
U 3.1 Ponovljeno izvođenje/prikazivanje autorskog umjetničkog djela u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		do 5	
2.		do 5	
U 3.2 Ponovljeno izvođenje/prikazivanje autorskog umjetničkog djela u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		do 3	
2.		do 3	
U 3.3 Umjetnička djela iz oblasti muzike (kompozitorsko stvaralaštvo ili izvođačka djelatnost) objavljena na nosaču zvuka ili slike		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Etide sa klavirskom pratnjom – prva kategorija <i>Solfest 2018.</i> – 4 etide	do 5	1
2.	Etide sa klavirskom pratnjom – druga kategorija <i>Solfest 2018.</i> – 4 etide	do 5	1
3.	Etide sa klavirskom pratnjom – prva kategorija <i>Solfest 2019.</i> – 4 etide	do 5	1
4.	Etide sa klavirskom pratnjom – druga kategorija <i>Solfest 2019.</i> – 4 etide	do 5	1
U 4			
U 4.1 Komercijalna realizacija umjetničkog djela u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		do 4	
2.		do 4	
U 4.2 Komercijalna realizacija umjetničkog djela u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		do 6	
2.		do 6	
U 5			
U 5.1 Vođenje umjetničkih projekata, festivala i seminara		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	1. Festival solfeđa <i>Solfest 2018.</i>	do 4	4
2.	2. Festival solfeđa <i>Solfest 2019.</i>	do 4	4
U 5.2 Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	1. Festival solfeđa <i>Solfest 2018.</i> Član žirija	do 4	4
2.	2. Festival solfeđa <i>Solfest 2019.</i> Član žirija	do 4	4
U 6			
U 6.1 Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u inostranstvu od strane eminentnih međunarodnih izdavača		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		do 10	
2.		do 10	
U 6.2 Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.		do 5	
2.		do 5	
U 7			

U 7.1 Objavljeni umjetničko-istraživački radovi u časopisima i publikacijama u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		do 2	
2.		do 2	
U 7.2 Objavljeni umjetničko-istraživački radovi u časopisima i publikacijama u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		do 4	
2.		do 4	

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P1 Univerzitetski udžbenik koji se koristi u inostranstvu (uz potvrdu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		8	
2.		8	
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		4	
2.		4	
P3 Novo, dopunjeno izdanje udžbenika koji se koristi u inostranstvu (uz potvrdu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		4	
2.		4	
P4 Novo, dopunjeno izdanje udžbenika koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
Priručnici			
P5 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
P6 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Marković, V. , Coso Pamer, A. (2020). <i>Muzički koraci 3</i> , priručnik za nastavnike za treći razred osnovne muzičke škole. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva ISBN 978-86-303-2297-6; COBISS.CG-ID 40008208 Digitalno izdanje	1	1
2.	Marković, V. , Coso Pamer, A. (2018). <i>Muzički koraci 2</i> , priručnik za nastavnike za drugi razred osnovne muzičke škole. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. ISBN 978-86-303-2188-7; COBISS.CG-ID 36504080 Digitalno izdanje	1	1
3.	Marković, V. , Coso Pamer, A. (2016). <i>Muzički koraci 1</i> , priručnik za nastavnike za prvi razred osnovne muzičke škole. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. ISBN 978-86-303-1990-7; COBISS.CG-ID 31383312 Digitalno izdanje	1	1
Gostujući profesor			

P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		5	
2.		5	
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		4	
2.		4	
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jelena Atanasković: <i>Značaj slušanja muzike u nastavi solfeđa</i> (rad odbranjen na Muzičkoj akademiji na Cetinju jula meseca 2016. godine).	1	1
2.	Zerina Hubanić: <i>Funkcionalna metoda Miodraga Vasiljevića i njena primjenljivost u savremenoj nastavi solfeđa</i> (rad odbranjen na Muzičkoj akademiji na Cetinju jula meseca 2016. godine).	1	1
3.	Denisa Zaimović: <i>Specifičnosti modalnih ljestvica i načini njihove obrade u savremenoj nastavi solfeđa</i> (rad odbranjen na Muzičkoj akademiji na Cetinju juna meseca 2019. godine).	1	1
4.	Filip Cabak: <i>Metodski postupci na obradi folklornih ljestvica u nastavi solfeđa na srednjoškolskom nivou muzičkog obrazovanja</i> (rad odbranjen na Muzičkoj akademiji na Cetinju septembra meseca 2020. godine).	1	1
5.	Jelena Zečević: <i>Metodski postupci u razvoju harmonskog sluha u prvom ciklusu osnovne muzičke škole</i> (rad odbranjen na Muzičkoj akademiji na Cetinju septembra meseca 2020. godine).	1	1
P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		0.5	
2.		0.5	
Članstvo u komisijama			
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
P14 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu - rangiranom u prvih 100		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		5	
2.		5	

P15 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu - rangiranom u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		4	
2.		4	
P16 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu (koji nije obuhvaćen prethodnim tačkama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		2	
2.		2	
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kvalitet pedagoškog rada na osnovu odluke Vijeća Muzičke akademije na Cetinju od 09.07. 2020	do 5	5
2.		do 5	

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	41	41+20=61	67,75	67,75+48,6=116,35
2. UMJETNIČKI RAD	8	8	20	20
3. PEDAGOŠKI RAD	9	9+1=10	13	13+28=41
4. STRUČNI RAD	5	5+17=22	11	11+23=34
UKUPNO	63	101	111,75	211,35

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja dr Vedrana Marković je uspješno završila dodiplomski (1997) i postdiplomski studij na odsjeku za Opštu muzičku pedagogiju Muzičke akademije na Cetinju, predmet Solfeđa sa metodikom nastave solfeđa (2003). Doktorski studij je uspješno završila 9. jula 2015. godine na Fakultetu muzičke umjetnosti, Univerzitet umetnosti u Beogradu, odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom *Razvoj modela početne nastave solfeđa u radu sa slepom i slabovidom decom* (mentor: prof. dr Ivana Drobni). Stekla je zvanje doktora nauka – oblast muzička pedagogija. U pogledu stepena obrazovanja, kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje vanredni profesor.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Sagledavanjem radova koji predstavljaju naučnoistraživački rad dr Vedrane Marković, može se konstatovati da je u nekoliko različitih naučnih oblasti kandidatkinja dala značajan doprinos, prije svega u oblasti muzičke pedagogije, konkretno solfeđa i metodike nastave solfeđa, zatim inkluzivnog obrazovanja osoba sa oštećenjem vida, te etnomuzikologije.

Kandidatkinja dr Vedrana Marković se u naučnoistraživačkom radu usmjerava na područja **solfeđa**:

M2.3 *Zorislava M. Vasiljević i primjena sinestezije u nastavi solfeđa*, 2020.;

Q4.1 *Role and Importance of Klapa Singing for Development of Harmonic Ear in Solfeggio Class*, 2018.;

Q5.2 *Initial Teaching of Solfeggio Intended for Students With Visual Impairment*, 2017.;

mužičkog obrazovanja slijepih i slabovidih osoba:

M2.2 *Inclusive education of visually impaired students in music schools in Montenegro*, 2016.;

M4.1 *Muzičko obrazovanje slijepih i slabovidih osoba u Crnoj Gori od sredine XX vijeka do danas*, 2018.;

Q5.2 *Osposobljavanje muzičkih pedagoga za rad sa učenicima sa oštećenjem vida – dodatna edukacija kao imperativ*, 2015.;

mužičke baštine:

M2.1 *Influence of Slovenian Culture and Music Pedagogy on the Development of Music Education in Montenegro through Work of Vida Matjan*, 2019.;

Q5.1 *The Music Tradition of the Paštrovići Region and Budva*, 2019.;

Q5.6 *Primjeri iz crnogorske muzičke baštine kao instruktivni primjeri u nastavi solfeđa*, 2015.

Iz naslova nabrojanih i značajnih radova je očigledno da su sva pomenuta polja u velikoj mjeri međusobno povezana, što se jasno vidi i u radovima koji su predstavljeni na naučnim konferencijama i simpozijumima:

K.1 *Specifičnosti paštrovske muzičke tradicije: uloga i primjena u muzičkoj nastavi*, 2019.;

K2.1 *Musical education of vision-impaired students – possibilities, obstacles and challenges*, 2019.;

4.2.2 *Metodički postupci u razvijanju stvaralačkih sposobnosti studenata instrumentalnih odsjeka u okviru nastave solfeggia – kreacija kao izazov*, 2019.;

4.2.4 *Maternji muzički jezik kao baza početne nastave solfeđa u Crnoj Gori*, 2018.;

4.2.5 *Textbook for the Initial Solfeggio Teaching – Creation and Challenge*, 2018.;

4.2.7 *Specificities of Initial Rhythm Teaching of Visually Impaired Students*, 2017.;

4.2.8 *Pjesme iz istočne Crne Gore kao didaktički primjeri u nastavi solfeđa*, 2017.;

Objavljeni naučni radovi dr Vedrane Marković su značajni ne samo za područje solfeđa, već i za inkluzivno obrazovanje slijepih i slabovidih učenika u muzičkom obrazovanju, što je i u međunarodnim okvirima rijetkost. Njena istraživanja, u kojima su povezana muzička pedagogija i tiflopedagogija od velikog su značaja i predstavljaju visoke naučne domete u pomenutih oblastima. Takođe, na osoben način kandidatkinja povezuje muzičku pedagogiju sa etnomuzikologijom, implementirajući narodnu muzičku tradiciju u početnu muzičku nastavu, stvarajući tako mogućnost da učenici ovladaju muzičkom pismenošću koristeći

maternji muzički jezik. Prisustvo kandidatkinje u međunarodnom naučnom prostoru je očigledno i kroz njeno aktivno učešće na naučnim i stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu. Posebno treba istaknuti ulogu dr Vedrane Marković kao jednog od pokretača i organizatora prvog međunarodnog simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije u Crnoj Gori – SIMPED.

OCJENA STRUČNOG RADA

Kandidatkinju dr Vedranu Marković odlikuje bogata stručna djelatnost, prepoznata kako u domaćim tako i u međunarodnim okvirima. Objavila je stručnu monografiju u izdavačkoj kući u inostranstvu *Početna nastava solfeđa u radu sa slijepom i slabovidom djecom* (2016). Aktivno djeluje kao recenzent u inostranstvu (dva puta recenzent knjiga studijskog karaktera izdatih u inostranstvu, tri puta recenzent radova objavljenih u zbornicima sa skupova međunarodnog značaja) i u Crnoj Gori.

Kandidatkinja je jedan od osnivača i pokretača manifestacije *Solfest*. Pokrenula je i publikovanje udžbeničke literature za predmet Solfeđa sa teorijom muzike za osnovne muzičke škole u Crnoj Gori.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	41	41+20=61	67,75	67,75+48,6=116,35
2. UMJETNIČKI RAD	8	8	20	20
3. PEDAGOŠKI RAD	9	9+1=10	13	13+28=41
4. STRUČNI RAD	5	5+17=22	11	11+23=34
UKUPNO	63	101	111,75	211,35

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Detaljnim uvidom u priloženu dokumentaciju, zaključujem da kandidatkinja dr Vedrana Marković na osnovu stepena obrazovanja, iskazanog naučnoistraživačkog i stručnog rada i pedagoške osposobljenosti, posjeduje potrebne reference za izbor u zvanje vanrednog profesora. Njena kvalifikaciona biografija, propisno predstavljena kroz bodovnu listu, potvrđuje kvantitativne parametre za njen izbor.

Na osnovu svega izloženog, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidatkinju dr Vedranu Marković izabere u zvanje vanrednog profesora.

RECENZENT

dr Branka Rotar Pance, vanredni profesor
Univerzitet u Ljubljani
Akademija za glasbo

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

dr Vedrana Marković diplomirala je na Muzičkoj akademiji na Cetinju 1997. godine odsek za Opštu muzičku pedagogiju sa prosečnom ocenom 9,30. Poslediplomske završila je na istom fakultetu 2003. godine sa temom *Analiza i metodski pristup melodijskom i ritmičkom sadržaju udžbenika „Intonacija“ Borivoja Popovića* stekavši zvanje magistra. Kandidatkinja je odbranila doktorsku disertaciju *Razvoj modela početne nastave solfeđa u radu sa slepom i slabovidom decom* na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu 2015. godine, čime je stekla zvanje doktora nauka – oblast Muzička pedagogija. U pogledu stepena obrazovanja dr Vedrana Marković ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Profesionalna radoznalost i istraživački duh dr Vedrane Marković rezultirali su time da su njenu muzičko-pedagošku praksu kontinuirano pratili naučni i stručni radovi, zatim pisanje udžbenika, autorstvo seminara za stručno usavršavanje nastavnika, organizovanje naučnih skupova i takmičenja. Ovaj široki spektar

Autor je akreditovanih programa stručnog usavršavanja nastavnika u Zavodu za školstvo, organizator i predavač brojnih seminara za muzičke pedagoge. Na stručnom području angažovana je i kao član komisije za izradu maturalnog ispita iz predmeta Muzička umjetnost u gimnaziji.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Vedrana Marković na Muzičkoj akademiji deluje kao predavač na predmetima Solfeđa i Metodika nastave solfeđa, na osnovnim, specijalističkim i master studijama. Svoja bogata pedagoška znanja ne dijeli samo sa studentima, već ih kontinuirano usmerava i na samu pedagošku praksu. Objavila je (u koautorstvu) tri udžbenika za predmet Solfeđa sa teorijom muzike u osnovnim muzičkim školama: *Muzički koraci 3* (2020), *Muzički koraci 2* (2018) i *Muzički koraci 1* (2016). Kandidatkinja je i mentorka studentima specijalističkih i master studija. Odraz njene pedagoške izvrsnosti je i visoka ocjena kvaliteta nastave na prijedlog Vijeća Muzičke akademije, usklađena sa anketnim ocjenama studenata.

muzičko-pedagoških interesovanja, neuobičajen u današnje vreme, suštinski je najpoželjniji kao profesionalni put muzičkog poslenika. Istraživanja, odnosno, naučni opus dr Vedrane Marković ukazuju na spoj visokih dometa u okviru uže, muzičke struke, metodičkih kompetencija, poznavanja aktualnih regionalnih i širih kretanja u naučnoj akademskoj zajednici, a usmereni su na muzičku nastavu o čemu svedoče radovi nastali od poslednjeg izbora u zvanje docenta. Naučni rad kandidatkinje ukazuje da je ona ne samo u užoj naučnoj oblasti Solfeđa i posledično, Metodici nastave solfeđa, nego i pristupu crnogorskom muzičkom nasleđu sa pedagoškog aspekta sa mnogo znanja i odvažnosti postavila temelje autentičnom početnom muzičkom obrazovanju u Crnoj Gori zasnovanom na narodnoj muzičkoj tradiciji. Dr Vedrana Marković je ovo nasleđe implementirala kako u udžbenike koje je kreirala za muzičke škole, tako i u sopstvenu nastavu utirući put koegzistenciji dve muzičko-teorijske paradigme u nastavnoj praksi. U tom smislu svakako treba istaknuti predavanje po pozivu „Specifičnosti paštroske muzičke tradicije: uloga i primjena u muzičkoj nastavi“ na međunarodnom naučnom skupu *Nematerijalna kulturna baština Paštovića, budućnost tradicije, tradicija za budućnost* (2019), i rad „Maternji muzički jezik kao baza početne nastave solfeđa u Crnoj Gori“ prezentovan, takođe, na međunarodnom naučnom skupu *Muzičko nasleđe Crne Gore*, održanom na Cetinju 2017. godine. Važnu oblast delovanja dr Vedrane Marković predstavljaju istraživanja inkluzivnog obrazovanja i to sa slepom i slabovidom decom, a jedan od impozantnog broja publikovanih radova iz ove oblasti koje treba pomenuti svakako je „Inclusive education of visually impaired students in music schools in Montenegro“ koji čini poglavlje u monografiji *Challenges and perspectives of inclusive education* (2016).

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

dr Vedrana Marković angažovana je na Muzičkoj akademiji na Cetinju počev od magistarskih studija u svojstvu saradnika stažiste. Od 2009. godine radi na istom fakultetu u zvanju docenta, u koje je reizabrana 2015. godine. Kandidatkinja posvećeno i istrajno izvodi složene i veoma zahtevne oblike nastave na predmetu Solfeđa na svim studijskim programima osnovnih studija, kao i na predmetima Solfeđa i Metodika nastave solfeđa na specijalističkim studijama. Tokom poslednjeg izbornog perioda bila je mentor pri izradi pet završnih radova na specijalističkim studijama. Kandidatkinja u svojoj pedagoškoj praksi koristi respektabilnu literaturu, a kvalitet njenog

pedagoškog rada je od strane Vijeća Akademije na Cetinju ocenjen najvišom ocenom.

STRUČNI RAD

Stručna aktivnost mr Vedrane Marković odvija se, osim u matičnoj instituciji i paralelno na nekoliko važnih polja. U posljednjem izbornom periodu kandidatkinja je pokrenula pionirski poduhvat na području Crne Gore objavivši (u koautorstvu) niz udžbenika

namenjenih nastavi Solfeda za muzičke škole. Osim toga, jedan je pokretača organizovanja međunarodnog naučnog simpozijuma na Muzičkoj akademiji na Cetinju – SIMPED – koji okuplja stručnjake iz oblasti Muzičke pedagogije iz Evrope, zemlje i regiona. Takođe je i jedan od utemeljivača manifestacije Solfest – festivala solfeda čiji je cilj popularizacija ovog predmeta i razmena znanja i iskustava među nastavnicima. Dr Vedrana Marković je i autor programa stručnog usavršavanja koje je akreditovao Zavod za školstvo i realizovala je niz seminara namenjenih muzičkim pedagozima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	41	41+20=61	67,75	67,75+48,6=116,35
2. UMJETNIČKI RAD	8	8	20	20
3. PEDAGOŠKI RAD	9	9+1=10	13	13+28=41
4. STRUČNI RAD	5	5+17=22	11	11+23=34
UKUPNO	63	101	111,75	211,35

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize dostavljene dokumentacije, pregleda i evaluacije relevantnih aspekata naučnog, stručnog i pedagoškog delovanja kandidatkinje, evidentno je da dr Vedrana Marković, docent na Muzičkoj akademiji na Cetinju, ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja u pogledu stepena obrazovanja, naučno-istraživačke, pedagoške i stručne osposobljenosti da bude izabrana u zvanje vanrednog profesora za oblast Solfedo. Kandidatkinja je ostvarila zapažene rezultate kako u naučno-istraživačkom tako i u stručnom i pedagoškom radu iz oblasti naznačene konkursom.

Na osnovu iznetih podataka o naučnom i nastavnom radu, doprinosu široj akademskoj i stručnoj zajednici, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Vedranu Marković izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast Solfedo na Muzičkoj akademiji, Cetinje.

RECENZENT

Dr Ivana Drobni, redovni profesor
Fakultet muzičke umetnosti
Univerzitet umetnosti u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na konkurs za izbor u akademsko zvanje oblast Solfedo na Muzičkoj akademiji na Cetinju, objavljenog u ZZZCG dana 25.11.2020.godine prijavila se dr Vedrana Marković, docent na Muzičkoj akademiji na Cetinju. Dr Vedrana Marković diplomirala je na Muzičkoj akademiji na Cetinju 1997. godine na odelu za Opštu muzičku pedagogiju sa prosečnom ocenom 9,30. Magistrirala je 2003. godine na istoj akademiji, odbranivši magistarski rad pod naslovom *Analiza i metodski pristup melodijskom i ritmičkom sadržaju udžbenika „Intonacija“ Borivoja Popovića*. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Razvoj modela početne nastave solfeda u radu sa slepom i slabovidom decom*, pod mentorstvom prof.dr Ivane Drobni, odbranila je na Fakultetu muzičke umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu 2015. godine, i time stekla zvanje doktora nauka – oblast Muzička pedagogija. Iz priložene biografije zaključak je da kandidatkinja dr Vedrana Marković poseduje odgovarajući stepen obrazovanja, te ispunjava sve tražene uslove u skladu sa zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA I OCJENA USLOVA

Naučnoistraživački rad dr Vedrane Marković odvija se u okviru nekoliko oblasti: istraživanje i primena maternjeg muzičkog jezika u nastavi solfeda, muzičko obrazovanje i vaspitanje učenika sa i bez ostatka vida, istorijski razvoj muzičkog obrazovanja u Crnoj

Gori, kao i unapređenje nastave solfeda na svim obrazovnim nivoima u Crnoj Gori. U svim navedenim oblastima kandidatkinja je objavila značajan broj naučnih radova. Od poslednjeg izbora (2015) kandidatkinja je objavila 11 naučnih radova vezanih za proučavanje specifičnosti crnogorskog maternjeg muzičkog jezika i njegovu primenu u nastavi solfeda, koji su objavljeni u referentnim naučnim časopisima i zbornicima radova. Posebno treba izdvojiti rad *Role and Importance of Klapa Singing for Development of Harmonic Ear in Solfeggio Class*, objavljen u *Journal of Ethnography and Folklore* (Bucharest) 1-2/2018, 149-162, a zatim i rad pod naslovom *The Music Tradition of the Paštrovići Region and Budva – Montenegrin Language of Music and Its Use in the Teaching of Music*, objavljenom u *Journal of Fine Arts*, Volume 2, Issue 1, 10-16, ISSN 2637-5885.

U oblasti muzičkog obrazovanja dece sa i bez ostatka vida kandidatkinja je istaknuti stručnjak u zemlji i regionu. O tome upravo svedoči jedinstven način na koji se ona predano i kontinuirano duži niz godina bavi ovom problematikom, a u okviru muzičke nastave kojom je obuhvaćena navedena populacija. Istraživanjima iz teorije i prakse kandidatkinja je pružila jedinstveni doprinos na polju inkluzivnog muzičkog obrazovanja slepe i slabovide dece. Od poslednjeg izbora kandidatkinja je u ovoj oblasti objavila 10 naučnih radova, od kojih je posebno značajna monografija *Početa nastava solfeda u radu sa slijepom i slabovidom djecom*; poglavlje u monografiji međunarodnog značaja *Inclusive education of visually impaired students in music schools in Montenegro*. Gutvajn, N.&Vujačić, M. (Edit.), *Challenges and perspectives of inclusive education*. Belgrade: Institute for educational Research Belgrade, Serbia; Volgograd: Volgograd State Socio-pedagogical University Volgograd, Russia; Belgrade: Faculty of Teacher Education, University of Belgrade, Serbia, 183-194, kao i rad pod nazivom *Specificities of Initial Rhythmic Teaching of Visually Impaired Students*. U Vidulin S. (ured.), *Glazbena pedagogija u svetlu sadašnjih i budućih promjena* Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Muzička akademija u Puli, 184-196. U svim radovima kandidatkinja pokazuje visok stepen poznavanja stručne materije iz oblasti muzičkog obrazovanja, sa akcentom na nastavi solfeda u korelaciji sa specifičnostima iz oblasti inkluzivnog obrazovanja dece sa oštećenjem vida.

Od posebnog je značaja rad kandidatkinje vezan za rasvetljavanje istorijskog razvoja muzičkog obrazovanja u Crnoj Gori. U objavljenim radovima u periodu nakon poslednjeg izbora (5 radova) kandidatkinja nastavlja da se bavi specifičnostima koje su pratile razvoj muzičkog školstva u Crnoj Gori, pružajući važne podatke o ličnostima i događajima koji su obeležili određeni vremenski period. Od posebnog su značaja poglavlja u monografiji međunarodnog značaja: *Influence of Slovenian Culture and Music Pedagogy on the Development of Music Education in Montenegro through Work of Vida Matjan*. In Rotar Pance, B. (Edit.), *The Journal of Music Education*, monographic publication. Ljubljana: Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani, 161-167, monografiji nacionalnog značaja *Muzičko obrazovanje slijepih i slabovidih osoba u Crnoj Gori od sredine XX vijeka do danas*. U Mirković Ž. (ured.), *Muzičko školstvo u Crnoj Gori - dometi i perspektive*. Podgorica: CANU, 11- 20, kao i rad pod nazivom *Muzička početnica - tragom*

jednog rukopisa. U Petrović, M. (ured.) *Zbornik radova 20. Pedagoškog foruma scenskih umetnosti*. Beograd, Fakultet muzičke umetnosti. 21-32 (elektronsko izdanje).

Poseban doprinos razvoju savremene muzičke nastave u Crnoj Gori, ali i regionu kandidatkinja je dala kroz rad koji je deo monografije međunarodnog značaja: Zorislava M. Vasiljević i primjena sinestezijske u nastavi solfeđa/Zorislava M. Vasiljević's Application of Synesthesia in Basic Solfeggio Teaching. U Drobni, I. (ured.), *Zorislava M. Vasiljević, život i delo/ Zorislava M. Vasiljevic - life and work*. Beograd: Fakultet muzičke umetnosti, 203-216, kao i u radu Textbook for the Initial Solfeggio Teaching - Creation and Challenge. U Radočaj-Jerković A. (ured.) *Komunikacija i interakcija umjetnosti i pedagogije, Zbornik radova sa 2. Međunarodnog znanstvenog i umjetničkog simpozijuma o pedagogiji u umjetnosti*. Osijek: Sveučilište Josipa Jurija Strossmayera, Umjetnička akademija, 227-236.

Kao dugogodišnji predavač na Muzičkoj akademiji na Cetinju, kandidatkinja je uvidela veliki problem savremene nastave solfeđa u osnovnim i srednjim muzičkim školama, a koji je povezan sa nedostatkom odgovarajuće udžbeničke literature za predmet Solfeđa sa teorijom muzike. U tom smislu prepoznala je potrebu pokretanja izdavačke delatnosti kada je u pitanju publikovanje udžbeničke literature za muzičke škole u Crnoj Gori, koja do 2016. godine apsolutno nije postojala. Kandidatkinja je tako koautorica serije udžbenika za osnovnu muzičku školu pod nazivom *Muzički koraci 1, 2, i 3*, koji u sadržajnom, pedagoškom i metodičkom smislu predstavljaju visoke domete u udžbeničkoj literaturi namenjenoj učenicima muzičkih škola. Kao koautor udžbeničke literature kandidatkinja je dala veliki doprinos podizanju nivoa kvaliteta savremene nastave solfeđa u Crnoj Gori.

Kao istaknuti stručnjak, dr Vedrana Marković je angažovana u uredništvu međunarodnog naučnog časopisa *Accelerando*: Belgrade Journal of Music and Dance (Accelerando: BJMD) ISSN: 2466-3913 (Online). Takođe, autorka je brojnih recenzija naučnih radova i knjiga studijskog karaktera objavljenih u zemlji i inostranstvu.

Vrednujući objavljene radove i sagledavajući njihov doprinos nauci i struci, uočljiva je istaknuta aktuelnost datih priloga koji određenije upućuju na uključivanje u nauku i struku. Očigledan je i jasan upliv u savremenost naučnih istraživanja, a širok spektar znanja, svestranost i otvorenost za izazove u oblasti kojom se bavi preporuke su za savremenog i kompetentnog nastavnika.

S obzirom na činjenicu da se bavljenje muzičkim obrazovanjem gotovo ne može zamisliti bez umetničkog delovanja, kandidatkinja se uspešno ostvaruje i na području umetničke

delatnosti. U tom smislu značajno je pomenuti njen stvaralački rad, u okviru kojeg se bavi pisanjem etida sa klavirskom pratnjom. Ove miniatjure su umetnička ostvarenja namenjena pevanju i sviranju, sa ciljem savladavanja određenih intonativnih, ritmičkih i drugih zadataka karakterističnih za predmet Solfeđa. Ujedno, pomenute kompozicije razvijaju smisao za lepo i sposobnost zajedničkog kamernog muziciranja.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Visoka pedagoška osposobljenost kandidatkinje ogleda se u visokim ocenama na osnovu studentskih anketa, a što je izraženo i u najvećoj oceni kvaliteta pedagoškog rada na osnovu Odluke Vijeća Muzičke akademije na Cetinju, od 09.07. 2020. Kandidatkinja je predan predavač, koji na prvo mesto stavlja kvalitet nastave i dobru saradnju sa studentima. U periodu od 2016-2020. godine bila je pet (5) puta mentor na izradi specijalističkih radova iz predmeta Metodika nastave solfeđa. Takođe, kandidatkinja se ostvarila kao autorka tri metodička priručnika za nastavnike solfeđa, koji predstavljaju prve priručnike takve vrste u Crnoj Gori u periodu od kada postoji institucionalno muzičko obrazovanje.

STRUČNI RAD

Stručna aktivnost dr Vedrane Marković odvija se paralelno na nekoliko važnih polja. Nemerljiv je značaj koji kandidatkinja ima kao pokretač i osnivač *Solfesta* – festivala koji okuplja učenike i nastavnike osnovnih muzičkih škola, studente i eminentne predavače iz zemlje i inostranstva, pod okriljem Muzičke akademije na Cetinju, a sa ciljem promocije solfeđa kao muzičke discipline, razvijanja ljubavi prema ovom predmetu, razmene ideja, pedagoških i metodičkih sposobnosti.

Sa ciljem stvaranja ambijenta u okviru kojeg će se razmenjivati pedagoške ideje, iskustava i dostignuća, kandidatkinja je, takođe, i jedan od pokretača *Simpeda* – naučnog simpozijuma iz oblasti muzičke pedagogije, jedinog te vrste u Crnoj Gori, koji se održava pod okriljem Muzičke akademije na Cetinju, a okuplja značajne naučne i pedagoške radnike iz Crne Gore i inostranstva.

Dr Vedrana Marković je kao autor programa stručnog usavršavanja koje je akreditovao Zavod za školstvo, realizovala niz seminara namenjenih muzičkim pedagozima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	41	41+20=61	67,75	67,75+48,6=116,35
2. UMJETNIČKI RAD	8	8	20	20
3. PEDAGOŠKI RAD	9	9+1=10	13	13+28=41
4. STRUČNI RAD	5	5+17=22	11	11+23=34
UKUPNO	63	101	111,75	211,35

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u priloženu bibliografiju kandidatkinje, a imajući u vidu pre svega veliki broj naučnih i stručnih radova saopštenih i objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima nacionalnih i međunarodnih naučnih skupova, može se zaključiti da dr Vedrana Marković iskazuje razvijenu sposobnost sagledavanja problematike kojom se aktivno bavi i pristupa naučnoj problematiki sa sposobnošću da je objektivno predstavi kroz argumentovano kritičko mišljenje.

U izbornom periodu, kandidatkinja je potvrdila interesovanje i smisao za uspešno uključivanje u više značajnijih oblasti naučnog rada, a širina njenih interesovanja zaslužuje pažnju i poštovanje. Posmatrani u celosti, njeni brojni profesionalni angažmani svedoče o visokom stepenu stručnosti i svestranosti.

Nakon uvida u celokupan pedagoški, naučno-istraživački, stručni i umetnički angažman evidentno je da dr Vedrana Marković, docent na Muzičkoj akademiji na Cetinju, ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja u pogledu stepena obrazovanja, naučno-

istraživačke, pedagoške i stručne osposobljenosti da bude izabrana u zvanje vanrednog profesora za oblast Solfeđa.

Zbog svega navedenog, a u skladu sa Mjerilima za izbor u zvanje, sa zadovoljstvom preporučujem Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidatkinju dr Vedranu Marković izabere u zvanje vanredni profesor za oblast Solfeđa na Muzičkoj akademiji, Cetinje.

RECENZENT

Dr Jelena Cvetković Crvenica, redovni profesor
Fakultet umetnosti Univerziteta u Nišu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Slikarstvo** na Fakultetu likovnih umjetnosti Univerziteta Crne Gore..

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 04.11.2020. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **MR MAJA ŠOFRANAC**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 06.06 1981. godine u Podgorici, gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju "Slobodan Škerović".

2001. godine sam upisala Fakultet likovnih umjetnosti na Cetinju, odsjek Slikarstvo. Osnovne studije sam završila sa prosjekom 9,8 i dobitnica sam godišnjih nagrada FLU za slikarstvo i slobodni crtež.

2005. godine sam odbranila diplomski rad pod nazivom "Od materije do duha", na odsjeku Slikarstvo, u klasi profesora Branislava Sekulića.

2006. godine sam upisala magistarske studije na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju. U toku magistarskih studija sam studijski boravila na Univerzitetu Mark Blok u Strazburu - Francuska, odsjek UFR Arts, u trajanju od jednog semestra, **2006/2007.** godine.

Takođe sam u toku magistarskih studija studijski boravila u Pont Avenu - Francuska, Pont Aven School of Contemporary Art, u trajanju od jednog semestra **2007.** godine.

2009. godine sam odbranila magistarski rad pod nazivom "Svi", na odsjeku Slikarstvo, u klasi profesora Ratka Odalovića, sa prosječnom ocjenom 10 u toku magistarskih studija.

2015. godine sam upisala doktorske umjetničke studije na Fakultetu likovnih umjetnosti u Beogradu, gdje sam još uvijek doktorand završne godine studija pod mentorstvom profesorice Biljanje Đurđević.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA, uključujući: nazive firmi i radna mjesta, akademsko zvanje, nazive institucija, univerzitet i datum izbora i reizbora u proteklom periodu.

Od oktobra 2014. : zaposlena na Univerzitetu Crne Gore - Fakultet likovnih umjetnosti na Cetinju kao saradnica u nasatvi na Studijskom programu Slikarstvo. Od 2019. godine samostalno vodim nasatvu na istom SP pod mentorstvom profesora Ratka Odalovića.

Od decembra 2012 – septembra 2014. : Doo Vapor vizuelne komunikacije Podgorica, radno mjesto - grafička dizajnerka.

Od juna 2011. Do novembra 2012. : asistentkinja na projektima američkog muraliste John Pugh, Kalifornija, USA . Učestvovala u izradi murala u gradovima: Saratoga, Santa Cruz, Palo Alto, Sacramento, Hermosa Beach - Los Angeles.

Od 2009-2011. godine : Srednja likovna škola "Petar Lubarda" na Cetinju, radno mjesto – nastavnica likovne grupe predmeta. Predavala predmete: Crtanje, Slikanje, Istoriju umjetnosti, Stafelajno slikanje. U saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje, radiala na izmjenama i dopunama obrazovnog programa za smjer Likovni saradnik slikar – Likovna saradnica slikarka, SLS „ PetarLubarda „ Cetinje. U saradnji sa Ispitnim centrom radiala na izradi spitnih kataloga za likovnu umjetnost. U saradnji sa Ispitnim centrom prošla obuku za pisanje zadataka (ajtema) zalikovnu umjetnost.

Od 2007 – 2008. : Srednja likovna škola "Petar Lubarda" na Cetinju – pripravnici staž.

ZNAČAJNE SAMOSTALNE I GRUPNE IZLOŽBE

2020. "The future we want" – predstavlja Crnu Goru na umjetničkom konkursu u Ženevi, Švajcarska, povodom obilježavanja 75 godina UN.

2018. Savremena crnogorska likovna umjetnost - selektovana izložba u Galeriji savremene likovne umjetnosti – Oficirski dom u Nišu, Srbija.

2018. Samostalna izložba "Imuno – sistem" u Centru savremene umjetnosti Dvorac Petrovića – Podgorica, Crna Gora

2018. "Crtež kao eksperiment", selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika Centar savremene umjetnosti Crne Gore, Dvorac Petrovića, Podgorica, Crna Gora

2018. Izložba profesora i saradnika FLU, Nacionalna akademija umjetnosti u Sofiji, Sofija, Bugarska

2017. "Između sjećanja i otpora" – selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika u Dvorcu kralja Nikole u Nikšiću – Crna Gora.

2017. Jubilara 50ta izložba nagrađenih radova na Zimskom hercegnovskom salonu, galerija Josip Bepo Benković, Herceg Novi, Crna Gora

2016. Izložba radova crnogorskih umjetnika u galeriji Udruženje likovnih umjetnika Hrvatske – Rijeka, Hrvatska

2016. "Fantazmagorija, drugost, krug" - selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika u Modernoj galeriji JU Muzeji I galerije Podgorice, Crna Gora.

2015. III Salon Petar Lubarda – Crnogorska galerija umjetnosti "Miodrag Dado Đurić" – Cetinje, Crna Gora

2015. Crnogorski likovni salon Trinaesti novembar - Crnogorska galerija umjetnosti "Miodrag Dado Đurić" – Cetinje, Crna Gora

2015. Presjek savremene likovne scene Crne Gore 2006 -2016., selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika – Centar savremene umjetnosti Crne Gore, Dvorac Petrovića Podgorica, Crna Gora

2015. "Inside out" - izložba radova studenata i asistenata Fakulteta likovnih umjetnika Cetinje Spokojna Gallery, Varšava, Poljska

2013. Izložba radova učesnika rezidencijalnog programa LIA International Art Programme, Spinnerai -Leipzig, Njemačka

2012. Samostalna izložba "Silicon Man" u galeriji Stone Griffin Gallery – Campbell – California – USA

2010. South eastern Europe contemporary art exhibition „ Looking forward“, Vladin dom Cetinje – Crna Gora

2009. Samostalna izložba "Svi" - galerija Buća, Tivat – Crna Gora

2009. Samostalna izložba "Svi" - galerija Josip Bepo Benkovic, Herceg Novi – Crna Gora

2009. Magistarska izložba "Svi" - galerija ULUCG Podgorica – Crna Gora

2009. Hercegnovski zimski likovni salon, selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika, galerija Josip Bepo Benković Herceg Novi - Crna Gora

2009. Crossroads – cultural meeting in Leksand, selektovana izložba internacionalnih umjetnika, Švedska.

2007. Izložba polaznika Pont Aven school of contemporary arts, Galerija CIAC, Pont Aven, Francuska

2005. Samostalna izložba nagrađenih studenata FLU u Modernoj galeriji Budva– Crna Gora

2005. Diplomatska izložba "Od materije do duha", svečana sala FLU Cetinje, Crna Gora

NAGRADE

2019. Nagrada "Milunović, Stijović, Lubarda" za najbolju izložbu u toku 2018 god.

2009. Nagrada Hercegnovskog zimskog salona

2005. Nagrada za slikarstvo FLU Cetinje

2003. Nagrada za slobodni crtež FLU Cetinje

REZIDENCIJALNI BORAVCI I STRUČNO USAVRŠAVANJE

2017. ERASMUS + Programme, International Mobility, Faculdade de Belas-Artes da Universidade de Lisboa, Lisabon, Portugal

2013. LIA – Leipzig International Art Programme–Leipzig, Njemačka, Rezidencijalni boravak i rad u trajanju od 2 mjeseca

UČEŠĆA U RADU ŽIRIJA

2020. Solana Ulcinj –konkurs za izradu murala povodom godišnjice proglašenja Ulcinjske solane zaštićenim područjem u organizaciji Centra za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore

2019. Konkurs za izradu murala „Ja za Evropu, Evropa za mene" u organizaciji Generalniog sekretarijat aVlade - Sektor za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i procesu pristupanja Evropskoj uniji

2. UMJETNIČKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
U 1.4		
Izlaganje umjetničkog djela na samostalnim izložbama u zemlji, sa objavljenom kritikom.		
<p>1. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "IMUNO - SISTEM" samostalna izložba Centar savemene umjetnosti Crne Gore "Dvorac Petovića" Podgorica, Crna Gora, 2018. godine Istoričarke umjetnosti: Maja Dedić, Anja Marković, Ivana Milojko</p>	10	10+6
<p>2. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "SVI" samostalna izložba Galerija Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore Podgorica, Crna Gora, 2009. godine Istoričari umjetnosti: Ljiljana Karadžić, Slobodan Slovinić</p>	10	10
U 2.1		
Premijerno izvođenje / prikazivanje umjetničkog djela na internacionalnim festivalima, smotrama, manifestacijama		
<p>3. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "SIILICO MAN" samostalna izložba Galerija Stone Griffin Gallery – Campbell – California - USA 2012. godine</p>	10	8
U 2.3		
Izlaganje umjetničkog djela na kolektivnim (žiriranim) izložbama, salonima ili manifestacijama u inostranstvu		
<p>4. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "IMMUNIZATION" "The future we want" –predstavljala Crnu Goru na umjetničkom konkursu povodom obilježavanja 75 godina UN u Ženevi, Švajcarska, 2020.godine</p>	10	8
<p>5. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "IMUNIZACIJA" Savremena crnogorska likovna umjetnost - selektovana izložba u Galeriji savremene likovne umjetnosti, Oficirski dom u Nišu, Srbija, 2018. godine Kustoskinja: Maja Dedić</p>	10	10
<p>6. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "SINGLE MAN" Izložba profesora i saradnika FLU-a. Nacionalna akademija umjetnosti u Sofiji, Sofija, Bugarska, 2018. godine</p>	10	8
<p>7. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "SIILICON MAN" Izložba radova crnogorskih umjetnika u galeriji Flora, Dubrovnik, Hrvatska 2016. godine. Selektorka: Ana Ivanović Pavlović</p>	10	8
<p>8. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "MOTOCELL" "Inside out" - izložba radova studenata i asistenata Fakulteta likovnih umjetnika Cetinje Spokojna Gallery, Varšava, Poljska, 2015.godine</p>	10	8
<p>9. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "TODAYS MAN"</p>		

<p>Izložba radova učesnika rezidencijalnog programa LIA International Art Programme, Spinnerai -Leipzig, Njemačka 2013. godine</p> <p>10. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "PEOPLE" Crossroads – cultural meeting in Leksand, selektovana izložba internacionalnih umjetnika, Švedska, 2009. Kustosi: Dag Franzen i Jovica Marceta</p> <p>11. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "BEZ NAZIVA" Izložba polaznika Pont Aven school of contemporary arts, Galerija CIAC, Pont Aven, Francuska, 2007. Godine</p>	<p>10</p> <p>10</p> <p>10</p>	<p>8</p> <p>8</p> <p>8</p>
<p>U 2.4</p> <p>Izlaganje umjetničkog djela na kolektivnim (žiriranim) izložbama, salonima ili manifestacijama u zemlji</p>		
<p>12. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "SINGLE MAN " "Crtež kao eksperiment ", Centar savremene umjetnosti Crne Gore, Dvorac Petrovića, Podgorica, Crna Gora , 2018. Godine . Kustoskinja: Nataša Nikčević</p> <p>13. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "IMUNOSISTEM" "Između sjećanja i otpora" – selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika u Dvorcu kralja Nikole u Nikšiću – Crna Gora. 2017.godine. Kustoskinja: Ljiljana Karadžić</p> <p>14. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: " TIME BODY " " Fantazmagorija, drugost, krug" - selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika u Modernoj galeriji JU Muzeji I galerije Podgorice, Crna Gora, 2017. godine, Kustoskinja: Selma Zečević</p> <p>15. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: " TIME BODY" III Salon Petar Lubarda – Crnogorska galerija umjetnosti "Miodrag Dado Đurić" – Cetinje , Crna Gora, 2015 godine.</p> <p>16. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "SINGLE MAN " Crnogorski likovni salon Trinaesti novembar - Crnogorska galerija umjetnosti "Miodrag Dado Đurić" – Cetinje , Crna Gora, 2015.godine. Selektorka: Lucija Đurašković</p> <p>17. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "INKUBACIJA " Presjek savremene likovne scene Crne Gore 2006 -2016., selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika – Centar savremene umjetnosti Crne Gore, Dvorac Petrovića, Podgorica, Crna Gora, 2015.godine</p> <p>18. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "INDIVIDUACIJA " South eastern Europe contemporary art exhibition „ Looking forward“, Vladin dom Cetinje – Crna Gora, 2010.godine Kustoskinja: Ljiljana Karadžić</p> <p>19. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "IZ CIKLUSA SVI " Hercegnovski zimski likovni salon, selektovana izložba radova crnogorskih umjetnika, galerija Josip Bepo Benković Herceg Novi - Crna Gora 2009.godine,</p>	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p>	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5+6</p>
<p>20. Maja Šofranac</p> <p>Naziv djela: "IZ CIKLUSA SVI "</p>		

Samostalna izložba nagrađenih studenata FLU u Modernoj galeriji Budva– Crna Gora, 2005	5	3+6
21. Maja Šofranac		
Naziv djela: “BEZ NAZIVA ” 61. Tradicionalna izložba ULUCG Podgorica, Crna Gora 2006.godine	5	2
22. Maja Šofranac		
Naziv djela: “BEZ NAZIVA ” 62. Tradicionalna izložba ULUCG Podgorica, Crna Gora 2006.godine	5	2
23. Maja Šofranac		
Naziv djela: “IZ CIKLUSA NUKLEUSI ” 65. Tradicionalna izložba ULUCG Podgorica, Crna Gora 2006.godine	5	2
U 2.3		
Ponovno izvođenje/ prikazivanje autorskog umjetničkog djela u zemlji.		
24. Maja Šofranac		
Naziv djela: “IZ CIKLUSA SVI ” Jubilarna 50ta izložba nagrađenih radova na Zimskom hercegnovskom salonu, galerija Josip Bepo Benković, Herceg Novi, Crna Gora , 2017. godine. Kustoskinja: Anastasija Miranović.	3	3
25. Maja Šofranac		
Naziv djela: “ SVI ” Samostalna izložba “Svi“ - galerija Buća, Tivat – Crna Gora 2009. godine	3	3
26. Maja Šofranac		
Naziv djela: “ SVI ” Samostalna izložba , galerija Josip Bepo Benkovic, Herceg Novi – Crna Gora 2009. godine	3	3
U 5.2		
Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, manifestacijama.		
27. Maja Šofranac		
Član žirija za konkurs za izradu murala „Ja za Evropu, Evropa za mene”. raspisanog od strane Generalnog sekretarijata Vlade - Sektor za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i procesu pristupanja Evropskoj uniji. Murali su realizovani u Podgorici, Baru i Bijelom Polju 2019. godine	4	4
28. Maja Šofranac		
Član žirija za konkurs za izradu murala Solana Ulcinj –konkurs za izradu murala povodom godišnjice proglašenja Ulcinjske solane zaštićenim područjem u organizaciji Centra za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore 2020. godine	4	3

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P17 Kvalitet pedagoškog rada , odnosno kvalitet nastave		
Visoke ocjene pedagoškog rada na studentskim anketama, detalji se nalaze u arhivi Fakulteta likovnih umjetnosti-Cetinje i na veb adresi: http://snike.cis.ac.me/nastavnik/kvalitet-vrednovanje.aspx	5	5

NAPOMENA I OBRAZLOŽENJE : U dijelu U2.3 i U2.4 se mogu naći ista imena radova kao npr. Single Man , Imunizacija, Time body, što su sve različiti radovi koji pripadaju istim ciklusima a to se može vidjeti iz priložene dokumentacije.

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD						
2. UMJETNIČKI RAD			28			207
3. PEDAGOŠKI RAD			1			5
UKUPNO			29			212

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu stepena obrazovanja i analize dostavljene dokumentacije konstatujem da kandidatkinja Maja Šofranac ispunjava opšte i posebne uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Savjeta za visoko obrazovanje, broj 631-3/219-3 od 16. aprila 2019. godine (objavljenim na sajtu Savjeta za visoko obrazovanje 10.06.2019. godine).

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Imao sam priliku i zadovoljstvo da pratim umjetničko istraživački rad kandidatkinje Maje Šofranac još iz perioda njenog studiranja kao profesor, kasnije na magistrskim studijama kao njen mentor i sada kao mentor njenog samostalnog izvođenja nastave na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju. Maja Šofranac se ističe kao primjer vrijedne, posvećene i svestrane umjetnice koja aktivno ostvaruje najviše umjetničke domete i kontinuirano doprinosi kvalitetu crnogorske umjetničke prakse. U toku svoje izlagačke aktivnosti imala je pet samostalnih i mnogobrojne kolektivne izložbe u zemlji i inostranstvu. U toku svog školovanja i stručnog usavršavanja studijski je boravila na prestižnim evropskim institucijama (Univerzitet Mark Blok u Strazburu - Francuska, odsjek UFR Arts, 2006/2007.; Pont Aven School of Contemporary Art-Francuska 2007.; LIA – Leipzig International Art Programme–Leipzig, Njemačka, rezidencijalni boravak 2013.), a trenutno je na doktorskim umjetničkim studijama na Fakultetu likovnih umjetnosti u Beogradu.

Posebno bih izdvojio tri samostalne izložbe Maje Šofranac kao tri veća umjetničko istraživačka projekta koji su privukli veliku pažnju stručne javnosti;

Samostalna izložba "Imuno sistem" koja je ujedno i dio doktorsko umjetničkog istraživanja je održana u Centru savremene umjetnosti u Podgorici a za ovu izložbu je Maja Šofranac dobila nagradu ULUCG-a Crne Gore "Milunović, Stijović, Lubarda" za najbolju izložbu u 2018. toj godini. Projekat "Imuno - sistem" je inspirisan imunim sistemom čovjeka kao odbranbenim mehanizmom od bolesti. Inspirisana zadivljujuće kompleksnim imunim sistemom koji ljudski organizam svakodnevno štiti od ogromnog broja patogenih mikroorganizama, pitanje koje umjetnica problematizuje u ovom projektu je usmjereno na emotivno – duhovni imunitet koji treba da čuva čovjekovu autentičnost i istinsku ličnost od ogromnog broja unutrašnjih i spoljašnjih procesa koji neminovno nameću promjene unutrašnjem biću. U fokusu umjetničkog istraživanja Maje Šofranac je pitanje identiteta savremenog čovjeka, prispitivanje njegove slobode, osviještenosti i ozdravljenja na putu formiranja cjelovite ličnosti. Svojom interaktivnom postavkom crteža, grafika, objekata u prostoru i video instalacija, ova izložba je privukla veliku pažnju stručne javnosti uz dosta objavljenih pozitivnih likovnih kritika u medijima.

Samostalna izložba "Silicon man" koja je održana u Campbelu u Kaliforniji –SAD 2012. godine, u toku jednogodišnjeg boravka Maje Šofranac u SAD-u, je projekat manji po obimu ali bitan i presudan u njenom umjetničko istraživačkom radu kao inspirativno polazište, što takođe govori i o neumornoj potrebi za aktivnim istraživanjem Maje Šofranac kao umjetnice, koja je motivisana da svoju inspiraciju i saznanje traži izvan granica svoje zemlje. Izložba Silicon man je inspirisana savremenom tehnologijom i njenim brzim razvojem koji neminovno mijenja savremenu

svakodnevnicu. Posebnu pažnju Maja Šofranac posvećuje "čovjeku – automatu" koji prepoznaje kao preovladavajući psihološki tip ličnosti savremenog doba. U centru pažnje i umjetničkog promišljanja umjetnice je automatizovani pojedinac koji odustaje od svog ličnog ja i mehanički se prilagođava opšteprihvaćenim grupnim vrijednostima i normama, i time usvaja vrstu ličnosti koju mu nude kulturni obrasci.

Samostalna izložba "Svi" u Umjetničkom paviljonu Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore 2009. godine je takodje bila vrlo zapažen umjetnički projekat nakon magistrskih studija koji je nagovijestio naglašenu umjetničku osobenost Maje Šofranac kao i njenu veliku stvaralačku energiju, što je svakako dokazano kasnijim Majinim uspjesima o kojima sam prethodno već govorio. U okviru ovog projekta su izloženi umjetnički radovi – slike, crteži, grafike i video, kojima Maja Šofranac preispituje univerzalna ljudska iskustva – rođenje, život i smrt, sa fokusom na proces individualizacije. Rad iz ciklusa "SVI" je iste godine izlagan na HercegNovskom zimskom salonu u Herceg Novom i zavrjedio nagradu stručnog žirija salona.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja Maja Šofranac je angažovana kao saradnica u nastavi na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju od 2014. godine a od 2019. godine samostalno izvodi nastavu pod mentorstvom na predmetima Slikarstvo III i IV kao i Izborni slikarski atelje I i II. Posebno je dragocjeno i vidljivo u njenom pedagoškom radu prethodno četvorogodišnje pedagoško iskustvo u Srednjoj likovnoj školi "Petar Lubarda" na Cetinju, gdje je nakon položenog stručnog ispita radila kao nastavnica slikarske grupe predmeta.

Pedagoškom radu kandidatkinje Maje Šofranac imao sam priliku da lično svjedočim, jer sam u proteklih osam godina bio profesor na više predmeta na kojima je kandidatkinja kao saradnica u nastavi izvodila vježbe za predmete na kojima sam držao predavanja. U radu sa studentima kandidatkinja pokazuje visok stepen pedagoške osposobljenosti i motivisanosti uz odgovoran i sistematičan pristup organizovanju nastave. Uvijek usmjerena ka razvijanju kreativnosti, osobenosti i motivacije za rad kod studenata, kandidatkinja pokazuje visok stepen senzibilnosti za individualni rad sa studentima koji je posebno karakterističan za umjetničke fakultete.

Sa posebnom pažnjom pratim pedagoški rad kandidatkinje Maje Šofranac kao njen mentor samostalnog izvođenja nastave. Kandidatkinja ima savremen pristup u organizaciji nastave, primjenjuje različite metode u radu sa studentima, razvija interdisciplinarnost, svestranost i individualnost kod mladih likovnih stvaraoca, motivišući ih istovremeno na istraživanje i usavršavanje u praktičnom i teorijskom dijelu nastave. Kvalitetu njene nastave doprinosi i njen aktivni angažman u struci koju predaje mladim likovnim stvaraocima i njeno kontinuirano usavršavanje na renomiranim inostranim akademijama i simpozijuma iz oblasti savremene umjetnosti. Pored nastave kandidatkinja radi i na organizaciji vannastavnih aktivnosti, izložbi, radionica i projekata čime aktivno učestvuje i u povezivanju sa širom akademskom i društvenom zajednicom. Rezultati rada kandidatkinje Šofranac su vidljivi i po kvalitetu umjetničkih radova studenata koji su realizovani u toku njene nastave a posebno u rezultatima studentskih anketa gdje je njen rad od početka nastavne aktivnosti uvijek ocjenjivan visokim ocjenama, što pokazuje i ukupna ocjena pedagoške aktivnosti (pet).

Od aprila 2020 godine Maja Šofranac je vršila dužnosti prodekanica za međunarodnu saradnju na Fakultetu likovnih umjetnosti i aktivno, predano i odgovorno radi na realizaciji mnogobrojnih projekata i programa FLU koji se odnose na međunarodnu mobilnost dolaznih i odlaznih studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja. Kandidatkinja je prije ovog angažmana i sama u okviru Erasmus+ programa mobilnosti gostovala na Akademiji likovnih umjetnosti u Lisabonu (Faculdade de Belas-Artes da Universidade de Lisboa, Lisabon, Portugal) 2017. godine.

Kao prodekanica za međunarodnu saradnju i kroz pomenute projekte Maja Šofranac aktivno doprinosi unapređenju kvaliteta nastave, studentskoj i nastavnoj mobilnosti kao i međunarodnoj vidljivosti Fakulteta likovnih umjetnosti i Univerziteta Crne Gore.

Kroz svoj izvrstan pedagoški angažman u nastavi, svoje svestrano stručno iskustvo, dokazane radne navike i neposredan odnos sa studentima, kandidatkinja Maja Šofranac aktivno doprinosi kvalitetu i osavremenjavanju nastavnog procesa na Fakultetu likovnih umjetnosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD						
2. UMJETNIČKI RAD			28			207
3. PEDAGOŠKI RAD			1			5
UKUPNO			29			212

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize priloženog konkursnog materijala, umjetničko-istraživačkih radova kao i dosadašnjeg njenog pedagoškog i stručnog angažmana koji pratim duži niz godina, smatram da je kandidatkinja mr Maja Šofranac, saradnica u nastavi na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju, ostvarila veoma značajne rezultate u pomenutim sferama, te da ispunjava sve potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje docenta u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Imajući u vidu sve navedeno, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta likovnih umjetnosti i Senatu Univerziteta Crne Gore da mr Maju Šofranac **izaberu u zvanje docenta** na studijskom programu Slikarstvo Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju.

RECENZENT

Prof. mr Ratko Odalović, redovni profesor
Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje

IZJVEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u kompletnu dokumentaciju, a shodno odredbama koje definišu uslove i kriterijume za izbor u akademska zvanja u ustanovama visokog obrazovanja, može se zaključiti da kandidatkinja mr Maja Šofranac ispunjava sve uslove za izbor u zvanje docenta, u pogledu stepena obrazovanja.

UMJETNIČKI RAD

Umjetničku karijeru i angažman mr. Maje Šofranac saradnice u nastavi na Fakultetu Likovnih Umjetnosti Cetinje i doktoranda Univerziteta umjetnosti u Beogradu, obilježava kontinuitet u posvećenom vizuelnom istraživanju na likovnom umjetničkom polju. Istrajno je, od prvih radova na Fakultetu Likovnih Umjetnosti, usmjerena na razvijanje novih sadržaja i formi u svojoj umjetničkoj praksi i brojna djela potpisuje kao uspješna i afirmisana autorka.

U kategoriji U1, Šofranac ima dva umjetnička djela koja su realizovana u zemlji, a u kategoriji U2 ima 21 referencu koje se odnose na izlaganje rada na međunarodnim i domaćim žiriranim izložbama manifestacijama i festivalima, čime kandidatkinja u potpunosti ispunjava kvantitativne i kvalitativne kriterijume za izbor zvanje docenta. Reprezentativne reference Maje Šofranac realizovane su kroz najrelevantnije likovne institucije nacionalnog karaktera, poput Centra savremene umjetnosti Crne Gore

(samostalna izložba "Imuno Sistem") i Udruženje likovnih umjetnika (samostalna izložba "SVI"), o čijem kvalitetu svjedoče i objavljene likovne kritike, koje je prepoznaju kao autorku originalnog umjetničkog izraza.

Prihvatajući tradiciju ekspresionizma Šofranac je postavila ljudsku figuru na centralno mjesto u slikarstvu. Služeći se prepoznatljivim gestualnim stilom i monohromom paletom umjetnica nam dočarava direktni osjećaj pomenute tematike. Ove ikoničke slike koje prikazuju figure velikih dimenzija radene su tehnikom monoprinta i postižu oblik apstrakcije uz odražavanje figuracije. Takvi su radovi iz serije SVI (2009) u kojima figure postaju dominantno veće od modela i zahtijevaju od posmatrača dimenziju suočenja tijela i tijela.

Tokom godina rad Maje Šofranac dobija dodatnu kompleksnost jer je nadalje upotrijebila širok raspon formalnih i konceptualnih referenci. Tezu modernog doba o bitnosti ljudskog, ideologija humanizma i centriranosti čovjeka u razumijevanju svijeta Šofranac destabilizuje pitanjima dehumanizacije, uniformnosti, neudobnosti u spopstvenom tijelu, što je prisutno u seriji radova Silicon Man (2012).

Problem subjekta koji se komplikuje nastankom kibernetike, razvojem robotike, vještačke inteligencije idejom da mišljenje može biti izvan čovjeka u specifičnom mehaničkom vještačkom svijetu kroz suprotstavljene koncepte ljudskog i postljudskog Šofranac istražuje u svom doktorsko umjetničkom projektu, čije je segment predstavljen na izložbi Imuno sistem kroz kibernetičke relacije između mašine i subjekta, postavljajući pitanje gdje je čovjek danas i kakvo je njegovo mjesto u savremenom tehnološkom svijetu? Serija radova koje je Šofranac izradila za ovu izložbu označavaju još jedan pomak u njenoj umjetničkoj praksi pokazujući linearniji i apstraktniji pristup slici. Upotrebom kater PVC folije grafički reprezentuje svoje predhodne teme tako da su njihova suptilna značenja i tehničke inovacije postali jasniji.

Ova izložba je dobila nagradu ULUCG "Milunovic Stijovic Lubarda" za najbolju izložbu u 2018 godini.

PEDAGOŠKI RAD

Osim na predmetima Slikarstvo III i IV i Izborni slikarski atelje I i II koje od 2019. godine samostalno vodi pod mentorstvom prof. Ratka Odalovića, Maja Šofranac je sticala višegodisnju predavačku praksu kao saradnik u nastavi na studijskom programu slikarstvo.

Njen pedagoški rad širokog opsega, od prenošenja osnovnih elementarnih znanja studentima i studentkinjama slikarstva do razvijanja njihovih ličnih individualnih poetika, odlikuje temeljnost u primjenjivanju metoda umjetničkog obrazovanja kroz praktične i individualne procese rada. U pedagoškom pristupu teži inovativnosti i primjenjuje komperativna savremena znanja koja je sticala na svojim usavršavanjima na Univerzitetu Mark Blok u Strazburu (2006) i Pont Avenu (2007) u Francuskoj kao i iskustvo provedeno u Kaliforniji, USA 2011/12 g., gdje je radila kao asistentkinja na projektima američkog muraliste John Pugh-a, učestvujući u izradi murala u gradovima: Saratoga, Santa Cruz, Palo Alto, Sacramento, Hermosa Beach - Los Angeles.

Prenošenjem stečenih iskustava i znanja Maja Šofranac pruža akademsku i profesionalnu podršku, te pokazuje specifičnu fleksibilnost i posvećenost u komunikaciji sa studentima, o čemu najbolje svjedoče ocjene na studentskim anketama, što je rezultiralo i najvišom ocjenom pedagoškog rada.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD						
2. UMJETNIČKI RAD			28			207
3. PEDAGOŠKI RAD			1			5
UKUPNO			29			212

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Shodno Zakonu o visokom obrazovanju i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, a imajući u vidu detaljan konkursni materijal, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta likovnih umjetnosti i Senatu Univerziteta Crne Gore da Maju Šofranac **izabere u zvanje docenta**, uvažavajući činjenicu da ispunjava sve normativne i suštinske uslove za zvanje docenta.

RECENZENT

Doc. mr Marko Marković

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Mr Maja Šofranac diplomirala je 2005.g. na odsjeku Slikarstvo Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju, u klasi prof.mr Branislava Sekulića, sa prosječnom ocjenom u toku studija 9,8.

2006. g. upisala je magistarske studije na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju. U toku magistarskih studija studijski je boravila na Univerzitetu Mark Blok u Strazburu - Francuska, odsjek UFR Arts, u trajanju od jednog semestra, 2006/2007. g.

Takođe, u toku magistarskih studija studijski je boravila u Pont Avenu – Francuska, Pont Aven School of Contemporary Art, u trajanju od jednog semestra 2007.g.

2009. g. magistrirala je na odsjeku Slikarstvo, u klasi profesora mr Ratka Odalovića, sa prosječnom ocjenom 10 u toku magistarskih studija.

Mr Maja Šofranac 2015. g. je upisala doktorske umjetničke studije na Fakultetu likovnih umjetnosti u Beogradu, gdje je doktorand završne godine studija pod mentorstvom profesorice Biljane Đurđević.

Na osnovu gore iznesenih činjenica, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska zvanja, kandidatkinja mr Maja Šofranac u pogledu stepena obrazovanja ispunila je sve propisane uslove za izbor u akademsko zvanje.

UMJETNIČKI RAD

Izuzetan likovni stvaralački dar Maje Šofranac bio je uočen i prepoznat već tokom studija, te su njene prve umjetničke nagrade - za Slobodni crtež i Slikarstvo, dodijeljene od strane Fakulteta likovnih umjetnosti 2003. i 2005.g.

Zaokružene, zrele cjeline diplomske i magistarske izložbe, predstavljene potom na više samostalnih izložbi, od kojih je najznačajnija ona organizovana u Umjetničkom paviljonu 2009.g., široj crnogorskoj javnosti su predstavili mladu autorku autentičnog umjetničkog rukopisa i raskošnog kreativnog potencijala. U centru tih istraživanja je Čovjek (muškarac i žena), kao jedinka i kao mnoštvo, u punoći svoje dualne prirode. Ekspresivnim likovnim anatomskim zahvatima, Šofranac bjesomučno i žestoko "kopa" po materiji kože, mesa i krvi, ogoljavajući je do kosti. Slikarski razarajući i rastačući materijalnu prirodu, otvara put ka duhovnoj suštini ljudskog bića. Na crtežima, monoprinitima i slikama složenim u nizovima i blokovima monumentalnog formata, osamljene jedinke koncentrišu se, umnožavaju...Nastaju Ljudi. Izgubljeni u mnoštvu, oni traže sopstveno lice. Szarivanjem, samoosvješćujući se, žive sopstveni život pripremajući se za nestanak. U kontinuumu života i smrti osamljene jedinke transformišu se od nukleusa do nadčovjeka, noseći u sebi energiju radjanja, bitisanja, individualizacije, osvješćenja i, na kraju, umiranja. Za djelo iz ciklusa "Svi" Maja je nagrađena na Hercegnovskom likovnom salonu 2009.g.

Fokus Majinih istraživanja od 2012.g. (Izložba u Californiji, SAD) usredsređuje se posebno na fenomen savremenog Čovjeka. Silicone-man je dehumanizovani Čovjek, klišeiziran kao industrijski proizvod iz asortimana savremenih sintetskih potrošnih roba. Na izložbi u Centru savremene umjetnosti 2018.g., mašinski mehanizmi šrafova, opruga, točkića, pandan su raspolućenoj ljudskoj ćeliji. U tim kolopletima žive materije i naseljenih mehanizama-uljeza, počinje da pulsira robotizovani život. Mehaniziranim tijelima damar života udahnjuju mehanički srčani i moždani sistemi... Ogoljena tijela, ravnodušno, kao u transu, marširaju beskonačni marš egzistencijalne patnje i otupjelosti.

Umjetnica Maja Šofranac ovom izložbom šalje uznemirujuću poruku o dehumanizaciji Čovjeka i savremenog društva, u želji da

nas trgne i zapita, da u nama pokrene atrofirale zone psihe, svijesti i osjećajnosti, da probudi punoću duhovne prirode Čovjeka kao naš blagotvorni Imuno-sistem.

Ova kompleksna izložba, umjetnički snažna i sugestivna, uobličena savremenim izražajnim sredstvima i medijima: crtežom i monoprinitom na slobodno visećim sintetičkim platnima, katovanom PVC folijom na velikim zidnim površinama, objektima-crtežima na pleksiglasu, instalacijama i video-projkcijama, nagrađena je kao najbolja izložba u 2018.g. u Crnoj Gori (nagrada ULUCG).

PEDAGOŠKI RAD

Pedagoški rad na polju likovne umjetnosti Maja Šofranac započinje u Srednjoj likovnoj školi "Petar Lubarda" na Cetinju 2007/8.g. u toku pripravnčkog staža, a potom 2009-11.g. na radnom mjestu nastavnice likovne grupe predmeta: Crtanje, Slikanje, Istorija umjetnosti, Stafelajno slikanje. U tom periodu u saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje, radila je na izmjenama i dopunama obrazovnog programa za smjer Likovni saradnik slikar – Likovna saradnica slikarka, SLŠ „PetarLubarda „ Cetinje. U saradnji sa Ispitnim centrom radila je na izradi ispitnih kataloga za likovnu umjetnost i prošla je obuku za pisanje zadataka (ajtema) za likovnu umjetnost.

Za njen kasniji pedagoški rad na Fakultetu, vrlo je korisno iskustvo provedeno u Kaliforniji, USA 2011/12 g., gdje je radila kao asistentkinja na projektima američkog muraliste John Pugh-a, učestvujući u izradi murala u gradovima: Saratoga, Santa Cruz, Palo Alto, Sacramento, Hermosa Beach - Los Angeles.

Od 2014.g. mr Maja Šofranac zaposlena je na Univerzitetu Crne Gore, na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju kao saradnica u nastavi na Studijskom programu Slikarstvo. Pored toga, od 2019. g. samostalno vodi nastavu na predmetu Slikarstvo pod mentorstvom profesora mr Ratka Odalovića.

Višegodišnjim saradničkim angažmanom, na više različitih predmeta i disciplina Slikarskog studijskog programa i u saradnji sa više profesora (prof.mr Dragan Karadžić, prof.mr Branislav Sekulić, prof.mr Nataša Đurović, prof.mr Ratko Odalović) mr Maja Šofranac je, svojom marljivošću, sistematičnošću i inicijativnošću u nastavi zavrijedila sve pohvale profesora, a svojom posvećenošću, neposrednim pristupom i dobrom komunikacijom izgradila veoma kvalitetan odnos sa studentima. Prenošenje svojih dragocjenih iskustava stečenih studiranjem, usavršavanjem i radom u nastavi, kao i prenošenje saznanja o aktuelnim umjetničkim praksama, neprocjenjiva je vrijednost koju ona, kroz inovativnost i savremene pristupe u nastavi, njeguje u okviru svog pedagoškog rada.

STRUČNI RAD

Stručna aktivnost Maje Šofranac bogata je i raznovrsna, počev od koordinacije i realizacije međunarodne saradnje Fakulteta likovnih umjetnosti kroz aktivnosti u svojstvu v.d. prodekana za međunarodnu saradnju, potom organizacije i postavke većeg broja studentskih izložbi, do projekata realizacije murala studenata FLU u okviru međuinstitucionalne saradnje.

U okviru stručne aktivnosti posebno treba istaći da je bila član žirija na konkursu za izradu murala „Ja za Evropu, Evropa za mene" raspisanog od strane Generalnog sekretarijata Vlade - Sektora za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i procesu pristupanja Evropskoj uniji. Nagrađeni murali su realizovani u Podgorici, Baru i Bijelom Polju 2019. g.

Takođe, bila je i član žirija na konkursu za izradu murala Solana Ulcinj –konkurs za izradu murala povodom godišnjice proglašenja Ulcinjske solane zaštićenim područjem u organizaciji Centra za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore 2020. g.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD						
2. UMJETNIČKI RAD			28			207
3. PEDAGOŠKI RAD			1			5
UKUPNO			29			212

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u konkursni materijal, analize umjetničkog, stručnog i pedagoškog rada i na osnovu ličnog iskustva uspješne višegodišnje saradnje, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju i Senatu Univerziteta Crne Gore da **mr Maju Šofranac izaberu u zvanje docenta** za oblast Slikarstvo na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju.

RECENZENT

Red.prof mr Nataša Đurović

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Hirurska grupa kliničkih medicinskih predmeta** na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore..

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 09.11.2020. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR ALEKSANDAR NIKOLIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rodjen sam 17. Marta 1965. godine u Vrbasu, Jugoslavija (Republika Srbija). Osnovnu i srednju skolu sam završio u Novom Sadu. Skolske 1984/85 sam upisao Medicinski fakultet u Novom Sadu. Diplomirao sam 12. Februara 1990. godine na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu u Srbiji sa prosekom 8.59. U toku studija, dobio sam trecu nagradu Medicinskog fakulteta u Novom Sadu za

postignut uspeh u toku studija.

Specijalizaciju iz opste hirurgije započeo sam na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, 1991. godine, a završio na Medicinskom fakultetu u Beogradu, 1995. godine sa ocenom odličan.

Magistarske studije sam upisao na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Magistarsku tezu pod nazivom "Uloga homocisteina kao faktora rizika u koronarnoj okluzivnoj bolesti srca" odbranio sam 9. Marta 2000. godine. Doktorske studije sam upisao na Medicinskom fakultetu u Beogradu, gde sam i odbranio doktorsku disertaciju pod nazivom "Procena parametara oksidativnog stresa srčanog misica i antioksidativne zaštite za vreme operacija na orvorenom srcu", 21. juna 2005. godine.

Aktivan sam član evropskog udruženja torakalnih i kardiovaskularnih hirurga s pravom na zvanje EBTCs (Fellow of European board of Thoracic and Cardiovascular surgeons), Internacionalnog udruženja kardiovaskularnih hirurga ISCS, internacionalnog udruženja kardiorakalnih hirurga ISCTSi americkog udruženja torakalnih hirurga STS. Takođe sam član udruženja Euro-Asian Bridge, a 2015 sam bio njihov Scientific Chairman.

PODACI O RADNIM MESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

- 1991-1995: zaposlen na Klinici za kardiovaskularnu hirurgiju u Sremskoj Kamenici, Srbija
- 1994: izabran za asistenta pripravnika na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu – katedra za kardiohirurgiju
- 1995-2006: zaposlen na Institutu za KVB "DEDINJE", Beograd, Srbija
- 2003: izabran za strucnog konsultanta Instituta za zdravstvenu zastitu majke i deteta Srbije, "Dr Vukan Cupic" u Beogradu iz oblasti kardiohirurgije
- 2006 (Mart-Decembar) : zaposlen na Institutu za KVB Vojvodine, Sremska Kamenica, kao direktor Klinike za kardiovaskularnu hirurgiju
- 2006-2012: zaposlen u specijalnoj bolnici Filip II, Skopje, Makedonija
- 2008-2017: zaposlen u KCCG, Podgorica, Crna Gora, kao direktor Centra za kardiohirurgiju
- 2009: izabran za Docenta na Medicinskom fakulteta u Podgorici, katedra za hirurgiju
- 2015-do sada: konsultant u Acibadem Sistina, Skopje, Makedonija
- 2017, decembar-2018, februar: zaposlen na IKVB "DEDINJE", Beograd, Srbija
- 1.07. 2017: zaposlen na Univerzitetu Crne Gore, Medicinski Fakultet Podgorica, predmet hirurgija i Istorija medicine

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M1 Monografija međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.		10	
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
2.		6	
3.		6	
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Baker R., Nikolic A., Onorati F., Peter Alston P., "2019 EACTS/EACTA/EBCP guidelines on cardiopulmonary bypass in adult cardiac surgery: a tool to better clinical practice", European Journal of Cardiothoracic Surgery, February 2020, vol. 57, issue 2, pp. 207-412	10	5
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

2.	Kostadinovska B., Nikolic A. , Savevski D., Milojevic M., "Acute aortic dissection in a patient with Marfan syndrome during advanced pregnancy: case report. Journal of Cardiac Surgery, February 2020, vol. 35, issue 2, pp. 499-502	8	4
3.	Milojevic M., Nikolic A. , Juni P.A., Head J. S., "Statistical Primer on Subgroup Analyses", Interactive Cardiovascular and Thoracic surgery, March 2020, pp. 1-7, ISSN 1569-9285	8	4
4.	Bislimovski D., Nikolic A. , Mustafa E., Milojevic M., Symptomatic primary cardiac hemangioendothelioma during advanced pregnancy. Interactive Cardiovascular and Thoracic Surgery, June 2020, Vol 30, Issue 6, Pages 952-954, ISSN 1569-9285	8	4
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
5.	Milojevic M., Milacic P., Petrovic I., Bojic M., Milojevic A., Nikolic A. , Sander S., Uva M., "Mapping decision making for bypass surgery in the era of interventional medicine: towards an integrative model of patient-centeredness. Minerva Cardioangiologica, October 2020, ISSN 1827-1618	6	0.75
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksovan na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
6.	Fatic N., Nikolic A. , Maras D., "Cystic Adventitial Disease in Former Athlete", Macedonian Journal of Medical Science 9 July 2015, ISSN 1734-1922	4	2
7.	Fatic N., Markovic D., Nikolic A. , Koncar I., Lazovic R., "Morphologic Predictors of in Hospital Mortality in Acute type III Aortic Dissection. Angiology and Vascular Surgery Russian Society of Angiology and Vascular Surgery, No 3 2016, ISSN 1027-6661	4	1.33
8.	Kostadinovska B., Nikolic A. , Slavevski D., Stefanovski I., Buslimovski D., "New-onset atrial fibrillation following cardiac surgery". Macedonian Journal of Anaesthesia, Vol. 4, June 2020, ISSN 2545-4366	4	2
9.	Kostadinovska B., Nikolic A. , Slavevski D., Belostocki V., Srbinovski J., Mustafa E., Mircevska E., Dimishkov A., Pankoski I., The post- cardiac injury syndrome: review of the literature". Macedonian Journal of Anaesthesia, Number 4, May 2018. ISSN 2454-4366	4	2
11.	Kedev S., Zafirovska B., Srbinovska-Kostovska E., Antov S., Nikolic A. , Dzemali O., Bunc M. "Minimalistic approach for transcatheter aortic valve implantation (TAVI): open vascularvs. fully percutaneous approach. Sciendo, ISSN 1857-9345, Vol 40, Issue 2	4	0,5
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
12.	Nikolic A. Classic AVR or TAVI, 12yh Congress of the Hellenic Society of Thoracic & Cardiovascular Surgeons, 8-10 November 2018, Athens, Greece	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
13.	Nikolic A. Surgical treatment for severe aortic stenosis, 6th Macedonian Congress of Cardiology, 3-6 Octobr, Ohrid, Macedonia	1	1
14.	Nikolic A. A bridge to transplantation in patients with biventricular heart failure, 6th Macedonian Congress of Cardiology, 3-6 Octobr, Ohrid, Macedonia	1	1
Uredjivacka i recenzentska delatnost		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)			
15.	European Journal of Cardio-Thoracic Surgery (Official Reviewer / Task Force Member of 2019 EACTS/EACTA/EBCP guidelines on cardiopulmonary bypass in adult cardiac surgery)	2	2
Inovativna djelatnost			
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

1. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
16.	Pajovic B., i saradnici: Hirurgija za studente Viskoke medicinske skole, Podgorica, Medicinski fakultet, ISBN 9789940-657-03-1		1
2.			
3.			
P4 Novo, dopunjeno izdanje udžbenika koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.			
2.			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama (od prethodnog izbora)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Mirocevic M. : Uticai korekcije ishemiiske mitralne valvule na reverzno remodelovanje lijeve komore: Univerzitet Crne Gore, Medicinski fakultet, 11.07.3013	3	3
2.			
P12 Na osnovnim studijama (od prethodnog izbora)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Raonic Janja: cistohistoloske karakteristike vaskularnog zida aneurizme abdominalne aorte, Univerzitet Crne Gore, Medicinski fakultet	3	3
2.	Obradovic Saveta: Povrede grudnog kosa, Univerzitet Crne Gore, Medicinski fakultet, 26.12.2012	3	3
3.	Todorovic Nebojsa: Informaticka podrška u funkciji liječenja i reagovanja na slucajeve skutnog koronarnog sindroma, Univerzitet Crne Gore, Elektrotehnicki fakultet	3	3
Članstvo u komisijama			
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.			
2.			
P15 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu - rangiranom u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.			
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Ocjena pedagoske djelatnosti	5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	15	73	31,13	117,53
2. PEDAGOŠKI RAD	6	12		18
UKUPNO				135,53

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. Dr Aleksandar Nikolić rođen je 1965. godine u Vrbasu, Jugoslavija (Republika Srbija). Osnovnu i srednju školu završio je u Novom Sadu, gdje je upisao i Medicinski fakultet 1984. godine. Diplomirao je 12. Februara 1990. godine sa prosjekom 8.59. U toku studija dobio je treću nagradu Medicinskog fakulteta u Novom Sadu za postignut uspjeh u toku studija.

Specijalizaciju iz opšte hirurgije započeo je na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, 1991. godine, a završio na Medicinskom fakultetu u Beogradu sa odličnom ocjenom.

Magistarske studije upisao je u Beogradu na Medicinskom fakultetu, gdje je i odbranio tezu pod nazivom "Uloga homocisteina kao faktora rizika u koronarnoj okluzivnoj bolesti srca", 9. Marta 2000. godine.

Doktorske studije upisao na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a doktorsku disertaciju pod nazivom "Procena parametara oksidativnog stresa srčanog mišića i antioksidativne zaštite za vrijeme operacije na otvorenom srcu" odbranio je 21. Juna 2005. godine.

Usavršavao se u Monaku, Sjedinjenim Američkim Državama, Italiji. U akademsko zvanje docent izabran je 2009. godine na Medicinskom fakultetu u Podgorici, katedra za hirurgiju. U isto zvanje reizabran je 2015. godine.

Na osnovu gore navedenog zaključujem da doc.dr Aleksandar Nikolić u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Analizom dostavljene dokumentacije kandidata u periodu od prethodnog izbora u akademsko zvanje, vidi se da je doc. dr Aleksandar Nikolić objavio 5 radova u časopisima indeksiranim na WoS listama, kao i 5 radova u međunarodnim časopisima koji nisu indeksirani na WoS listama.

Objavio je i 3 rada na stručnim i naučnim skupovima, međunarodnim i nacionalnim. Takođe, dokumentovao je i recenziju rada objavljenog u međunarodnom časopisu (Q1,Q2,Q3,Q4).

Posebno ističem rad pod nazivom "2019 EACTS/EACTA/EBCP guidelines on cardiopulmonary bypass in adult cardiac surgery: a tool to better clinical practice" objavljen u European Journal of Cardiothoracic Surgery. U ovoj publikaciji, iz kategorije Q1 kategorije, koja je proistekla iz međunarodne saradnje, doc. dr Aleksandar Nikolić dao je doprinos kardiotorakalnoj hirurgiji u smislu preciznih uputstava.

Osnivač je GUCH tima u Srbiji 2000 godine, t.e. Timu adultnih i pedijatrijskih kardiotorakalnih hirurga koji su prvi počeli da operišu djecu u Srbiji.

Važna oblast interesovanja kandidata je i ugradnja totalnog vještačkog srca, koje je ugradio kao konsultant u kliničkoj bolnici Acibadem Sistina u Skoplju, Republika Sjeverna Makedonija.

Aktivan je član evropskog udruženja torakalnih i kardiovaskularnih hirurga s pravom na zvanje EBTCs (Fellow of European board of Thoracic and Cardiovascular surgeons), Internacionalnog udruženja kardiovaskularnih hirurga ISCS, internacionalnog udruženja kardiotorakalnih hirurga ISCTS i američkog udruženja torakalnih hirurga STS, kao i udruženja Euro-Asian Bridge.

U priloženim radovima, doc.dr Aleksandar Nikolić veoma stručno, naučno i istraživački kompetentno, metodološki utemeljeno prikazuje i interpretira dobijene rezultate.

Uzimajući u obzir opseg naučnoistraživačkog rada, smatram da kandidat u ovom segmentu ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Doc. dr Aleksandar Nikolić izabran je za Docenta na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2009. godine. U isto zvanje reizabran je 2015. godine. Predavač je na predmetu Hirurgija i nosilac predmeta Istorija medicine.

Na osnovu rezultata ankete studenata, kontrole kvaliteta rada, redovnosti nastave, u dijelu pedagoške djelatnosti ocijenjen je kao odličan.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA ZBIRNI PREGLED

UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA DJELATNOST

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	58	15	73	86,4	31,13	117,53
3 UMJETNIČKI RAD	0	0	0	0	0	0
4. PEDAGOŠKI RAD	6	6	12	13	5	18
UKUPNO	64	21	85	99,4	36,13	135,53

MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Polazeći od Zakona o visokom obrazovanju, Statuta Univerziteta Crne Gore, Mjerila za izbor u akademsko i naučno zvanje, Konačnog mišljenja Naučnog odbora Univerziteta Crne Gore, konstatajem da su, kroz naučnoistraživačku, stručnu i pedagošku aktivnost došli do izražaja kvalitete Doc.dr Aleksandra Nikolića. Stoga, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta da Doc.dr Aleksandra Nikolića **izabere za vanrednog profesora** za oblast Grupa predmeta uvoda u medicinu i Hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta.

RECEZENT

Prof.dr Miodrag Radunović
Medicinski fakultet
Univerziteta u Podgorici

IZVESTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. Dr Aleksandar Nikolić rođen je u Vrbasu, Jugoslavija (Republika Srbija) 17. Marta 1965. godine. Osnovnu i srednju školu završio je u Novom Sadu. Medicinski fakultet u Novom Sadu upisao je 1984. godine. Diplomirao je 12. Februara 1990. godine sa prosjekom 8.59. U toku studija dobio je treću nagradu Medicinskog fakulteta u Novom Sadu za postignut uspjeh u toku studija.

Specijalizaciju iz opšte hirurgije započeo je na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, 1991. godine, a završio na medicinskom fakultetu u Beogradu sa odličnom ocjenom.

Magistarske studije je upisao na Medicinskom fakultetu u Beogradu, gdje je i odbranio tezu pod nazivom "Uloga homocisteina kao faktora rizika u koronarnoj okluzivnoj bolesti srca", 9. Marta 2000. godine.

Doktorske studije upisao na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a doktorsku disertaciju pod nazivom "Procena parametara oksidativnog stresa srčanog mišića i antioksidativne zaštite za vreme operacije na otvorenom srcu" odbranio je 21. Juna 2005. godine.

Usavršavao se u Monaku, Sjedinjenim Američkim Državama, Italiji. U akademsko zvanje docent izabran je 2009. godine na Medicinskom fakultetu u Podgorici, katedra za hirurgiju.

Radio je u Srbiji (IKVB Vojvodine, Institut Dedinje), u Republici Severnoj Makedoniji, Crnoj Gori.

Na osnovu gore navedenog zaključujem da doc.dr Aleksandar Nikolic u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvidom u dokumentaciju kandidata u periodu od prethodnog izbora u akademsko zvanje, vidimo da je doc. Dr Aleksandar Nikolic objavio 5 radova u časopisima indeksiranim na WoS listama, kao i 5 radova u međunarodnim časopisima koji nisu indeksirani na WoS listama.

Objavio je i 3 rada na stručnim i naučnim skupovima. Takođe, uradio je i recenziju rada objavljenog u međunarodnom časopisu (Q1,Q2,Q3,Q4).

Doc. Dr Aleksandar Nikolić ugradio je totalno veštačko srce u dve bolnice, Institut za KVB Dedinje, Beograd, R. Srbija u kojoj je ova intervencija od strane odbora za zdravstvo akademije nauka

Srbije proglašena za posuhvat godine 2017 u zdravstvu Srbije i Klinička bolnica Adžibadem Sistina, Skopje, R. Severna Makedonija. Prvi je u regionu uradio TAVI proceduru. Učestvovao je u prvoj transplantaciji srca republike Severne Makedonije za sta je dobio Novembarsku nagradu grada Skopja.

Njegovi radovi, uvodjenje novih metoda, donose pomeranje granica znanja u savremenoj kardiologiji.

Posebno ističem rad *Acute aortic dissection with patient with Marfan syndrome during advanced pregnancy: Case report* I rad *Syptomatic primary cardiac hemangioendotelioma during advanced pregnancy*, da je Dr. Nikolic ovim radovima pokazao da se u završnog periodu trudnoće, mogu izvršiti hitne kardiološke operacije na trudnice.

Akcentat stavljam I na rad "2019 EACTS/EACTA/EBCC guidelines on cardiopulmonary bypass in adult cardiac surgery: a tool to better clinical practice" objavljen u European Journal of Cardiothoracic Surgery. U ovoj publikaciji, iz kategorije Q1 kategorije, koja je proistekla iz međunarodne saradnje, doc. Dr Aleksandar Nikolic dao je doprinos kardiotorakalnoj hirurgiji u smislu preciznih uputstava.

Aktivan je član evropskog udruženja torakalnih i kardiovaskularnih hirurga s pravom na zvanje EBTCs (Fellow of European board of Thoracic and Cardiovascular surgeons), Internacionalnog udruženja kardiovaskularnih hirurga ISCS, internacionalnog udruženja kardiotorakalnih hirurga ISCTS i americkog udruženja torakalnih hirurga STS, kao i udruženja Euro-Asian Bridge.

Kao hirurg i rukovodilac kroz svoj dugogodišnji rad u više značajnih ustanova u regionu, stekao je ogromno iskustvo u lečenju kardiovaskularnih bolesnika.

Uzimajući u obzir opseg naučnoistraživačkog rada, smatram da kandidat u ovom segmentu ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Pored naučnoistraživačkog rada, tokom duge profesionalne karijere, delatnost Doc.dr Aleksandra Nikolića karakteriše i izuzetno brojna i kompleksna opus stručno pedagoškog rada. Od zasnivanja radnog odnosa do danas njegovo kliničko iskustvo i operativno angažman omogućilo je ogromna transfer znanja na mlađe kolege i studente. Ovoj tvrdnji idu u prilog i ocene studenata tokom pedagoškog rada.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA ZBIRNI PREGLED

UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA DJELATNOST

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	58	15	73	86,4	31,13	117,53
3 UMJETNICKI RAD	0	0	0	0	0	0
4. PEDAGOŠKI RAD	6	6	12	13	5	18
UKUPNO	64	21	85	99,4	36,13	135,53

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize podnete prijave na konkurs i dostavljene dokumentacije, smatram da Doc.dr Aleksandar Nikolic u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog, stručnog i pedagoškog rada, ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje koji su propisani Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Merilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore. Stoga, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta da **Doc.dr Aleksandra Nikolića izabere za vanrednog profesora** za oblast hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta.

RECENZENT

Prof.dr Stamenko Šušak,
Medicinski fakultet Novi Sad

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. dr Aleksandar Nikolić rođen je u Vrbasu, Jugoslavija (Republika Srbija) 17. Marta 1965. godine. Osnovnu i srednju školu završio je u Novom Sadu. Medicinski fakultet u Novom Sadu upisao je 1984. godine. Diplomirao je 12. Februara 1990. godine sa prosjekom 8.59. U toku studija dobio je treću nagradu Medicinskog fakulteta u Novom Sadu za postignut uspjeh u toku studija.

Specijalizaciju iz opšte hirurgije započeo je na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, 1991. godine, a završio na Medicinskom fakultetu u Beogradu sa odličnom ocjenom.

Magistarske studije je upisao na Medicinskom fakultetu u Beogradu, gdje je i odbranio tezu pod nazivom "Uloga homocisteina kao faktora rizika u koronarnoj okluzivnoj bolesti srca", 9. Marta 2000. godine.

Doktorske studije upisao na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a doktorsku disertaciju pod nazivom "Procena parametara oksidativnog stresa srčanog mišića i antioksidativne zaštite za vreme operacije na otvorenom srcu" odbranio je 21. Juna 2005. godine.

Usavršavao se u Monaku, Sjedinjenim Američkim Državama, Italiji. U akademsko zvanje docent izabran je 2009. godine na Medicinskom fakultetu u Podgorici, katedra za hirurgiju. U isto zvanje reizabran je 2015. godine.

Radio je u Srbiji (IKVB Vojvodine, Institut Dedinje), u Republici Sjevernoj Makedoniji, Crnoj Gori.

Na osnovu gore navedenog zaključujem da doc.dr Aleksandar Nikolić u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu dokumentacije kandidata u periodu od prethodnog izbora u akademsko zvanje, vidimo da je doc. Dr Aleksandar Nikolić objavio 5 radova u časopisima indeksiranim na WoS listama, kao i 5 radova u međunarodnim časopisima koji nisu indeksirani na WoS listama.

Objavio je i 3 rada na stručnim i naučnim skupovima.

Takodje, uradio je i recenziju rada objavljenog u međunarodnom časopisu (Q1,Q2,Q3,Q4).

Akcentat stavljam na rad: "Mapping decision making for bypass surgery in the era of interventional medicine" gdje Dr Aleksandar Nikolić tokom istraživanja i priprema ovog rada, ukazao na razlike, kao i rešenje dileme da li u određenim slučajevima treba da se pristupi bypass hirurgiji ili interventnoj kardiološkoj proceduri-stent.

Važna oblast interesovanja kandidata je i ugradnja totalnog vještačkog srca, koje je ugradio kao konsultant u kliničkoj bolnici Acibadem Sistina u Skoplju, Republika Sjeverna Makedonija, kao i u Srbiji, Institut za KVB Dedinje.

Doc. Dr Aleksandar Nikolić je prvi u regionu uradio TAVI proceduru.

U priloženim radovima, doc.dr Aleksandar Nikolić veoma stručno, istraživački kompetentno i metodološki utemeljeno prikazuje i interpretira dobijene rezultate.

Aktivan je član evropskog udruženja torakalnih i kardiovaskularnih hirurga s pravom na zvanje EBTCs (Fellow of European board of Thoracic and Cardiovascular surgeons), Internacionalnog udruženja kardiovaskularnih hirurga ISCS, internacionalnog udruženja kardiotorakalnih hirurga ISCTS i americkog udruženja torakalnih hirurga STS, kao i udruženja Euro-Asian Bridge.

Uzimajući u obzir opseg naučnoistraživačkog rada, smatram da kandidat u ovom segmentu ispunjava sve uslove za izbor u više zvanje.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Doc. dr Aleksandar Nikolić izabran je za Docenta na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2009. godine. Predavač je na predmetu Hirurgija, i nosilac predmeta Istorija medicine.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA ZBIRNI PREGLED

SADRŽAJ:

UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA
DJELATNOSTI I BODOVA DJELATNOST

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	58	15	73	86,4	31,13	117,53
3 UMJETNIČKI RAD	0	0	0	0	0	0
4. PEDAGOŠKI RAD	6	6	12	13	5	18
UKUPNO	64	21	85	99,4	36,13	135,53

Na osnovu rezultata ankete studenata, kontrole kvaliteta rada, redovnosti nastave, u dijelu pedagoške djelatnosti ocijenjen je kao odličan.

MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Polazeći od Zakona o visokom obrazovanju i Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja, konstatujem da su, kroz naučnoistraživačku, stručnu i pedagošku aktivnost došli do izražaja kvaliteti Doc.dr Aleksandra Nikolića. Stoga, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta da **Doc.dr Aleksandra Nikolića izabere za vanrednog profesora** za oblast Grupa predmeta uvoda u medicinu i Hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta.

RECENZENT
Prof.Dr. Žarko Dašić,
redovni profesor
Medicinski fakultet UCG

1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

Filološki fakultet

Referati za izbor u akademsko zvanje za oblast
Romanistika - Francuski jezik..... 1

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:
Montenegrizika – Crnogorska i južnoslovenske
književnosti..... 17

Muzička akademija

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Solfedо..... 26

Fakultet likovnih umjetnosti

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Slikarstvo 43

Medicinski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Hirurska grupa kliničkih medicinskih predmeta 50